

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W KROŚNIE

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

PLAN URZĄDZENIA LASU

NADLEŚNICTWA STRYŻÓW

Na lata 2024 - 2033

Przemyśl 2023 r.

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Przemyślu
ul. Wysockiego 46A, 37-700 Przemyśl
tel. 16 6705281
e-mail: sekretariat@przemysl.buligl.pl, <http://www.buligl.pl>

Wykonano na zlecenie

Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie

Wykonawca

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu

ul. Wysockiego 46a, 37-700 Przemyśl

tel. (16) 670 52 81

e-mail: sekretariat@przemysl.buligl.pl

www.przemysl.buligl.pl

Autor opracowania:

mgr inż. Piotr Hałucha

mgr inż. Leszek Reizer

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	9
2. INFORMACJE OGÓLNE	13
2.1. Podstawa prawna, cel i zakres prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.....	13
2.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu <i>Prognozy</i>	22
2.3. Zawartość planu urządzenia lasu.....	25
2.4. Główne cele planu urządzenia lasu	26
2.5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposób w jaki zostały uwzględnione w <i>Planie</i>	28
2.6. Powiązania <i>Planu</i> z innymi dokumentami, w tym dokumentami w zasięgu działania nadleśnictwa, dla których zostały sporządzone strategiczne oceny oddziaływania na środowisko	31
2.7. Metody analizy skutków realizacji postanowień <i>Planu</i> oraz częstotliwość jej przeprowadzania.....	33
3. OPIS, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA	35
3.1. Istniejący stan środowiska na obszarze Nadleśnictwa	35
3.1.1. Położenie Nadleśnictwa	35
3.1.2. Klimat	37
3.1.3. Powietrze	37
3.1.4. Wody.....	39
3.1.5. Budowa Geologiczna.....	41
3.1.6. Gleby, typy siedliskowe lasu	42
3.1.7. Lasy.....	44
3.1.8. Formy ochrony przyrody występujące w Nadleśnictwie Strzyżów..	50
3.2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	95
3.3. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody a gospodarką leśną	95
3.4. Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji <i>Planu</i>	96
3.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji <i>Planu</i>	96
4. OCENA WPŁYWU PLANU NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000	99
4.1. Oddziaływanie <i>Planu</i> na środowisko	99
4.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	100
4.1.2. Oddziaływanie na ludzi	102
4.1.3. Oddziaływanie na siedliska, rośliny i zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione	102
4.1.4. Oddziaływanie na wodę.....	123
4.1.5. Oddziaływanie na powietrze.....	124

4.1.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	125
4.1.7. Oddziaływanie na krajobraz	125
4.1.8. Oddziaływanie na klimat	125
4.1.9. Oddziaływanie na zasoby naturalne	126
4.1.10. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej	126
4.1.11. Zestawienie zbiorcze wpływu <i>Planu</i> na środowisko	127
4.2. Oddziaływanie <i>Planu</i> na siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy siedliskowej	128
4.3. Oddziaływanie <i>Planu</i> na obszary Natura 2000	134
4.3.1. Przewidywane oddziaływanie <i>Planu</i> na integralność obszarów Natura 2000	135
4.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	136
5. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZASTOSOWANYCH W <i>PLANIE</i>	137
6. DOKUMENTACJA UZUPEŁNIAJĄCA	139
6.1. Mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji	139
6.2. Literatura i materiały źródłowe wykorzystane w opracowaniu <i>Prognozy</i>	139
7. ZAŁĄCZNIKI	141

Tab. 1. Wykaz stosowanych skrótów i terminów

Stosowane skróty	
Ustawa OOS	Ustawa z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.
SOOS	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. Jest to postępowanie mające na celu ocenę oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityk, strategii, planów lub programów.
LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe - państwowa jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, zarządzająca gruntami własności Skarbu Państwa.
BULiGL	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej. Przedsiębiorstwo Państwowe, którego głównym zadaniem jest sporządzanie planów urządzenia lasu, prowadzenie aktualizacji danych o lasach, monitoring lasu itp.
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska jest instytucją, która odpowiada za realizację polityki ochrony środowiska w zakresie: zarządzania ochroną przyrody, w tym m.in. obszarami Natura 2000, kontroli procesu inwestycyjnego. Realizuje także zadania dotyczące zapobiegania i naprawy szkód w środowisku. Odpowiada za zarządzanie informacją o środowisku (wg. strony RDOŚ).
DP	Dyrektywa Ptasia - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.
DS	Dyrektywa Siedliskowa - Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.
SEA	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.
SDF	Standardowy Formularz Danych. Podstawowy dokument opisujący istniejący lub projektowany obszar Natura 2000. Zawiera informacje o obszarze przesyłane do Komisji Europejskiej oraz udostępniane społeczeństwu.
SOO (obszar siedliskowy)	Specjalny obszar ochrony – obszar Natura 2000 wyznaczony w celu ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków).
OZW (obszar siedliskowy)	Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Obszary siedliskowe, które nie zostały jeszcze formalnie powołane rozporządzeniem Ministra Środowiska, natomiast są już zatwierdzone przez Komisję Europejską.
OSO (obszar ptasi)	Obszar specjalnej ochrony – obszar Natura 2000 ustanowiony w celu ochrony ptaków i ich siedlisk odpowiednim rozporządzeniem Ministra Środowiska.
ZHL	Zasady Hodowli Lasu – branżowy dokument w leśnictwie określający sposoby prowadzenia gospodarki leśnej.
IUL	Instrukcja urządzania lasu – szczegółowe wytyczne dotyczące sposobu sporządzania planu urządzenia lasu.
IOL	Instrukcja ochrony lasu – branżowy dokument zawierający wytyczne w zakresie przeciwdziałania różnorodnym zagrożeniom jakim może być poddany las.
KZP	Komisja założeń planu. Narada z udziałem instytucji zewnętrznych (np. Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska), podczas której zapadają ustalenia dotyczące szczegółowych wytycznych sporządzania planu urządzenia lasu.
NTG	Narada Techniczno-Gospodarcza. Spotkanie na końcowym etapie sporządzania planu urządzenia lasu, którego celem jest dokonanie analizy i oceny gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie poprzednich 10 lat oraz akceptacja przyjętych założeń i ustaleń nowego planu urządzenia lasu.

Stosowane skróty	
KPP	Komisja Projektu Planu – końcowa narada w formie debaty publicznej mająca na celu dyskusję nad projektem planu urządzenia lasu oraz oceną oddziaływania planu na środowisko.
Zarządzenie 28/2014 z późn. zm.	Zarządzenie nr 28/2014 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 r., z uwzględnieniem zmian wynikających z zarządzenia nr 9 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 23 marca 2021 r. dotyczące wprowadzenia wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie.

Tab. 2. Wykaz stosowanych skrótów i terminów z zakresu ochrony przyrody

Terminy z zakresu ochrony przyrody	
Przedmiot ochrony	W przypadku obszaru Natura 2000 jest to gatunek lub siedlisko, dla którego ochrony utworzony został dany obszar. Te gatunki lub siedliska są wyszczególnione w SDF-ie z oceną ogólną A, B lub C. Gatunki wyszczególnione w SDF-ie z oceną D nie są przedmiotem ochrony.
Siedlisko przyrodnicze	Oznacza siedlisko przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej.
Czynniki abiotyczne	Przyczyny klimatyczne, glebowe np. wiatr, zakłócenie stosunków wodnych, susza, przymrozki itp.
Czynniki biotyczne	Czynniki „ożywione”: owady, grzyby, zwierzyzna, bakterie itp.
Przebudowa	Różnego rodzaju zabiegi zmierzające do takiej zmiany w budowie i strukturze drzewostanu, aby w lepszy sposób spełniane były wszystkie funkcje lasu. Polega np. na zmianie składu gatunkowego drzewostanu, na przemianie struktury wiekowej itp.

Tab. 3. Wykaz stosowanych skrótów i terminów z zakresu leśnictwa

Terminy z zakresu leśnictwa	
Plan urządzenia lasu (PUL)	Podstawowy dokument planistyczny z zakresu gospodarki leśnej. Sporządzany jest dla każdego nadleśnictwa na okres 10 lat i określa całość zadań związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej w tym okresie. Sporządzenie planu urządzenia lasu jest obowiązkiem wynikającym z Ustawy o lasach. W tekście opracowania analizowany projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzyżów lata 2023-2032 nazywany jest „Planem”.
Prognoza oddziaływania na środowisko	Jest to dokument sporządzany w toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Prognoza jest opracowaniem analitycznym, w ramach którego dokonuje się oceny przewidywanego wpływu ustaleń ocenianego dokumentu na środowisko.
Program ochrony przyrody (POP)	Część planu urządzenia lasu. Zawiera kompleksowy opis stanu środowiska na obszarze nadleśnictwa wraz z zaleceniami ochronnymi i modyfikacjami gospodarki leśnej pod kątem ochrony przyrody.
Etat cięć rębnych (miąższościowy)	Określa maksymalną możliwą do pozyskania miąższość drewna w całym okresie obowiązywania Planu w użytkowaniu rębnym.
Powierzchniowy etat pielęgnowania drzewostanów	Określa powierzchnię przewidzianą do pielęgnowania, jaką trzeba obowiązkowo wykonać w 10 – leciu.

Terminy z zakresu leśnictwa	
Odnawianie	Ponowne wprowadzenie roślinności leśnej (drzew) na powierzchnię leśną, uprzednio objętą użytkowaniem rębny, czyli wycinką drzew. Może mieć charakter odnowienia naturalnego lub sztucznego.
Zalesianie	Wprowadzenie roślinności leśnej na powierzchnię nie będącą lasem – łąkę, pastwisko, rolę, nieużytek itp.
Melioracje agrotechniczne	System zabiegów polegających na odpowiednim przygotowaniu powierzchni przed i po zrębie: usunięcie podszytów, uprzątnięcie powierzchni itp.
Pielęgnowanie gleby	Są to zabiegi we wczesnych fazach młodego lasu (uprawy) polegające na wykaszaniu roślinności zachwaszczającej glebę i ocieniającej młode drzewka.
Zabiegi pielęgnacyjne	Zbiorcza grupa zabiegów na potrzeby analiz, w skład której wchodzi czyszczenia i trzebieże.
Czyszczenia wczesne (CW) i późne (CP)	Zabiegi w nieco starszych uprawach oraz w młodnikach polegające głównie na tzw. „selekcji negatywnej”, czyli usuwaniu drzew chorych, złych jakościowo, przegęszczeń, niekorzystnych domieszek itp.
Trzebieże (TW – trzebieże wczesne lub TP – trzebieże późne)	Zabiegi w starszych drzewostanach (zazwyczaj od ok. 20 lat do czasu użytkowania rębny) polegające na selekcji pozytywnej, czyli wyborze najlepszych drzewek i usuwaniu osobników, które im przeszkadzają we wzroście. Usuwane są pojedyncze drzewa, zazwyczaj niezgodne z TD lub typem siedliskowym lasu oraz drzewa, które wykazują objawy zamierania (przygłuszone). Drzewa te następnie są na miejscu pozbawiane gałęzi (okrzesywane) i wyciągane z lasu.
Rębnie	Sposoby zagospodarowania lasu, polegające na takim usunięciu drzew z powierzchni, aby w optymalny sposób przygotować środowisko na pojawienie się młodego pokolenia drzew, zgodnie z ich wymaganiami siedliskowymi i świetlnymi. Zabiegi rębne oprócz wycięcia drzewostanu obejmują też jego odnowienie, czyli przygotowanie gleby i wprowadzenie młodego pokolenia lasu.
Rb I (zupetna)	Wycięcie lasu na powierzchni maksymalnie do 6 ha i pasie do 80m w celu odnowienia gatunków światłożądnych, głównie sosny na ubogich siedliskach a także olszy na siedliskach olsów.
Rębnie złożone	Zbiorcza grupa złożona z rębni: II, III, IV i V, przyjęta na potrzeby analiz.
Rb II (częściowa)	Polega na stopniowym, systematycznym usuwaniu części drzew w kolejnych kilku etapach, tak aby najpierw doprowadzić do naturalnego obsiewu gatunków docelowych a później stopniowo dopuszczać do nich więcej światła celem polepszenia wzrostu. Stosowana głównie do odnawiania drzewostanów dębowych lub bukowych.
Rb III (gniazdowa)	Polega na takim usunięciu drzewostanu, aby możliwe było odnowienia drzewostanu mieszanego (wykorzystywana w celu przebudowy drzewostanów). W pierwszej kolejności użytkowanie i odnowienie wykonywane jest na niewielkich gniazdach, gdzie zapewniona jest osłona cieniostnym gatunkom a następnie usuwa się drzewostan między gniazdami celem odnowienia gatunkami bardziej światłożądnymi.
Rb IV (stopniowa)	Polega na stosowaniu zróżnicowanych cięć w obrębie jednej powierzchni celem odnowienia drzewostanów zróżnicowanych wiekowo i przestrzennie.
Rb V (przerębowa)	Polega na jednostkowym lub grupowym usuwaniu drzew w obrębie powierzchni, co zapewnia kształtowanie procesu odnowienia zróżnicowanego w przestrzeni i czasie. Odpowiednia dla wielowarstwowych drzewostanów z dużym udziałem gatunków cieniostnych (głównie jodły).
Rębnia IIIAU, IIIBU, IVDU	Cięcia uprzątające w rębniach złożonych. Polegają na wykonaniu ostatniego etapu w rębni złożonej, czyli usunięcia drzew z powierzchni między gniazdami. W efekcie tego cięcia na powierzchni pozostaje wyłącznie młode pokolenie drzew oraz ewentualnie pozostawione fragmenty starodrzewu.

Terminy z zakresu leśnictwa	
Typ drzewostanu (TD)	Jest to skład gatunkowy drzewostanu, ustalony dla dojrzałego drzewostanu. W TD zapisuje się gatunki wg rosnącego udziału. Np. TD: So-Jd-Db oznacza, że w wieku dojrzałości drzewostan powinien się składać w większości z dębu, z mniejszym udziałem jodły i sosny.
KO	Klasa odnowienia. Do klasy odnowienia zaliczane są drzewostany, w których rozpoczęto proces przebudowy rębnią złożoną i w których występuje odnowienie na co najmniej 30% powierzchni.
KDO	Drzewostan przygotowany do odnowienia w ramach rębni złożonej – wycięte, ale nie odnowione jeszcze gniazda. Jest to stan przejściowy, po którym drzewostan przechodzi w klasę odnowienia.
TSL	Typ siedliskowy lasu. Jednostka klasyfikacji siedlisk leśnych ustalona na podstawie badań gleby oraz opisu runa i drzewostanu. TSL opisuje potencjalne możliwości produkcji siedliska w zależności od trzech czynników: żyzności gleby, jej wilgotności oraz położenia w terenie (wysokość n.p.m., makrorzeźba). Siedliska dzielą się na bory, bory mieszane, lasy mieszane i lasy a w ramach tych grup na suche, świeże, wilgotne, bagienne i łęgowe.
SILP	System Informatyczny Lasów Państwowych. Jednolity system informatyczny służący do zarządzania przedsiębiorstwem Lasy Państwowe. Zawiera m.in. dane dotyczące opisu lasu oraz zadania wynikające z planu urządzenia lasu.
LMN	Leśna Mapa Numeryczna. Zestaw map (warstw) w postaci elektronicznej, sporządzonych według ściśle określonych zasad, powiązany z SILP-em, służący wizualizacji danych oraz analizom przestrzennym.
Miąższość	Jest to objętość drewna mierzona w m ³ . Podstawowy wskaźnik zasobów. Określa się ogólną miąższość drewna w całym nadleśnictwie, czyli tzw. zapas drzewostanów oraz przeciętną miąższość na 1 hektar zwaną zasobnością.
Zasięg nadleśnictwa	Terytorialny zasięg działania nadleśnictwa obejmujący zarówno grunty będące w stanie posiadania nadleśnictwa, jak też wszystkie pozostałe grunty (zazwyczaj są to granice gmin i powiatów).
Udział wg gatunków panujących	Każdy drzewostan (czyli fragment lasu o w miarę jednolitych cechach takich jak wiek, skład, struktura, siedlisko itp.) składa się z jednego lub więcej gatunków. Jeżeli do analiz przyjmowany jest tylko gatunek panujący w danym drzewostanie (czyli ten o największym udziale) to powierzchnia całego drzewostanu traktowana jest jako powierzchnia, na której rośnie tylko gatunek panujący. Ponieważ większość zabiegów jest projektowana pod kątem gatunku panującego, ten sposób analiz zazwyczaj przyjmuje się w pracach urzędniowych. Na przykład drzewostan o powierzchni 2 ha składający się z sosny i dębu, gdzie sosna zajmuje 70% powierzchni a dąb 30%, przy analizach pod względem gatunków panujących jest traktowany tak, jak gdyby rosła tam tylko sosna.
Udział wg gatunków rzeczywistych	Każdy drzewostan (czyli fragment lasu o w miarę jednolitych cechach takich jak wiek, skład, struktura, siedlisko itp.), składa się z jednego lub więcej gatunków. W tym przypadku do analiz przyjmuje się faktyczny udział gatunków w składzie. Na przykład, jeżeli w drzewostanie o powierzchni 2 ha, 70% zajmuje sosna a 30% dąb, oznacza to, że w analizach i zestawieniach dla sosny przyjęto powierzchnię 1,4 ha, a dla dębu – 0,6 ha.
Użytkowanie rębne	Dotyczy pozyskania drewna w efekcie realizacji rębni, czyli procesu usunięcia starego drzewostanu i odnowienia powstałej powierzchni młodym. Użytkowanie rębne ma więc miejsce w drzewostanach starych, dojrzałych.
Użytkowanie przedrębne	Dotyczy pozyskania drewna w drzewostanach młodszych, w efekcie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych: czyszczeń późnych i trzebieży.

1. WSTĘP

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzyżów na okres od 01.01.2024 do 31.12.2033 r. (zwana dalej *Prognozą*). Jej celem jest określenie wpływu na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzyżów (zwanego dalej *Planem*), w szczególności na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt oraz ich siedliska. Opracowanie zawiera ogólne informacje o podstawach prawnych sporządzania planu urządzenia lasu i prognozy, ich powiązaniach z innymi dokumentami, krótką charakterystykę dokumentu jakim jest plan urządzenia lasu oraz informacje o metodach i źródłach danych wykorzystanych przy sporządzeniu niniejszej *Prognozy*.

Podstawą formalną do sporządzenia *Prognozy* jest umowa zawarta pomiędzy Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, a Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemysłu.

Przy sporządzaniu *Prognozy* zastosowano głównie metody analiz przestrzennych polegające na analizie danych zamieszczonych w planie urządzenia lasu, a w szczególności w opisach taksacyjnych, bazach danych i na warstwach numerycznych. Dane o występowaniu siedlisk przyrodniczych i gatunków zebrano w oparciu o informacje będące w posiadaniu Nadleśnictwa Strzyżów, RDLP w Krośnie, RDOŚ w Rzeszowie, WIOŚ, GIOŚ, ZBS PAN oraz dane, które zgromadzono podczas urzędniowych prac inwentaryzacyjnych oraz pozyskano w trakcie analizy publikacji i materiałów niepublikowanych. Ocenę wyników analiz oparto głównie na wiedzy eksperckiej oraz informacjach zawartych w stosownych publikacjach naukowych.

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzyżów na okres od 01.01.2024 r. do 31.12.2033 r. jest podstawowym dokumentem, na którym opiera się gospodarka leśna.

Plan obejmuje:

- ogólny opis lasów Nadleśnictwa zawierający wyniki inwentaryzacji stanu lasu, ocenę gospodarki Nadleśnictwa w ubiegłym 10-leciu, plan na kolejne 10-lecie oraz zestawienia tabelaryczne i wykazy;
- program ochrony przyrody, zawierający opis środowiska przyrodniczego oraz metod jego ochrony i modyfikacji zaplanowanych zabiegów gospodarczych pod kątem ochrony przyrody;
- opis taksacyjny lasu, zawierający szczegółową inwentaryzację, ocenę stanu lasu, projektowane zabiegi gospodarcze i ochronne;
- wykazy cięć rębnych i przedrębnych;

- materiały kartograficzne (mapy o różnej treści i skali);
- leśną mapę numeryczną, zawierającą bazy geometryczne zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa, której dane przechowywane są w formacie wektorowym.

Główne cele planów urządzenia lasu opisane są w Instrukcji urządzania lasu. W Nadleśnictwie Strzyżów głównym celem *Planu* jest zachowanie ekosystemów leśnych przy możliwie jak największym zróżnicowaniu biologicznym oraz zapewnienie równowagi między wszystkimi spełnianymi przezeń funkcjami lasu. Cel ten jest realizowany przez ustalone cele szczegółowe.

Do głównych celów ochrony środowiska, w zakresie objętym *Planem* (czyli w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej), ustalonych na różnych szczeblach planowania, należy spełnianie wymogów określonych w dyrektywach Unii Europejskiej (siedliskowej i ptasiej), konwencjach (o ochronie różnorodności biologicznej, bońskiej, berneńskiej), programach (Polityka leśna państwa, Polityka ekologiczna państwa, Krajowy program zwiększania lesistości, Krajowa strategia ochrony i zachowania różnorodności biologicznej).

Plan jest powiązany z różnymi innymi planami obejmującymi obszar Nadleśnictwa, w tym z planami urządzenia lasu sąsiednich Nadleśnictw, programami ochrony środowiska, planami zagospodarowania przestrzennego, itp. W toku analizy nie stwierdzono, aby był możliwy do wykazania negatywny łączny wpływ na środowisko ustaleń *Planu* i wymienionych dokumentów.

Plan nie zawiera zapisów wyznaczających ramy do późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Ewentualny brak realizacji ustaleń *Planu* niesie za sobą skutki społeczne, ekonomiczne i przyrodnicze oraz może zagrozić trwałości lasu. Przede wszystkim jego sporządzanie jest wymogiem ustawowym, z którego nie można zrezygnować.

W ramach *Prognozy oddziaływania Planu na środowisko*, przeanalizowano:

- ✓ oddziaływanie na różnorodność biologiczną na 3 poziomach: genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym. Wskazano zapisy umieszczone w *Planie*, pozwalające zminimalizować ryzyko obniżenia różnorodności biologicznej poprzez stosowanie właściwych naturalnych składów gatunkowych, ochronę stanowisk i siedlisk gatunków;
- ✓ oddziaływanie na rośliny i zwierzęta. Nie stwierdzono, aby zapisy *Planu* w połączeniu z ich modyfikacjami zamieszczonymi w programie ochrony przyrody mogły powodować istotne zagrożenie dla tych gatunków;

- ✓ oddziaływanie na wodę – ustalenia *Planu* nie wpływają negatywnie na wody znajdujące się na terenie Nadleśnictwa;
- ✓ oddziaływanie na powietrze – nie stwierdzono negatywnego wpływu zapisów *Planu* na powietrze atmosferyczne;
- ✓ oddziaływanie na krajobraz – nie stwierdzono negatywnego wpływu zapisów *Planu* na krajobraz;
- ✓ oddziaływanie na klimat – gospodarka leśna poprzez promowanie trwałego rozwoju lasów w Polsce sprzyja zachowaniu korzystnego wpływu lasów na klimat, akumulację CO₂ oraz zapobieganie powstawaniu pożarów (jako czynnika uwalniającego CO₂);
- ✓ oddziaływanie na zasoby naturalne – głównym celem planowania urządzeniowego jest zapewnienie trwałości i ciągłości użytkowania zasobów przyrodniczych, głównie odnawialnego surowca, jakim jest drewno. Nie stwierdzono, aby ustalenia *Planu* mogły oddziaływać negatywnie na inne zasoby naturalne;
- ✓ oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej - nie stwierdzono negatywnego wpływu na te elementy.

Osobno analizowanym i ocenianym zagadnieniem jest wpływ ustaleń *Planu* na siedliska przyrodnicze. Przeprowadzono analizę oddzielnie dla każdego siedliska przyrodniczego. W żadnym wypadku nie wykazano możliwego, znacząco negatywnego wpływu realizacji zapisów *Planu*, natomiast wykazano pozytywny wpływ między innymi związany z procesem przebudowy i ograniczeniem roli sosny na siedliskach lasowych. Sposób doboru typów drzewostanu wyklucza możliwość wprowadzenia gatunków niepożądanych w obręb siedlisk przyrodniczych, jednocześnie wskazując jaki skład gatunkowy powinien być kształtowany w trakcie cięć rębnych i przedrębnych. Będzie to miało pozytywny wpływ na stan leśnych siedlisk przyrodniczych.

W toku analizy zapisów *Planu* nie stwierdzono negatywnego wpływu na integralność obszarów Natura 2000. Również analiza rozwiązań alternatywnych nie wskazała na konieczność modyfikacji w tym zakresie. Wariantowanie terminowe i technologiczne było rozpatrywane głównie na etapie tworzenia zapisów w programie ochrony przyrody, natomiast wariantowanie lokalizacyjne - na etapie tworzenia planów cięć rębnych i przedrębnych. Ponadto wybór najodpowiedniejszych sposobów zagospodarowania i innych elementów *Planu* odbywał się podczas Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej, w których do udziału byli zapraszani również przedstawiciele społeczeństwa.

Wniosek: Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzyżów nie wpłynie znacząco negatywnie na środowisko, w tym również na cele ochrony i integralność obszarów oraz spójność sieci Natura 2000.

2. INFORMACJE OGÓLNE

2.1. PODSTAWA PRAWNA, CEL I ZAKRES PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO

Prognoza oddziaływania *Planu* na środowisko została opracowana na podstawie umowy zawartej pomiędzy Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, a Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu.

Zakres prac został uzgodniony przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie (jako sporządzającego projekt planu) z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie. Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w Prognozie określony został w piśmie RDOŚ w Rzeszowie z dnia 4 stycznia 2022 r.

Prognoza sporządzona została wg stanu na dzień 01.01.2024 r. Dotyczy zadań zaprojektowanych do wykonania w trakcie obowiązywania *PUL* i zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach oraz powiązaniach z innymi dokumentami, w tym: opis zawartości, dane dotyczące obszaru, zestawienie powierzchni wraz z informacją o powierzchni planowanych gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz zestawienie zadań, krótki opis celów projektowanego dokumentu oraz powiązania funkcjonalne z innymi dokumentami na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, sporządzone na podstawie obowiązujących aktów prawnych, ogólną analizę potencjalnego wpływu zapisów planu urządzenia lasu na obszary Natura 2000, gatunki i ich siedliska;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu *Prognozy* obejmujące: opis przyjętej metodyki sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu na podstawie dostępnych inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków oraz wyszczególnienie wykorzystanych do sporządzenia *Prognozy* dokumentów i materiałów, dla zakresu prognozy określonego w art. 51 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie (OOŚ);
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, w tym opis metody monitorowania realizacji obowiązkowych zadań gospodarczych przez organ nadzorujący;
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;

- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- analizę i ocenę następujących zagadnień:
  - istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, określenie potencjalnych zmian w ich stanie w przypadku zaniechania realizacji wskazań planu urządzenia lasu;
  - stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
  - zidentyfikowanych problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
  - celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z postanowień art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094), zwanej dalej ustawą OOS.

Akty prawne na podstawie, których wykonano Prognozę:

- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków** (Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, L20/7 26.1.2010 rozdz. IV str. 30, M.P. 2011 nr 38 poz. 425);
- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko** (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, str. 30; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 157);
  - wdrożona do prawa polskiego ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG** (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003, str. 26; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 375) - wdrożona do prawa polskiego ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE** (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003, str. 17; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 466) - wdrożona do prawa polskiego ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- **Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory** (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz.15, t. 2, str. 102) – wdrożona do prawa polskiego ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- **Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzanym środowisku naturalnemu** (Dz. Urz. UE L 243/56/z 30.04.2004, str. 56; Dz. Urz. UE Polskie Wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 8, str. 357);
- **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.** (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 z późn. zm.); art. 5 stanowi, że: „Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo

obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.” Oznacza to, że ochrona środowiska zaliczona została do pryncypiów ustrojowych państwa, a ma być realizowana w myśl zasad zrównoważonego rozwoju;

- **Ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju** (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 1235) – gwarantuje trwanie w czasie i nienaruszalność lasów Skarbu Państwa, uznanych za strategiczny zasób naturalny i ma duże znaczenie w szerokim wdrażaniu idei zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. W myśl tej ustawy powinny być one utrzymywane, powiększane i doskonalone „zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju w interesie dobra ogólnego”;
- **Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych** (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2409, z 2023 r. poz. 1597) – reguluje zasady ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji i poprawiania wartości użytkowej gruntów. Ogranicza ich przeznaczanie na cele nierolnicze lub nieleśne;
- **Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.** (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556) – określa zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju. Artykuł 8 tej ustawy stanowi, że: Polityki, strategię, plany lub programy dotyczące w szczególności przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, gospodarki przestrzennej, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu powinny uwzględniać zasady ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju;
- **Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie** (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2187) – określa zasady odpowiedzialności za zapobieganie szkodom w środowisku i naprawę szkód w środowisku. Ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzanym środowisku naturalnemu (Dz. Urz. UE L 143/56 z 30.04.2004, str. 56; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 8, str. 357);

-
- **Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne** (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1478);
  - **Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym** (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 977) – określa zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej, a także zakres i sposoby postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy;
  - **Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami** (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840 późn. zm.) – określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi, zasady tworzenia krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach, a także organizację organów ochrony zabytków;
  - **Ustawa z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie** (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1082) – art. 1 tej ustawy określa łowiectwo jako element ochrony środowiska, w rozumieniu ustawy oznaczający ochronę zwierząt łownych (zwierzyny) i gospodarowanie ich zasobami w zgodzie z zasadami ekologii oraz zasadami racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, a art. 2 stanowi, że zwierzęta łowne w stanie wolnym, jako dobro ogólnonarodowe, stanowią dobro Skarbu Państwa;
  - **Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach** (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1356) - określa zasady zachowania, ochrony i powiększania zasobów leśnych (bez względu na formę ich własności) oraz przedstawia zasady gospodarki leśnej. Promowana trwale zrównoważona gospodarka leśna ma dążyć, między innymi, do zachowania bogactwa biologicznego lasów, ich żywotności i trwałego realizowania funkcji ochronnych. Jednym z narzędzi realizacji postulatów jest program ochrony przyrody, stanowiący obowiązkową składową planu urządzenia lasu. W ramach wypełniania ekologicznych (ochronnych) funkcji lasów akcentowane jest między innymi tworzenie warunków do zachowania potencjału biologicznego licznych gatunków, ekosystemów i wartości genetycznych organizmów, a także różnorodności i złożoności krajobrazu, czyli ochrona różnorodności biologicznej w całym procesie zarządzania oraz gospodarowania lasami;

-
- **Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym** (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 1097) – reguluje kwestie rejestracji, obrotu i kontroli odpowiednio leśnego materiału podstawowego i rozmnożeniowego, a także regionalizacji nasiennej, co ma wpływ na zachowanie różnorodności genetycznej polskich lasów;
  - **Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody** (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.) – określa cele, zasady i formy ochrony przyrody żywej i nieożywionej oraz krajobrazu;
  - **Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko** (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094);
  - **Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska** (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 824);
  - **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko** (Dz. U. z 2019 poz. 1839 z późn.zm.);
  - **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego** (Dz. U. z 2015 poz. 1425);
  - **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów** (Dz. U. Nr 58, poz. 405 z późn. zm.);
  - **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu** (Dz. U. poz. 1302);
  - **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków** (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.);

- **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2019 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz. U. z 2019, poz. 1383);**
- **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183 z późn. zm.);**
- **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409);**
- **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. poz. 1408);**
- **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. Nr 210, poz.1260);**
- **Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 poz. 1713);**
- **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. Nr 60, poz. 533);**
- **Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. Nr 67, poz. 337);**
- **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (Dz. U. Nr 45, poz. 433 z późn. zm.).**

Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych oraz Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie ustalające szczegóły dotyczące sposobu realizowania zrównoważonej gospodarki leśnej w ramach instytucji Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe:

- **Zarządzenie nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie Instrukcji Urządzenia Lasu (CILP, Warszawa 2012 r.):**

Część 1. Instrukcja sporządzania projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa;

Część 2. Instrukcja wyróżniania i kartowania w Lasach Państwowych typów siedliskowych lasu oraz zbiorowisk roślinnych;

Część 3. Instrukcja techniczna sporządzania i wydruku map leśnych (https://www.lasy.gov.pl/pl/publikacje/copy_of_gospodarka-lesna/urządzenie/iul).

- **Zarządzenie nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 22 listopada 2011 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji Ochrony Lasu (CILP, Warszawa 2012 r.).**

Instrukcja, wprowadzona na potrzeby V rewizji planów urządzenia lasów dla nadleśnictw, obejmuje również potrzeby z zakresu ochrony przyrody i kształtowania środowiska przyrodniczego w lasach, możliwe do realizacji metodami gospodarki leśnej i która kontynuuje tradycję tworzenia programów ochrony przyrody jako integralnych komponentów planów urządzenia lasu w nadleśnictwach (https://www.lasy.gov.pl/pl/publikacje/copy_of_gospodarka-lesna/ochrona_lasu/instrukcja-ochrony-lasu).

- **Zarządzenie nr 53 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie wprowadzenia Zasad Hodowli Lasu obowiązujących w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe (<http://www.lp.gov.pl/media/biblioteka/hodowla/>).**
- **Zarządzenie nr 54 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu.**

- **Zarządzenie nr 28 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 r. z późn. zm. dotyczące wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie (zwanej dalej *zarządzenie 28/2014*).**

2.2. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Zgodnie z **Art. 52. ust. 1** ustawy OOS „informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu”.

Przy opracowywaniu Prognozy oddziaływania na środowisko oparto się na metodzie eksperckiej z wykorzystaniem zaleceń wynikających z:

- zakresu i stopnia szczegółowości prognozy uzgodnionego z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 4 stycznia 2022 r.
- ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu zatwierdzonych do stosowania przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska z dnia 18 sierpnia 2011 roku, ze zmianami wprowadzonymi dnia z 28 sierpnia 2013 r.

Najważniejszym elementem prac nad tym dokumentem jest zbiór dostępnych informacji o terenie. Pierwszym krokiem było zebranie informacji i dostępnych danych na temat występowania oraz lokalizacji gatunków i siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000, położonych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa oraz innych danych opisujących stan środowiska przyrodniczego. Część tych informacji została zebrana podczas prac nad *Planem*; zostały one zamieszczone w częściach opisowych: elaboracie, programie ochrony przyrody, a także w opisie taksacyjnym lasu. Są to informacje o występowaniu siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt itp. Aktualna wiedza na temat tych siedlisk i gatunków jest w większości wynikiem przeprowadzonych inwentaryzacji przyrodniczych. Znaczna część danych o siedliskach pochodzi z inwentaryzacji przeprowadzonej w 2007 r. przez Lasy Państwowe, zweryfikowanej w 2023 roku, materiałów uzyskanych z RDLP w Krośnie oraz wyników obserwacji wykonanych w trakcie sporządzania *Planu*.

Ponieważ głównym elementem prognozy wpływu na środowisko są zaplanowane zabiegi gospodarcze, zapisane w *Planie* w formie szczegółowych wskazań, podstawową metodą analizy wpływu tych zabiegów na środowisko jest porównanie w układzie przestrzennym rozmieszczenia zaplanowanych zabiegów z danymi o elementach środowiska przyrodniczego. Analizę tę przeprowadzono w dwóch postaciach:

- porównanie przestrzenne za pomocą technik GIS,

- zestawienie danych w tabelach, uzyskanych z bazy danych zawierającej informacje o planowanych zabiegach.

Techniki GIS umożliwiły wykonanie przestrzennych analiz rozmieszczenia zaplanowanych zabiegów w odniesieniu do lokalizacji wybranych obiektów przyrodniczych takich jak: miejsca występowania gatunków zwierząt i roślin, siedliska przyrodnicze, obiekty chronione itp. W pierwszej kolejności dokonano wytypowania obszarów zainteresowania, czyli siedlisk przyrodniczych, stanowisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt, obszarów będących potencjalnymi siedliskami bytowania wybranych gatunków ptaków. Na tak wytypowane obszary zostały nałożone mapy (warstwy) zaplanowanych zabiegów. W ten sposób zidentyfikowano potencjalne obszary konfliktowe, które następnie szczegółowo przeanalizowano pod kątem rodzaju zaplanowanego zabiegu i stopnia wpływu tego zabiegu na określony gatunek, siedlisko itp.

Dla wytypowanych obszarów konfliktowych wykonano tabele pomocnicze w formie wykazów i zestawień sumarycznych. Tabele te uzyskano w wyniku kwerend do bazy danych Nadleśnictwa. Zawierały one wykazy wydzieleń leśnych w granicach określonych obszarów konfliktowych z wyszczególnionymi rodzajami zabiegów oraz powierzchnią tych zabiegów. Uzyskane wykazy i zestawienia były analizowane i oceniane, a wyniki tych analiz wyszczególniono w macierzach w tekście opracowania.

Zabiegi pogrupowano następująco: rębnie (z podziałem na formy rębni), zabiegi pielęgnacyjne (TP, TW, CPP CP, CW) i odnowienia. Należy jednak zaznaczyć, że ogólna powierzchnia zaplanowana do zabiegów nie wynika wprost z sumy powierzchni tych trzech grup, ponieważ zabiegi w uprawach dotyczą w przeważającej większości tej samej powierzchni, na której wykonywane są rębnie. Łączna powierzchnia zaplanowanych zabiegów to w zasadzie powierzchnia dwóch pierwszych grup: rębni i cięć pielęgnacyjnych.

Oceny poszczególnych parametrów środowiska oraz wpływu *Planu* na te parametry polegały głównie na ocenie eksperckiej, wynikającej z przeprowadzonych wcześniej analiz tabel i zestawień.

W *Prognozie* zostały przywołane zestawienia i tabele zamieszczone w programie ochrony przyrody i elaboracie. W większości przypadków odwoływano się do zapisów *Planu*, bez ich szczegółowego przytaczania w *Prognozie*, ze względu na konieczność zachowania logicznego układu oraz spójności opracowania.

Przy określaniu wymagań ekologicznych oraz zagrożeń dla poszczególnych gatunków i siedlisk korzystano głównie z publikacji Ministerstwa Środowiska: „Monitoring gatunków roślin – przewodnik metodyczny”, „Monitoring gatunków zwierząt - przewodnik metodyczny”, „Monitoring siedlisk przyrodniczych -

przewodnik metodyczny” oraz „Poradniki ochrony siedlisk i gatunków – przewodnik metodyczny”.

2.3. ZAWARTOŚĆ PLANU URZĄDZENIA LASU

Zawartość *Planu* określa ustawa z dnia 28.09.1991 r. o lasach.

Zgodnie z art. 18, ust. 4. ustawy o lasach, plan urządzenia lasu powinien zawierać w szczególności:

- 1) opis lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia, w tym:
  - a) zestawienie powierzchni lasów, gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz lasów ochronnych,
  - b) zestawienie powierzchni lasów z roślinnością leśną (uprawami leśnymi) według gatunków drzew w drzewostanie, klas wieku, klas bonitacji drzewostanów oraz funkcji lasów;
- 2) analizę gospodarki leśnej w minionym okresie;
- 2a) program ochrony przyrody;
- 3) określenie zadań, w tym w szczególności dotyczących:
  - a) ilości przewidzianego do pozyskania drewna, określonego oddzielnie jako etat mięszsnościowy użytków rębnych oraz etat powierzchniowy użytków przedrębnych,
  - b) zalesień i odnowień,
  - c) pielęgnowania i ochrony lasu, w tym również ochrony przeciwpożarowej,
  - d) gospodarki łowieckiej,
  - e) potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej.

Szczegółowe warunki i tryb sporządzania planu urządzenia lasu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r.

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzyżów na lata 2024-2033 składa się z następujących części:

1. Ogólny opis lasów Nadleśnictwa.
2. Program ochrony przyrody z zadaniami ochronnymi dla obszarów Natura 2000.
3. Opisy taksacyjne.
4. Wykaz projektowanych cięć rębnych.
5. Materiały kartograficzne.

Najbardziej istotnym elementem *Planu*, podlegającym ocenie wpływu na środowisko, są zaprojektowane zadania i wskazania gospodarcze. Zadania

gospodarcze stanowią podsumowanie wszystkich prac w Nadleśnictwie z danego zakresu i są elementem wyszczególnionym w decyzji Ministra Środowiska o zatwierdzeniu *Planu*. Natomiast wskazania gospodarcze są propozycją wykonania pewnych czynności w każdym konkretnym wydzieleniu, w celu osiągnięcia założeń i celów *Planu*. Propozycja ta jest przez gospodarza terenu na bieżąco weryfikowana i wykonywana na podstawie aktualnego stanu lasu oraz bieżących potrzeb. Poziom szczegółowości zaprojektowanych czynności jest różny. Prawidłową ocenę wpływu na środowisko można przeprowadzić, znając poziom szczegółowości każdego rodzaju czynności, z jakim zostały one zapisane w *Planie*.

Tab. 4. Stopnie szczegółowości wskazań gospodarczych, zadań i innych ustaleń projektu Planu

Rodzaj zabiegów lub zapisu w projekcie <i>Planu</i>	Szczegółowość informacji zapisana w projekcie <i>Planu</i>
Etat cięć użytków rębnych i przedrębnych	Dla całego Nadleśnictwa
Odnowienia	Do konkretnego wydzielenia
Wprowadzanie podszytów i drugiego piętra	Do konkretnego wydzielenia
Zabiegi pielęgnacyjne	Do konkretnego wydzielenia
Czyszczenia (CW i CP)	Do konkretnego wydzielenia
Cięcia pielęgnacyjne (TW i TP)	Do konkretnego wydzielenia
Rębnia (IVD)	Do konkretnego wydzielenia
Skład gatunkowy upraw	Zapisy ogólne do typów siedliskowych lasu w ramach typu drzewostanów
Zalecenia zamieszczone w programie ochrony przyrody	Zasadniczo ogólne zapisy, w pewnych przypadkach odniesienie do konkretnych wydzieleni

2.4. GŁÓWNE CELE PLANU URZĄDZENIA LASU

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, **głównym celem gospodarki leśnej**, uwzględnianym w planie urządzenia lasu Nadleśnictwa, jest **zapewnienie trwałości lasu i ciągłości jego wielofunkcyjnej roli**.

Trwałość lasów w zmieniających się warunkach środowiska przyrodniczego, zgodnie z Zasadami hodowli lasu, powinna być osiągnięta przez uwzględnianie w gospodarce leśnej wzorców naturalnych, ukształtowanych przez przyrodę w czasach minionych oraz obserwację i wykorzystywanie współczesnych procesów

naturalnych inspirowanych przez samą przyrodę. Przy kształtowaniu przyszłego obrazu lasów należy także brać pod uwagę trendy rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, które będą wpływać na warunki środowiska przyrodniczego i oczekiwania społeczeństwa wobec lasów i gospodarki leśnej.

Głównym celem opracowania planu urządzenia lasu jest umożliwienie prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej w nadleśnictwie (art. 7. ustawy o lasach). Minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza i nadzoruje wykonanie planu urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa (art. 22. ustawy o lasach).

Plan urządzenia lasu sporządza się z uwzględnieniem:

1. przyrodniczych i ekonomicznych warunków gospodarki leśnej;
2. celów i zasad gospodarki leśnej oraz sposobów ich realizacji, określonych dla każdego drzewostanu i urządzanego obiektu, z uwzględnieniem lasów ochronnych.

Przedmiotem planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa są:

1. lasy w rozumieniu art. 3 ustawy o lasach,
2. grunty przeznaczone do zalesienia (§ 2, część I IUL).

**2.5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU
MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM
ORAZ SPOSÓB W JAKI ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE W *PLANIE***

Tab. 5. Cele ochrony środowiska

Dokument	Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	Sposób uwzględnienia w opracowywanym dokumencie
Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym		
Konwencja ramsarska	Zachowanie ciągłości istnienia i naturalnego charakteru obszarów wodno-błotnych, zatrzymanie ich degradacji i zanikania	Na omawianym obszarze torfowiska podlegają ochronie lub nie wykonuje się na nich żadnych zabiegów
Konwencja bońska	Ochrona wędrownych gatunków dzikich zwierząt	Na omawianym obszarze wszystkie takie gatunki podlegają ochronie
Konwencja berneńska	Ochrona dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na gatunki zagrożone, narażone i migrujące	Na omawianym obszarze wszystkie takie gatunki i siedliska podlegają ochronie, a korytarze ekologiczne są zachowane
Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro	Ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów	Prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej, bilansowanie cięć w stosunku do przyrostu drzewostanów, pozostawianie kęp do naturalnego rozkładu, ochrona drzew dziuplastych i martwych oraz biocenotycznych
Europejska Konwencja Krajobrazowa	Utrzymanie ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu w warunkach trwałego i zrównoważonego rozwoju	Zapisy planu nie powodują zmian w krajobrazie, gdyż nie przewiduje się usuwania całości drzewostanów
Cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym		
Dyrektywa Rady 2009/147/WE z 30.11.2009 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków	Doprowadzenie siedlisk przyrodniczych i gatunków o znaczeniu europejskim do tzw. „właściwego stanu ochrony”	Wszystkie siedliska i gatunki chronione tymi Dyrektywami są chronione na terenie Nadleśnictwa.

Dokument	Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	Sposób uwzględnienia w opracowywanym dokumencie
Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory		Są opracowywane dokumenty planistyczne, które mogą doprowadzić do właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony
Dyrektywa Rady 2004/35/WE z 25.04.2004 r. zwana "szkodową"	Określa sposoby postępowania oraz zapobiegania skutkom szkody w środowisku	Projekt planu urządzenia lasu jest poddany strategicznej ocenie oddziaływanie na środowisko
Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym		
Polityka ekologiczna państwa	Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody	Utrzymanie lub przywracanie zdolności retencyjnych lasów, dostosowanie składów gatunkowych drzewostanów do siedliska, zwiększanie różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych, pozostawianie drzew dziuplastych i martwych, zapewnianie odpowiedniego poziomu drewna martwego
Polityka leśna państwa	Ochrona różnorodności biologicznej w całym procesie prowadzenia wielofunkcyjnej zrównoważonej gospodarki leśnej. W ramach wypełniania ochronnych funkcji lasów akcentowane jest między innymi tworzenie warunków do zachowania potencjału biologicznego licznych gatunków, ekosystemów i wartości genetycznych organizmów, a także różnorodności i złożoności krajobrazu	j.w.
Krajowa Strategia Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej	Zachowanie całego rodzimego bogactwa przyrodniczego oraz zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jego organizacji (wewnątrz gatunkowego, międzygatunkowego i ponadgatunkowego)"	Preferowanie naturalnego odnowienia lasu, utrzymywanie złożonej struktury drzewostanów pozwalającej znajdować nisze ekologiczne maksymalnej ilości gatunków

Dokument	Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	Sposób uwzględnienia w opracowywanym dokumencie
Strategia ochrony obszarów wodno-błotnych w Polsce	Zachowanie ciągłości istnienia i naturalnego charakteru obszarów wodno-błotnych, zatrzymanie ich degradacji i zanikania, a w razie potrzeby – restytucja przyrodnicza obiektów zdegradowanych	Obszary torfowisk na terenie Nadleśnictwa podlegają ochronie, ogranicza się do niezbędnego minimum zabiegi gospodarcze na siedliskach łągowych
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego	Konieczność przebudowy drzewostanów w kierunku ich zgodności z siedliskiem, działania w zakresie hodowli lasu powinny być prowadzone z zachowaniem różnorodności biologicznej, w szczególności należy właściwie kształtować strefy ekotonowe w celu przywrócenia walorów krajobrazowych ekosystemów leśnych, należy właściwie kształtować bilans wodny w lasach poprzez zachowanie istniejących lub odtworzenie cieków i zbiorników wodnych oraz ich ochronę, należy tworzyć warunki do powoływania Leśnych Kompleksów Promocyjnych oraz certyfikacji lasów	Drzewostany niezgodne z siedliskiem są przebudowywane, preferuje się naturalne sposoby odnawiania lasu, utrzymuje się złożoną strukturą drzewostanów, tworzone są nowe zbiorniki retencyjne, chroni potoki
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Odnawianie drzewostanów gatunkami rodzimymi dostosowanymi do siedliska. Zwiększanie areału gruntów leśnych zgodnie z operatem granicy polno-leśnej. Dopuszcza się rozwój funkcji rekreacyjnej lasów	W <i>Planie</i> składy gatunkowe są dostosowane do typów siedliskowych lasów, a także jest planowana kontynuacja przebudowy drzewostanów niezgodnych z siedliskiem

2.6. POWIĄZANIA PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI, W TYM DOKUMENTAMI W ZASIĘGU DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA, DLA KTÓRYCH ZOSTAŁY SPORZĄDZONE STRATEGICZNE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Ustalenia planu urządzenia lasu w największym stopniu wiążą się z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego sporządzanymi dla gmin. W dokumentach tych określone są m.in. obszary przeznaczone do zalesienia. Plan nie przewiduje obecnie zalesiania gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Strzyżów, wobec tego ustalenia tych planów w omawianym zakresie nie mają odniesienia do zapisów Planu.

Inne opracowania powiązane z *Planem*:

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły

W ramach tego dokumentu obszar dorzecza Wisły wydzielono 4 regiony wodne: Małej Wisły, Górnej Wisły, Środkowej Wisły i Dolnej Wisły, dla których sporządzono plany zarządzania ryzykiem powodziowym, uwzględniając specyfikę problemów występujących w tych regionach.

W Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu wodnego Górnej Wisły, do którego należą zlewnie głównych rzek województwa podkarpackiego, tj. Wisłoki i Sanu z Wisłokiem, celom szczegółowym przypisano 52 działania.

Działania te nie obejmują gruntów w zarządzie nadleśnictwa i nie narzucają specyficznych uwarunkowań dla gospodarki leśnej.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030

Zapisy Planu dotyczące lasów:

W gospodarce leśnej przewiduje się:

- 1) zachowanie dwóch podstawowych funkcji lasów:
  - produkcyjnej, mającej na celu zachowanie ciągłości i trwałego pozyskania użytków drzewnych (w tym produkcję i przetwarzanie drewna oraz innych surowców i produktów na zasadzie racjonalnej gospodarki),

- pozaprodukcyjnej, w tym: środowiskowotwórczej (m.in. glebo i wodochronnej, krajobrazowej, ostoi zwierząt) oraz społecznej (m.in. uzdrowskiej, turystycznej, rekreacyjnej),
- 2) rozwój zrównoważonej gospodarki leśnej.

Program ochrony środowiska dla województwa podkarpackiego na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 r.

W dokumencie tym, w rozdziale: „Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie” cel IX: „Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu, zasobów leśnych oraz rozwój trwałej, zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej” zawarte zostały kierunki, które są realizowane w Planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzyżów:

- zachowanie i przywracanie właściwego stanu siedlisk i gatunków, w szczególności gatunków zagrożonych;
- budowanie świadomości ekologicznej i aktywizacja społeczeństwa na rzecz ochrony różnorodności biologicznej;
- prowadzenie trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej;
- ochrona lasów przed pożarami i szkodnikami.

Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego (zał. nr 1 do Uchwały Nr XXXVII/697/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 26 sierpnia 2013 r.). Jednym z celów strategicznych jest racjonalne i efektywne wykorzystanie zasobów województwa z poszanowaniem środowiska naturalnego, w tym osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu środowiska oraz zachowanie bioróżnorodności.

Nie stwierdzono, aby istniało zagrożenie wystąpienia negatywnego skumulowanego oddziaływania na środowisko.

2.7. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Proponuje się, aby analizę skutków realizacji obligatoryjnych zadań gospodarczych zawartych w *Planie* prowadził organ nadzorujący, którym jest, zgodnie z zapisem art. 34 pkt. 2c) ustawy z dnia 28 września o lasach, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych (w konkretnym przypadku Dyrektor RDLP w Krośnie). Obiektywną ocenę realizacji planu urządzenia lasu zapewni monitoring następujących wskaźników (zgodnie z ustaleniami KZP - załącznik do protokołu):

- powierzchni lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych, bez względu na położenie względem obszarów Natura 2000,
- wykonania zadań określonych decyzją Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu, w wymiarze powierzchniowym, bez względu na położenie względem obszarów Natura 2000,
- powierzchni lasów według pełnionych funkcji,
- powierzchni lasów według kategorii użytkowania,
- powierzchni pielęgnowania lasu według kategorii zabiegu,
- powierzchni wykonywanych odnowień i zalesień.

Częstotliwość monitoringu i raportowania przyjmuje się w cyklu dziesięcioletnim, wg zasad kontroli w Lasach Państwowych Inspekcji Lasów Państwowych – jako organu kontrolnego Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

3. OPIS, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA

3.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARZE NADLEŚNICTWA

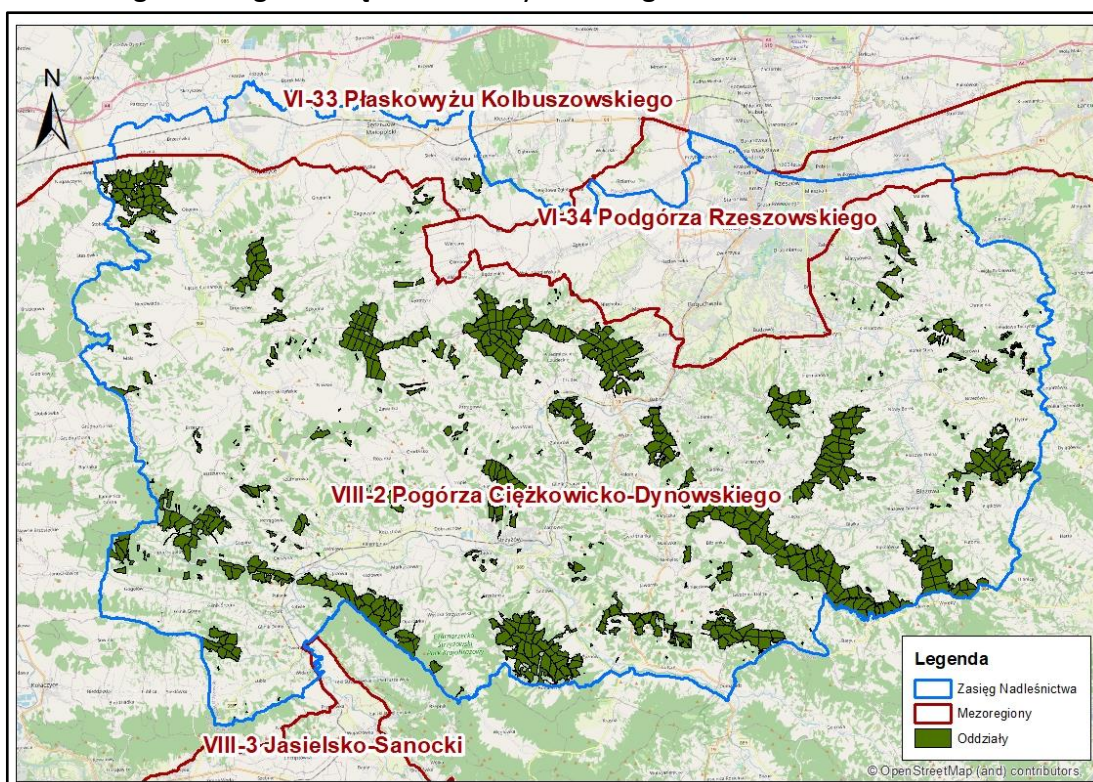
Szczegółowy opis stanu środowiska na terenie Nadleśnictwa znajduje się w elaboracie oraz programie ochrony przyrody. W niniejszej *Prognozie* przytoczono jedynie najbardziej istotne informacje dotyczące Nadleśnictwa.

3.1.1. POŁOŻENIE NADLEŚNICTWA

Uwzględniając „Regionalizację przyrodniczo-leśną Polski 2010” [Zielony, Kliczkowska 2012], lasy omawianego Nadleśnictwa położone są w:

Krainie Małopolskiej	- VI
Mezoregion Płaskowyżu Kolbuszowskiego	- VI-33 (0,6%),
Mezoregion Podgórze Rzeszowskiego	- VI-34 (< 0,1%).
Krainie Karpackiej	- VIII
Mezoregion Pogórze Ciężkowicko-Dynowskiego	- VIII-2 (99,4%).

Zdecydowana większość powierzchni (99,4%) Nadleśnictwa leży w mezoregionie Pogórze Ciężkowicko-Dynowskiego.

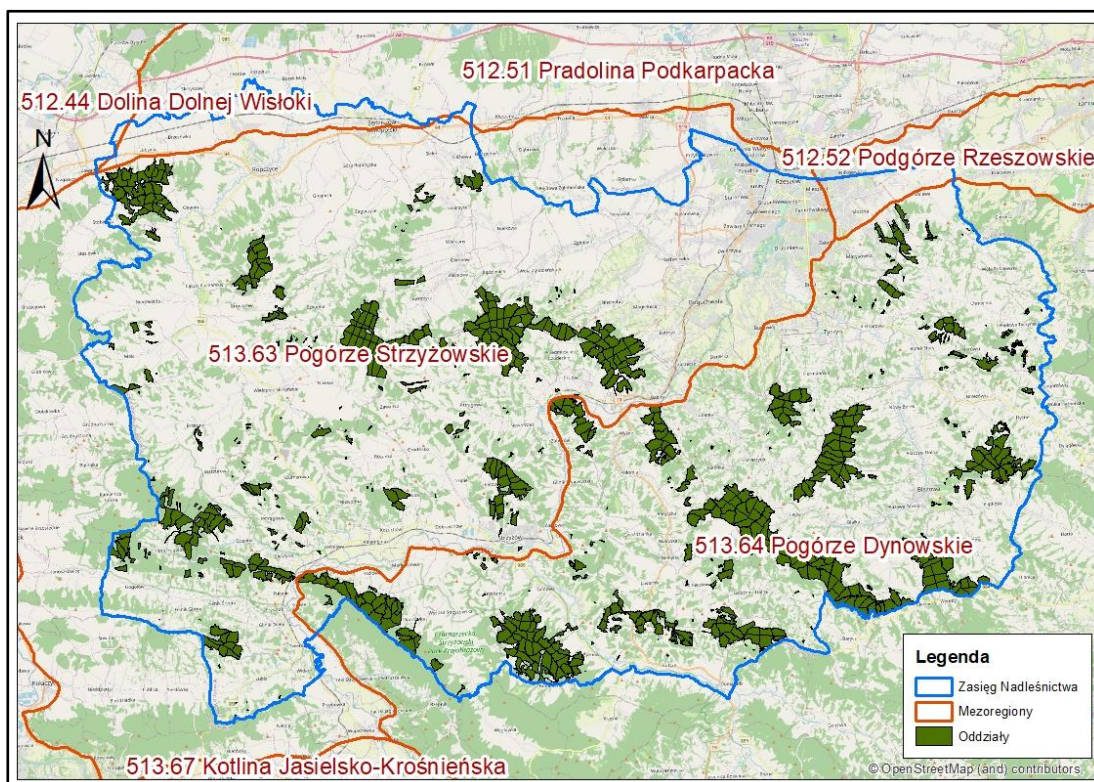

Ryc. 1. Położenie Nadleśnictwa Strzyżów na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej

Położenie fizyczno-geograficzne

Grunty Nadleśnictwa (wg Kondrackiego: Geografia regionalna Polski, PWN 2011, z oznaczeniem dziesiętnym; w modyfikacji przebiegu przez Solon i in. 2018) leżą w wymienionych poniżej jednostkach podziału fizyczno-geograficznego:

Megaregion -	Karpaty, Podkarpackie i Nizina Panońska - 5
Prowincja -	Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym - 51
Podprowincja -	Zewnętrzne Karpaty Zachodnie - 513
Makroregion -	Pogórze Środkowobeskidzkie - 513.6
Mezoregion -	Pogórze Strzyżowskie - 513.63
Mezoregion -	Pogórze Dynowskie - 513.64

Ryc. 2 Położenie Nadleśnictwa Strzyżów na tle podziału fizyczno-geograficznego
[Solon i in. 2018]

3.1.2. KLIMAT

Zgodnie z podziałem Romera (S. Bac, M. Rojek 1981) obszar Nadleśnictwa Strzyżów położony jest w dwóch regionach klimatycznych: Podgórskich Nizin i Kotlin (północna część Nadleśnictwa – Kotlina Sandomierska,) oraz dominujący w Nadleśnictwie – Klimatów Górskich i Podgórskich (podnóże Karpat).

Zgodnie z podziałem Okołowicza (1978) na terenie Nadleśnictwa panuje klimat przejściowy strefy umiarkowanie ciepłej, dla którego charakterystyczne są częste zmiany pogody i znaczne wahania długości poszczególnych pór roku.

Kotlina Sandomierska (przylegająca od północy i fragmentarycznie obejmująca na zasięg terytorialnego działania Nadleśnictwa Strzyżów) to teren o przewadze wpływów kontynentalnych. Charakteryzuje go stosunkowo łagodny klimat z długim i upalnym latem oraz łagodnymi zimami, gdzie średnia roczna temperatura powietrza należy do najwyższych w kraju, a najcieplejszym miesiącem jest lipiec, natomiast najzimniejszym luty.

Z kolei rzeźba podgórskiej części terenu Nadleśnictwa decyduje o lokalnie znacznych różnicach klimatycznych. Panuje tu stosunkowo chłodny klimat z długimi zimami i sporą ilością opadów. Cechami charakterystycznymi są: duże dobowe amplitudy temperatury powietrza przede wszystkim w obniżeniach i na zboczach eksponowanych na bezpośrednie promieniowanie słoneczne (wystawy południowe i południowo-zachodnie), a małe amplitudy roczne, głównie w partiach szczytowych i na zboczach stale zacienionych, wyższe opady, w półroczu chłodnym przeważnie śnieżne, częste mgły i zachmurzenia, niskie średnie temperatury.

3.1.3. POWIETRZE

Nadleśnictwo położone jest w słabo uprzemysłowionym rejonie kraju przez co stopień zanieczyszczenia powietrza jest stosunkowo niewielki. Zanieczyszczenia pochodzą przede wszystkim z tzw. „niskiej emisji”, powstającej głównie w procesie energetycznego spalania paliw. Jej źródłem są małe zakłady przemysłowe, lokalne kotłownie oraz indywidualne systemy grzewcze mieszkańców. Z tego względu stężenia emitowanych zanieczyszczeń zmieniają się sezonowo – rosnąc w sezonie grzewczym. Nie bez znaczenia jest również bliskie sąsiedztwo Rzeszowa – dużej aglomeracji miejskiej emitującej znaczne ilości zanieczyszczeń a także większych miast położonych na kierunku najczęściej wiejących wiatrów, głównie Tarnowa i Dębicy.

Wielkość emisji zależy od ilości i jakości używanego paliwa, wyposażenia w urządzenia oczyszczające gazy odlotowe oraz ich skuteczności. Z szacunkowych danych wynika, że część instalacji ciepłowniczych opalanych jest węglem i drewnem. Część miejscowości, pomimo iż dysponuje możliwością podłączenia gospodarstw do sieci gazu ziemnego, ze względu na koszty opalania budynków gazem, preferuje paliwo stałe: drewno oraz węgiel kamienny.

Drugim zasadniczym czynnikiem generującym zanieczyszczenia jest ruch samochodowy. Substancje wprowadzane do powietrza w tym wypadku to: tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, sadza, pyły zawierające metale ciężkie, m.in. ołów oraz pyły gumowe. Emisja ma miejsce przede wszystkim w obrębie głównych arterii komunikacyjnych, do których na terenie Nadleśnictwa należy droga ekspresowa S19 oraz drogi wojewódzkie nr 884, 986, 988, 989, 990. Na pozostałych drogach ruch jest znacznie mniejszy.

Wielkości stężeń średniorocznych zanieczyszczeń powietrza odnotowanych na stacjach w zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa w 2021 r. wynosiła:

- stężenie pyłów PM₁₀ kształtowało się na poziomie 33 µg/m³ (Rzeszów ul. Piłsudzkiego), 22 µg/m³ (Rzeszów ul. Rejtana);
- stężenie dwutlenku azotu NO₂ wynosiło 27 µg/m³ (Rzeszów ul. Piłsudzkiego), 13 µg/m³ (Rzeszów ul. Rejtana);
- najwyższe stężenie jednogodzinne dwutlenku siarki SO₂ wynosiło 29 µg/m³ a maksymalne stężenie średniodobowe 13 µg/m³ (Rzeszów ul. Rejtana);
- stężenie benzo(a)pirenu wynosiło 1,46 ng/m³ (Rzeszów ul. Rejtana).

Określono na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie podkarpackim – raport wojewódzki za rok 2022 [GIOŚ Rzeszów 2023].

Zgodnie z obowiązującymi normami powyższe stężenia nie przekroczyły dopuszczalnych norm.

Budynki Nadleśnictwa są ogrzewane głównie gazem, w mniejszym stopniu drewnem prądem

3.1.4. WODY

Wody powierzchniowe

Według Raportu o stanie środowiska w woj. podkarpackim w 2020 roku (GIOŚ Rzeszów 2020) stan wód jednolitej części wód (JCWP) na terenie Nadleśnictwa został określony jako:

- JCWP „Szufranówka” (kod PLRW20001222636)
  - stan ekologiczny: umiarkowany stan ekologiczny;
  - stan chemiczny: brak danych;
  - stan JCWP: zły.
- JCWP „Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy” (kod PLRW200014226399)
  - stan ekologiczny: brak danych;
  - stan chemiczny: poniżej dobrego;
  - stan JCWP: zły.
- JCWP „Stobnica od Łądzierza do ujścia” (kod PLRW200014226499)
  - stan ekologiczny: brak danych;
  - stan chemiczny: dobry;
  - stan JCWP: nie oceniany.
- JCWP „Gwoźnica” (kod PLRW200012226549)
  - stan ekologiczny: słaby stan ekologiczny;
  - stan chemiczny: brak danych;
  - stan JCWP: zły.
- JCWP „Mogielnica” (kod PLRW20006226556)
  - stan ekologiczny: słaby stan ekologiczny;
  - stan chemiczny: brak danych;
  - stan JCWP: zły.
- JCWP „Lubcza” (kod PLRW200062265589)
  - stan ekologiczny: słaby potencjał ekologiczny;
  - stan chemiczny: brak danych;
  - stan JCWP: zły.
- JCWP „Wisłok od Stobnicy do zb. Rzeszów” (kod PLRW200015226559)
  - stan ekologiczny: brak danych;
  - stan chemiczny: poniżej dobrego;
  - stan JCWP: zły.
- JCWP „Strug do Chmielnickiej Rzeki” (kod PLRW2000122265689)
  - stan ekologiczny: słaby stan ekologiczny;
  - stan chemiczny: poniżej dobrego;
  - stan JCWP: zły.

- JCWP „Strug od Chmielnickiej Rzeki do ujścia” (kod PLRW2000142265699)
  - stan ekologiczny: umiarkowany stan ekologiczny;
  - stan chemiczny: poniżej dobrego;
  - stan JCWP: zły.
- JCWP „Zb. Rzeszów” (kod PLRW2000226579)
  - stan ekologiczny: umiarkowany potencjał ekologiczny;
  - stan chemiczny: poniżej dobrego;
  - stan JCWP: zły.
- JCWP „Przyrwa” (kod PLRW20006226596)
  - stan ekologiczny: słaby potencjał ekologiczny;
  - stan chemiczny: brak danych;
  - stan JCWP: zły.

Wody podziemne

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa klasy jakości wód podziemnych (GIOŚ 2022) zostały określone następująco:

- JCWPd PLGW2000134
  - klasa jakości w punkcie monitoringowym Ropczyce: III (wody zadowolającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka).
- JCWPd PLGW2000152
  - klasa jakości w punkcie monitoringowym Błazowa: IV (wody niezadowolającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka);
  - klasa jakości w punkcie monitoringowym Frysztak: III (wody zadowolającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka).
- JCWPd PLGW2000153
  - klasa jakości w punkcie monitoringowym Rzeszów: III (wody zadowolającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka).

Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych wiąże się przede wszystkim z rozwiązaniem problemu ścieków, czyli budową kanalizacji sanitarnej i połączeniem

jej ze skutecznym systemem oczyszczalni ścieków. Inwestycje te powinny być uzupełnione budową przepompowni ścieków, do obsłużenia terenów trudnodostępnych dla systemu spływu grawitacyjnego oraz wyposażeniem kolektorów burzowych w urządzenia oczyszczające wody opadowe.

Ścieki z budynków Nadleśnictwa odprowadzane są do sieci kanalizacji sanitarnej lub do zbiorników bezodpływowych (szamba).

3.1.5. BUDOWA GEOLOGICZNA

Nadleśnictwo Strzyżów położone jest w obrębie kilku jednostek tektonicznych. Są to:

- Zapadlisko przedkarpackie – wypełnione dolno- i środkowomiocenijskimi osadami autochtonicznymi, powstałymi w zróżnicowanych warunkach sedymentacyjnych zapadliska przedgórskiego;
- Łuski zgłobickie – ciągną się od Przemyśla aż po Wieliczkę, przed czołem płaszczowiny stebnickiej. Obejmują one wąskie pasmo sfałdowanych i złuskowanych utworów miocenu środkowego i górnego, które wraz z Karpatami fliszowymi nasunięte jest płasko na utwory autochtonicznego miocenu środkowego;
- Płaszczowina skolska, zwana też skibową – ciągnie się od granicy z Ukrainą po okolice Brzeska. Płaszczowina ta, stanowiąca ważny element Karpat Wschodnich, jest najniższą jednostką strukturalną płaszczowin grupy średniej. Tworzą ją skały sukcesji skolskiej od dolnej kredy po dolny miocen z dominującym strukturalnie utworami kredy górnej - paleocenu zwane warstwami ropianieckimi, warstwami z Rybotycz lub tradycyjnie warstwami inoceramowymi. Flisz eoceński przykryty jest piaskowcami kliwskimi i warstwami krośnieńskimi oligocenu – wczesnego miocenu. W jej podłożu znajdują się utwory autochtonicznego miocenu środkowego zapadliska przedkarpackiego. Zwłaszcza koło Rzeszowa brzeźna strefa płaszczowiny przykryta jest transgresywnymi utworami środkowego miocenu;
- Płaszczowina podśląska. Skały płaszczowiny podśląskiej ukazują się na powierzchni przede wszystkim w nieciągniętym pasie przed czołem płaszczowiny śląskiej oraz w istniejących w niej oknach tektonicznych. Nasunięta jest na utwory sukcesji skolskiej, lub na utwory miocenu.
- Płaszczowina śląska – na wschód od Wisłoki składa się przede wszystkim z oligocenijskich warstw krośnieńskich. Począwszy od rejonu Gorlic fliszowa sukcesja śląska obejmuje również wczesny miocen.

Dwie pierwsze jednostki występują na niewielkim fragmencie północnej części zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa, a dwie ostatnie w części południowowschodniej. Większość powierzchni Nadleśnictwa zajmuje płaszczowina skolska (Operat siedliskowy Nadleśnictwa Strzyżów BULiGL O/Przemysł 2013).

3.1.6. GLEBY, TYPY SIEDLISKOWE LASU

GLEBY

Dominującą rolę, pod względem zajmowanej powierzchni w Nadleśnictwie odgrywają gleby brunatne. Jak wynika z danych przedstawionych w powyższej tabeli gleby te zajmują łącznie 80,30%, z czego najwięcej stanowią brunatne kwaśne i brunatne wyługowane odpowiednio 36,75% i 34,25% powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

Tab. 6. Zestawienie gleb Nadleśnictwa

Podtyp gleby	Nadleśnictwo Strzyżów	
	pow. [ha]	udział %
Gleby brunatne właściwe	1 089,05	8,75
Gleby brunatne wyługowane	4 264,55	34,25
Gleby brunatne kwaśne	4 574,99	36,74
Gleby brunatne bielcowe	69,13	0,56
Razem Gleby brunatne	9 997,72	80,30
Gleby płowe właściwe	196,64	1,58
Gleby płowe brunatne	415,36	3,34
Gleby płowe opadowoglejowe	752,21	6,04
Razem Gleby płowe	1 364,21	10,96
Gleby gruntowoglejowe mułowe	1,05	0,01
Razem Gleby gruntowoglejowe	1,05	0,01
Gleby opadowoglejowe właściwe	966,21	7,76
Gleby stagnoglejowe właściwe	1,02	0,01
Razem Gleby opadowoglejowe	967,23	7,77
Mady rzeczne	0,81	0,01
Mady rzeczne właściwe	8,29	0,07
Mady rzeczne próchniczne	32,25	0,25
Mady rzeczne brunatne	56,97	0,46
Razem Mady rzeczne	98,32	0,79
Gleby deluwialne brunatne	19,22	0,15
Razem Gleby deluwialne	19,22	0,15
Gł. industro i urbanoziemne o niewykszt. prof.	1,96	0,02
Razem Gleby industro- i urbanoziemne	1,96	0,02
Razem grunty leśne (bez związanych z gosp. leśną)	12 449,71	100,00

TYPY SIEDLISKOWE LASU

Tab. 7. Zestawienie powierzchniowe i procentowe typów siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Nadleśnictwo Strzyżów	
	Pow.[ha]	Udział[%]
LMWYŻŚW	64,87	0,52
LWYŻŚW	12 131,04	97,44
LWYŻW	73,39	0,59
OLWYŻ	30,99	0,25
LŁWYŻ	55,19	0,44
LGŚW	94,23	0,76
Razem	12 449,71	100,00

Dominujący udział na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Strzyżów mają siedliska lasu wyżynnego świeżego (Lwyżśw) zajmujące 97,44% powierzchni leśnej.

Nadleśnictwo posiada opracowanie glebowo-siedliskowe sporządzone w latach 2012-2013.

Opis gleb w obu opracowaniach wykonano zgodnie z „Klasyfikacją gleb leśnych” CILP 2000.

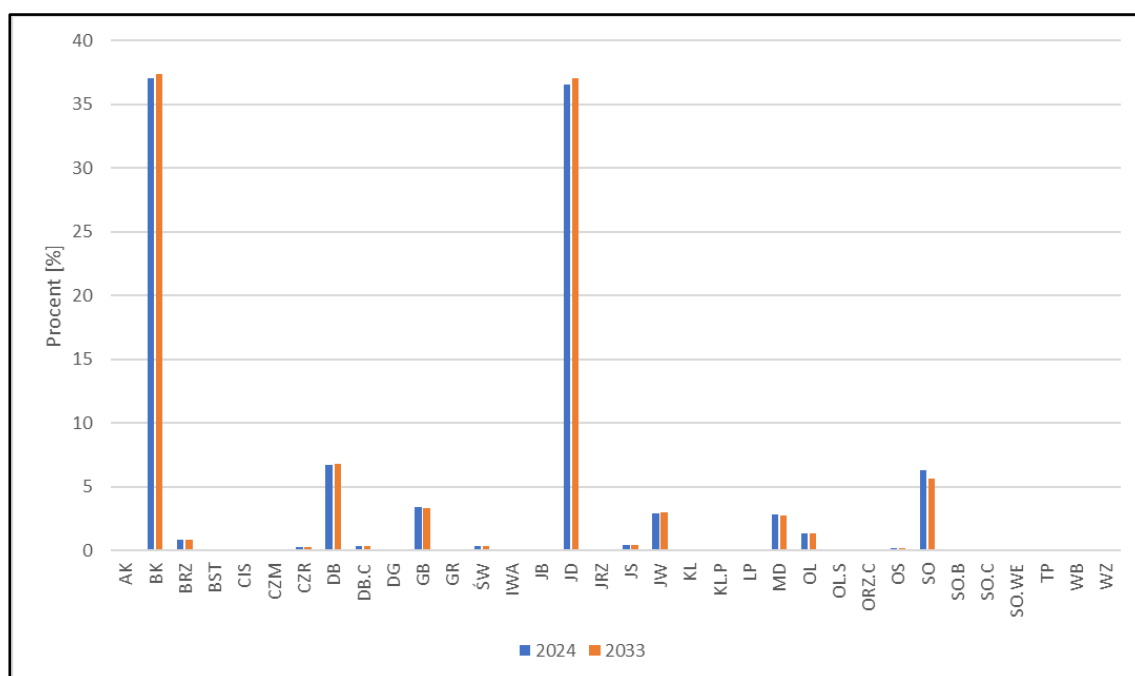
3.1.7. LASY

LESISTOŚĆ

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa o pow. 1321,70 km² lesistość wynosi 27%. Pozostały obszar to głównie tereny rolnicze (grunty orne, łąki, pastwiska), wody i tereny zurbanizowane.

STRUKTURA DRZEWOSTANÓW

Skład gatunkowy

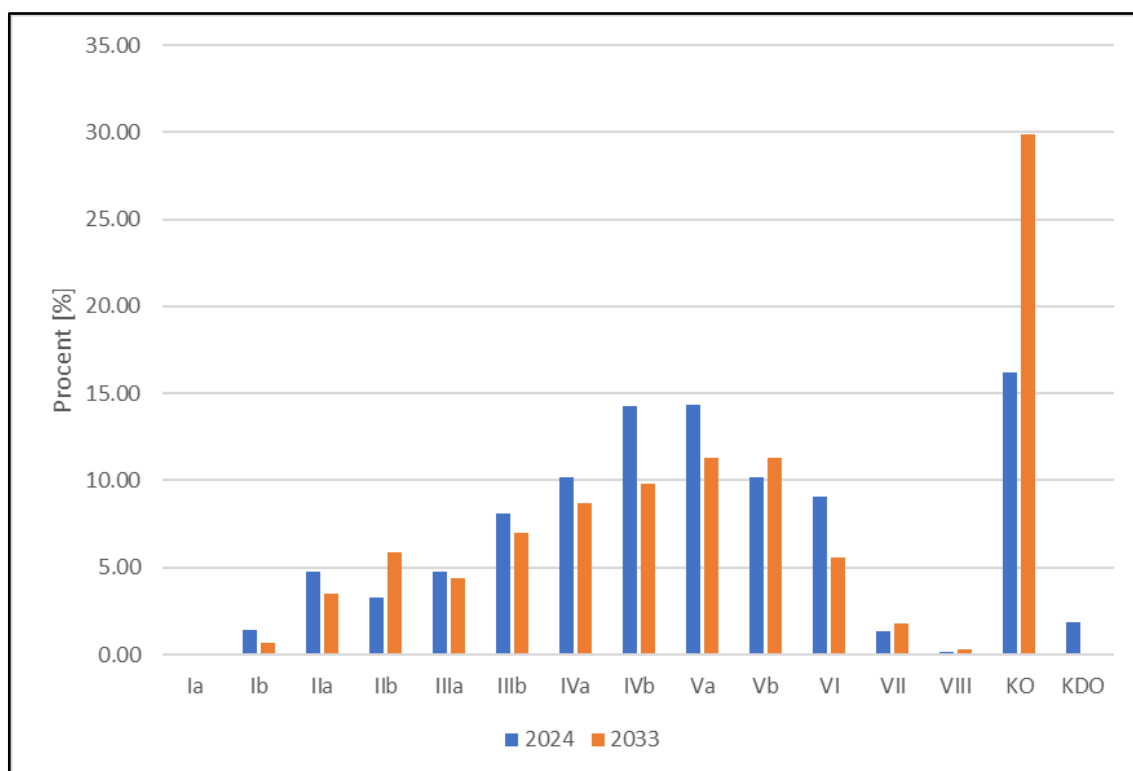

Ryc. 3 Rzeczywisty udział powierzchniowy gatunków w Nadleśnictwie Strzyżów

Trzon drzewostanów Nadleśnictwa Strzyżów buduje buk i jodła (37,0% i 36,6% rzeczywistego udziału powierzchniowego). Na koniec obowiązywania *Planu* nie nastąpią istotne zmiany, udział powierzchniowy tych gatunków wzrośnie (buk o 0,3%, jodła o 0,5%) największe zmiany nastąpią w udziale sosny – zmniejszenie udziału o 0,7%. Powyższe dane wskazują na stopniowe przebudowywanie drzewostanów, na korzyść gatunków właściwych dla siedlisk, występujących na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Strzyżów

Struktura wiekowa

Drzewostany Nadleśnictwa odznaczają się znacznym zróżnicowaniem wiekowym. Największy rzeczywisty udział powierzchniowy wykazują drzewostany w klasie odnowienia – 16,2%. Według prognozy na koniec obowiązywania *Planu* ich powierzchnia wzrośnie o blisko 13,7 %. Wiąże się to z dużą powierzchnią drzewostanów ponad 80-letnich, gdzie naturalnym procesem jest pojawianie się odnowień oraz rozpoczęcie etapu wymiany pokoleń drzew.

Ryc. 4 Powierzchniowy udział klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w Nadleśnictwie Strzyżów w okresie obowiązywania Planu.

Bogactwo gatunkowe drzewostanów

Tab. 8. Zestawienie powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa wg grup wiekowych i różnorodności gatunkowej

Różnorodność gatunkowa drzewostanów	Jedn.	Wiek			Ogółem	
		do 40 lat	41 – 80 lat	>80 lat	ha	%
Nadleśnictwo Strzyżów						
jednogatunkowe	[ha]	149,10	992,71	1 065,92	2 207,73	17,83
dwugatunkowe	[ha]	544,84	1 523,62	2 401,25	4 469,71	36,10
trzygatunkowe	[ha]	321,78	1 360,23	1 911,53	3 593,54	29,03
cztero- i więcej gatunkowe	[ha]	153,92	820,10	1 135,52	2 109,54	17,04
Razem Nadleśnictwo	[ha]	1 169,64	4 696,66	6 514,22	12 380,52	100,00

Z danych zestawionych w tabeli wynika, że pod względem powierzchniowym dominują drzewostany dwugatunkowe (36,10%), znaczny udział mają także drzewostany trójgatunkowe (29,03%).

Struktura piętrowa drzewostanów

W Nadleśnictwie Strzyżów dominują drzewostany jednopiętrowe – 80,34% powierzchni, natomiast 18,09% zajmują drzewostany w trakcie przemiany pokoleń (KO i KDO).

Tab. 9. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury pionowej

Struktura drzewostanów, drzewostany:	Jedn.	Wiek			Ogółem	
		do 40 lat	41 – 80 lat	>80 lat	ha	%
Nadleśnictwo Strzyżów						
jednopiętrowe	[ha]	1 169,64	4 610,75	4 166,27	9 946,66	80,34
dwupiętrowe	[ha]	0,00	12,83	181,73	194,56	1,57
w KO i KDO	[ha]	0,00	73,08	2 166,22	2 239,30	18,09
Razem Nadleśnictwo	[ha]	1 169,64	4 696,66	6 514,22	12 380,52	100,00

Pochodzenie drzewostanów

Drzewostany Nadleśnictwa Strzyżów w zdecydowanej większości pochodzą z odnowień naturalnych, stanowią one ponad 80% powierzchni. Tylko niespełna 10% to drzewostany z odnowień sztucznych. Świadczy to o bardzo dobrym dostosowaniu gospodarki leśnej do procesów naturalnych zachodzących w lasach Nadleśnictwa.

Tab. 10. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg rodzajów, pochodzenia oraz grup wiekowych

Rodzaj i pochodzenie drzewostanów	Jedn.	Wiek			Ogółem	
		do 40 lat	41-80 lat	>80 lat	ha	%
Nadleśnictwo Strzyżów						
plantacje drzew szybko rosnących	[ha]	-	-	-	-	-
plantacje topolowe	[ha]	-	-	-	-	-
odroślowe	[ha]	-	-	-	-	-
z samosiewu	[ha]	495,26	4 297,69	5 207,52	10 000,47	80,80
z sadzenia	[ha]	127,99	202,77	875,81	1206,57	9,70
brak informacji	[ha]	546,39	196,20	430,89	1173,48	9,50
Razem Nadleśnictwo	[ha]	1 169,64	4 696,66	6 514,22	12 380,52	100,00

Stan siedlisk leśnych

Tab. 11. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg stanu lasu i grup wiekowych w Nadleśnictwie Strzyżów

Stan siedliska	Wiek drzewostanu			Ogółem	%
	<=40 lat	41-80	>80 lat		
N1 naturalne		2,54	3,01	5,55	0,04
N2 zbliżone do naturalnego	872,30	4 363,51	5 767,62	11 003,43	88,88
Z zniekształcone	297,34	330,61	743,59	1 371,54	11,08
D3 zdewastowane					
Suma końcowa	1 169,64	4 696,66	6 514,22	12 380,52	100,00

Na terenie Nadleśnictwa Strzyżów największy udział mają siedliska w stanie zbliżonym do naturalnego, które zajmują łącznie blisko 89% powierzchni leśnej. Tworzą je drzewostany o składach gatunkowych zgodnych z docelowymi typami drzewostanów, dostosowane do potencjalnych warunków siedliskowych.

DOMINUJĄCE FUNKCJE LASÓW

Podział funkcjonalny lasów Nadleśnictwa Strzyżów obejmuje lasy ochronne i lasy gospodarcze. Zestawiono je poniżej.

Lasy ochronne

Nadleśnictwo Strzyżów jest w trakcie opracowania dokumentacji do wniosku o uznanie lasów za ochronne spełniającego wymogi wskazane w Zarządzeniu Nr 61 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12 listopada 2007 roku. Powierzchnia lasów ochronnych stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Strzyżów według nowego projektu zarządzenia przedstawia poniższa tabela.

Tab. 12. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Lp.	Kategorie ochronności	Nadleśnictwo Strzyżów	
		Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona [ha]	%
1	Rezerwaty	1 005,98	8,08
2	Lasy ochronne - razem	11 287,31	90,66
3	Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze)	156,42	1,26
	Razem:	12 449,71	100,00

DREWNO MARTWE

W trakcie prac inwentaryzacyjnych ilość martwego drewna na powierzchni leśnej zalesionej określono średnio na poziomie 12,26 m³/ha.

Dla porównania, średnia w województwie podkarpackim wynosi 19,0 m³/ha a w Lasach Państwowych – 8,6 m³/ha (WISL 2016-2020, BULiGL).

Tab. 13. Zestawienie ilości martwego drewna z uwzględnieniem typów siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha*	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
LGŚW	90,22	4,28	386	7,34	662	11,62	1 048
LŁWYŻ	39,79	2,45	98	3,39	135	5,84	232
LMWYŻŚW	59,20	0,58	35	3,71	220	4,29	254
LWYŻŚW	11 421,28	3,64	41 544	8,71	99 440	12,35	140 984
LWYŻW	65,62	4,17	274	7,77	510	11,94	783
OLWYŻ	20,73	0,95	20	2,98	62	3,93	81
Razem *	11 696,84	3,62	42 357	8,64	101 029	12,26	143 382

*powierzchnia objęta monitoringiem

Zgodnie z matematyczno-statystyczną metodą pomiaru martwego drewna nie wykonuje się w pierwszej klasie wieku drzewostanów.

FORMY DEGENERACJI LASÓW

Borowacenie

Borowacenie, zwane inaczej pinetyzacją, związane jest z wprowadzeniem do drzewostanu niektórych gatunków z rodziny *Pinaceae*. Ta forma zniekształcenia należy do najgroźniejszych, gdyż obok zmian struktury i składu florystycznego często powoduje również zmianę siedliska.

Stopień borowacenia określa się na podstawie udziału sosny i świerka w górnej warstwie drzew. Wyróżnia się borowacenie:

- słabe, udział tych gatunków wynosi ponad 80% na siedliskach borów mieszanych, 50-80% na siedliskach lasów mieszanych, 10-30% na siedliskach lasowych,

- średnie, gdzie ich udział wynosi ponad 80% na siedliskach lasów mieszanych, 30-60% na siedliskach lasowych,
- mocne, gdzie ich udział wynosi ponad 60% na siedliskach lasowych.

Tab. 14. Zestawienie powierzchni wg form degeneracji lasu w Nadleśnictwie Strzyżów
- borowacenie

Stopień borowacenia	Jedn.	Wiek			Ogółem	
		do 40 lat	41-80 lat	>80 lat	ha	%
Nadleśnictwo Strzyżów						
brak	ha	926,43	3 438,13	3 865,47	8 230,03	66,4
słabe	ha	180,40	1 079,37	1 822,74	3 082,51	24,9
średnie	ha	13,65	47,40	428,09	489,14	4,0
mocne	ha	49,16	131,76	397,92	578,84	4,7
Suma końcowa	ha	1 169,64	4 696,66	6 514,22	12 380,52	100,0

Na podstawie analizy danych przedstawionych w powyższych tabelach wynika, że blisko 5% powierzchni drzewostanów narażonych jest w sposób mocny na zjawisko borowacenia. Projektowanym działaniem minimalizującym borowacenie jest stopniowa eliminacja gatunków obcych ekologicznie z drzewostanu (sosna świerk) podczas wykonywanych zabiegów oraz odnawianie drzewostanu gatunkami dostosowanymi do siedliska (zgodnie z typami drzewostanu zapisanymi w PUL).

Neofityzacja

Neofityzację, wynikającą ze sztucznej uprawy lub samoistnego wnikania do drzewostanów obcych gatunków drzew i krzewów, wyróżnia się w przypadku, gdy gatunek obcy jest panujący w wyłączeniu oraz gdy jest w składzie lub stanowi domieszkę w drzewostanie.

Na terenie Nadleśnictwa Strzyżów głównymi obcymi gatunkami występującymi w drzewostanach są dąb czerwony, robinia akacjowa, daglezcja, sosna wejmutka. Mniejsze znaczenie mają: sosna banksa, sosna czarna, orzech czarny. Łączna powierzchnia rzeczywista tych gatunków wynosi 58,64 ha, przy czym największy udział stanowią: dąb czerwony, który porasta 50,14 ha; robinia akacjowa – 3,08 ha, daglezcja – 2,91 ha, sosna wejmutka 1,82 ha. Działaniem ograniczającym neofityzację jest usuwanie gatunków obcych z drzewostanu w trakcie wykonywania zabiegów gospodarczych oraz odnawianie lasu gatunkami rodzimymi, dostosowanymi do siedliska (zgodnie z typami drzewostanu zapisanymi w PUL).

Monotypizacja

Monotypizacja jest to ujednoczenie składu gatunkowego lub wiekowego (w interwale 20-letnim) drzewostanów sosnowych i świerkowych, na zwartych

powierzchniach ponad 100 ha. Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Strzyżów monotypizacja nie występuje.

3.1.8. FORMY OCHRONY PRZYRODY WYSTĘPUJĄCE W NADLEŚNICTWIE STRZYŻÓW

Tab. 15. Zestawienie form ochrony przyrody w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Strzyżów

Rodzaj obiektu	Na gruntach Nadleśnictwa		W granicach zasięgu terytorialnego (poza gruntami Nadleśnictwa)		Razem	
	liczba [szt.]	pow. [ha]	liczba [szt.]	pow. [ha]	liczba [szt.]	pow. [ha]
<i>Istniejące formy ochrony przyrody</i>						
Rezerваты przyrody	5	1 016,59	2	11,69	7	1 028,28
Parki Krajobrazowe	1	2 443,48	1	8 358,45	1	10 801,93
Obszar chronionego krajobrazu	2	6 003,55	2	25 776,76	2	31 780,31
Obszary siedliskowe Natura 2000	3	169,57	3	729,69	3	899,26
Pomniki przyrody	18	-	92	-	110	-

REZERWATY

Na terenie Nadleśnictwa Strzyżów zlokalizowanych jest pięć rezerwatów przyrody. Poniżej zestawiono powierzchnie rezerwatów według kategorii użytkowania gruntów, a także podano: lokalizację, przeciętny wiek, przeciętną zasobność, średni przyrost masy oraz powierzchnię na gruntach Nadleśnictwa.

Tab. 16. Zestawienie powierzchni rezerwatów na terenie Nadleśnictwa Strzyżów wg kategorii użytkowania

Wyszczególnienie	Pow. [ha]
Lasy razem	
Grunty leśne zalesione	992,54
Grunty leśne niezalesione	13,44
Grunty zadrzewione i zakrzewione	-
Grunty związane z gospodarką leśną	10,61
Grunty zabudowane	-
Nieużytki	-
Użytki rolne	-
RAZEM	1 016,59

Tab. 17. Opis rezerwatów z uwzględnieniem lokalizacji oraz cech taksacyjnych drzewostanów

Obiekt	Lokalizacja Leśnictwo, oddz. pododz.	Średni wiek [lat]	Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	Przeciętny przyrost [m ³ /ha]	Powierzchnia na gruntach Nadleśnictwa [ha]
Góra Chełm	Cieszyna: 423c, 423d, 423f, 423g, 423h, 423i, 423j, 423k, 423l, 423m, 423n, 424a, 424b, 424c, 424d, 424f, 424g, 425a, 425b, 425c, 425 d, 425~a, 425~b, 426a, 426b, 426c, 426d, 426~a, 426~b, 427a, 427c, 427d, 427~a, 428a, 428b, 428c, 428d, 428~b, 429a, 429b, 429c, 429~a	85	480	11	154,42
Herby	Cieszyna: 447a, 447c, 447f, 447~a; Kozłówek: 468a, 468b, 468c, 468d, 468f, 468g, 468~a, 469a, 469b, 469c, 469~a, 470a, 470b, 470c, 470d, 470f, 470g, 470~a, 471a, 471b, 471c, 471d	81	485	10	145,61
Mójka	Kąkolówka: 83a, 83b, 83c, 83d, 83f, 83g, 83h, 83i, 86a, 81a, 81b, 81c, 81d, 81f, 81g, 81h, 81~a, 82a, 82b, 82c, 82d, 82~a, 84a, 84b, 84c, 84d, 84f, 84g, 84h, 84~a, 87a, 87b, 87c, 87~a, 88a, 88b, 88~a, 85a, 85b, 85c, 85~a, 89a, 89b, 89c, 89d, 89f, 89~a, 86b, 86c, 86d, 86~a	96	474	8	287,80

Obiekt	Lokalizacja Leśnictwo, oddz. pododz.	Średni wiek [lat]	Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	Przeciętny przyrost [m ³ /ha]	Powierzchnia na gruntach Nadleśnictwa [ha]
Wilcze	Kąkolówka: 106a, 106b, 106~a, 106~b, 109a, 109b, 109c, 109d, 109f, 109g, 109~a, 109~b, 110a, 110b, 110c, 110~a, 110~b, 111a, 111b, 111~a, 112a, 112b, 112c, 112~a, 112~b, 113a, 113b, 114a, 114b, 114c, 114~a, 115a, 115b, 115c, 115d, 115f, 115g, 115~a, 115~b, 115~c, 115~d, 119a, 119b, 119c, 119d, 119f, 119~a, 120a, 120b, 120~a, 120~b, 121a, 121b, 121c, 121d, 121f, 121~a, 121~b	95	478	10	340,87
Wielki Las	Wola Zgłobieńska: 250a, 250b, 250, 250d, 250h, 250i, 250j, 251a, 251b, 251c, 251d, 251f, 252f, 256a, 256b, 256c, 256d, 256f, 250~a, 251~a.	105	439	7	87,89
Razem					1 016,59

Rezerwat „Góra Chełm”

Podstawa prawna utworzenia: Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 czerwca 1996 r. (MP Nr 41, poz. 399 z dnia 5 lipca 1996 r.).

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnię: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 31 października 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Góra Chełm” (Dz.U. Woj. Podka. z dnia 2 listopada 2017 r. poz. 3555).

Powierzchnia: wg obowiązującego aktu powierzchnia wynosi 154,42 ha.

Grunty w zarządzie Nadleśnictwa wg planu urządzenia lasu – 154,42 ha.

Położenie: Leśnictwo Cieszyna, oddział 423c, 423d, 423f, 423g, 423h, 423i, 423j, 423k, 423l, 423m, 423n, 424a, 424b, 424c, 424d, 424f, 424g, 425a, 425b, 425c, 425d, 425~a, 425~b, 426a, 426b, 426c, 426d, 426~a, 426~b, 427a, 427c, 427d, 427~a, 428a, 428b, 428c, 428d, 428~b, 429a, 429b, 429c, 429~a.

Cel ochrony: Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie zróżnicowanych ekosystemów leśnych porastających Górę Chełm, reprezentujących żyzną buczynę karpacką i grąd subkontynentalny.

Rezerwat należy do rodzaju - leśny (L).

Dla rezerwatu określono typ i podtyp:

- 1) ze względu na dominujący przedmiot ochrony: typ – biocenotyczny i fizjocenotyczny (PBf), podtyp: biocenozy naturalnych i półnaturalnych (bp);
- 2) ze względu na główny typ ekosystemu: typ - leśny i borowy (EL), podtyp - lasów górskich i podgórskich (lgp).

Rezerwat obejmuje jedno z bardziej charakterystycznych miejsc Pogórza Strzyżowskiego, jakim jest pasmo Klonowej Góry. Pasma to zaliczane jest do najwyższych i najbardziej urozmaiconych w jego zasięgu. Górę Chełm wyróżnia ponadto obecność licznych źródeł wody pitnej o wysokiej jakości.

W szacie roślinnej rezerwatu przeważają ekosystemy leśne. Dominuje żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum typicum*, której ze znacznie mniejszym udziałem w powierzchni towarzyszy grąd subkontynentalny *Tilio-Carpinetum*. W rezerwacie występują też leśne zbiorowiska zastępcze (z modrzewiem) oraz fitocenozy nieleśne, jednak ich udział jest marginalny.

Rezerwat nie posiada planu ochrony ani zadań ochronnych.

Tab. 18. Wykaz działek, rodzaju powierzchni i adresów leśnych w danym rezerwacie

Działka/rodzaj powierzchni	Adres leśny	Powierzchnia [ha]
1237		
D-STAN	04-22-2-02-423 -c -00	0,04
D-STAN	04-22-2-02-423 -d -00	2,73
SUKCESJA	04-22-2-02-423 -i -00	1,96
D-STAN	04-22-2-02-423 -j -00	7,58
D-STAN	04-22-2-02-423 -k -00	3,94
D-STAN	04-22-2-02-423 -l -00	0,16
1238		
D-STAN	04-22-2-02-424 -f -00	17,07
D-STAN	04-22-2-02-424 -g -00	5,21
1239		
D-STAN	04-22-2-02-425 -a -00	5,65
D-STAN	04-22-2-02-425 -b -00	23,02
D-STAN	04-22-2-02-425 -c -00	5,79
D-STAN	04-22-2-02-425 -d -00	3,32
DROGI L	04-22-2-02-425 -~a -00	0,06
LINIE	04-22-2-02-425 -~b -00	0,1
1241		
D-STAN	04-22-2-02-426 -d -00	2,2
LINIE	04-22-2-02-426 -~a -00	0,14
1242		
D-STAN	04-22-2-02-428 -b -00	1,21
D-STAN	04-22-2-02-428 -c -00	6,17
D-STAN	04-22-2-02-428 -d -00	0,68
DROGI L	04-22-2-02-428 -~b -00	0,29
451		
D-STAN	04-22-2-02-424 -a -00	4,09
D-STAN	04-22-2-02-424 -b -00	0,88
SUKCESJA	04-22-2-02-424 -c -00	0,12
D-STAN	04-22-2-02-424 -d -00	0,21
704		
D-STAN	04-22-2-02-423 -f -00	1,55
SUKCESJA	04-22-2-02-423 -g -00	1,82
D-STAN	04-22-2-02-423 -h -00	1,28
SUKCESJA	04-22-2-02-423 -m -00	0,23
D-STAN	04-22-2-02-423 -n -00	1,64
705		
D-STAN	04-22-2-02-426 -a -00	3,48
D-STAN	04-22-2-02-426 -b -00	9,68

D-STAN	04-22-2-02-426 -c -00	2,47
LINIE	04-22-2-02-426 -~b -00	0,19
706		
D-STAN	04-22-2-02-427 -a -00	17,61
D-STAN	04-22-2-02-427 -c -00	1,78
D-STAN	04-22-2-02-427 -d -00	0,04
LINIE	04-22-2-02-427 -~a -00	0,31
707		
D-STAN	04-22-2-02-428 -a -00	3,11
708		
D-STAN	04-22-2-02-429 -a -00	10,72
D-STAN	04-22-2-02-429 -b -00	2,19
D-STAN	04-22-2-02-429 -c -00	3,61
LINIE	04-22-2-02-429 -~a -00	0,09
Razem		154,42

Fot. 1. Fragment drzewostanu w rezerwacie „Góra Chełm”.

Rezerwat „Herby”

Podstawa prawna utworzenia: Rozporządzenie Nr 64/99 Wojewody Podkarpackiego z dnia 31 sierpnia 1999 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. U. Nr 20 poz. 1085, z dnia 15.09.1999 r.).

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnie: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 31 października 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Herby” (Dz.U. Woj. Podka. z dnia 2 listopada 2017 r. poz. 3556).

Powierzchnia: wg obowiązującego aktu powierzchnia wynosi 145,61 ha. Rezerwat posiada otulinę o powierzchni 160,65 ha.

Grunty w zarządzie PGL LP wg planu urządzenia lasu – 145,61 ha. Otulina – 39,56 ha.

Położenie: Leśnictwo Cieszyna, oddział: 447a, 447c, 447f, 447~a, Leśnictwo Kozłówek, oddział: 468a, 468b, 468c, 468d, 468f, 468g, 468~a, 469a, 469b, 469c, 469~a, 470a, 470b, 470c, 470d, 470f, 470g, 470~a, 471a, 471b, 471c, 471d.

Otulina, Leśnictwo Cieszyna, oddział: 447d, 447g, 450a, 450b, 450c, 450h, 450j, 450~a, 450~b, Leśnictwo Kozłówek, oddział: 472a, 472b.

Cel ochrony: Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie oryginalnych wychodni skalnych zlokalizowanych na grzbiecie pasma Herbów, porośniętego lasami grabowymi i buczyną, odsłoniętych utworów skalnych oraz malowniczego przełomu Wisłoka - "Bramy Frysztackiej".

Rezerwat należy do rodzaju - przyrody nieożywionej (N).

Dla rezerwatu określono typ i podtyp:

- 1) ze względu na dominujący przedmiot ochrony: typ – geologiczny i glebowy (PGg), podtyp – form tektonicznych i erozyjnych (te);
- 2) ze względu na główny typ ekosystemu: typ – leśny i borowy (EL), podtyp – lasów górskich i podgórskich (lgp).

W rezerwacie dominującym zespołem roślinnym jest żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum*, miejscami wykształcił się grąd subkontynentalny *Tilio-Carpinetum*.

Rezerwat nie posiada planu ochrony ani zadań ochronnych.

Tab. 19. Wykaz działek, rodzaju powierzchni i adresów leśnych w danym rezerwacie

Działka/rodzaj powierzchni	Adres leśny	Powierzchnia [ha]
1739/1		
D-STAN	04-22-2-02-447 -a -00	1,32
D-STAN	04-22-2-02-447 -c -00	0,6
D-STAN	04-22-2-02-447 -f -00	8,65
WIZURA	04-22-2-02-447 -~a -00	0,23
465		
D-STAN	04-22-2-07-471 -a -00	27,57
D-STAN	04-22-2-07-471 -b -00	4,08
D-STAN	04-22-2-07-471 -c -00	1,76
D-STAN	04-22-2-07-471 -d -00	1,39
466		
D-STAN	04-22-2-07-470 -a -00	2,16
D-STAN	04-22-2-07-470 -b -00	9,25
D-STAN	04-22-2-07-470 -c -00	1,48
D-STAN	04-22-2-07-470 -d -00	1,27
D-STAN	04-22-2-07-470 -f -00	2,08
D-STAN	04-22-2-07-470 -g -00	8,07
LINIE	04-22-2-07-470 -~a -00	0,15
467		
D-STAN	04-22-2-07-469 -a -00	26,22
D-STAN	04-22-2-07-469 -b -00	4,29
D-STAN	04-22-2-07-469 -c -00	3,14
LINIE	04-22-2-07-469 -~a -00	0,08
468		
D-STAN	04-22-2-07-468 -a -00	1,22
D-STAN	04-22-2-07-468 -b -00	14,36
D-STAN	04-22-2-07-468 -c -00	2,19
D-STAN	04-22-2-07-468 -d -00	7,07
D-STAN	04-22-2-07-468 -f -00	8,84
D-STAN	04-22-2-07-468 -g -00	7,68
LINIE	04-22-2-07-468 -~a -00	0,46
Razem		145,61

Fot. 2. Rezerwat „Herby”.

Rezerwat „Mójka”

Podstawa prawna utworzenia: Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 lipca 1997 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. U. Nr 56, poz. 542 z dnia 8 września 1997 r.).

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnię: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 6 października 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Mójka” (Dz.U. Woj. Podka. z dnia 9 października 2017 r. poz. 3289).

Powierzchnia: wg aktu powołującego rezerwat jego powierzchnia wynosi 288,41 ha.

Grunty w zarządzie Nadleśnictwa wg planu urządzenia lasu – 287,80 ha.

Położenie: Leśnictwo Kąkolówka, oddział: 83a, 83b, 83c, 83d, 83f, 83g, 83h, 83i, 86a, 81a, 81b, 81c, 81d, 81f, 81g, 81h, 81~a, 82a, 82b, 82c, 82d, 82~a, 84a, 84b, 84c, 84d, 84f, 84g, 84h, 84~a, 87a, 87b, 87c, 87~a, 88a, 88b, 88~a, 85a, 85b, 85c, 85~a, 89a, 89b, 89c, 89d, 89f, 89~a, 86b, 86c, 86d, 86~a.

Cel ochrony: Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych lasu bukowo-jodłowego oraz osiedlonego w zbiorowiskach wodno-błotnych bobra *Castor fiber*.

Rezerwat należy do rodzaju - leśny (L).

Dla rezerwatu określono typ i podtyp:

- 1) ze względu na dominujący przedmiot ochrony: typ – fitocenotyczny (PFI), podtyp: zbiorowisk leśnych (zl);
- 2) ze względu na główny typ ekosystemu: typ - leśny i borowy (EL), podtyp - lasów górskich i podgórskich (lgp).

W rezerwacie dominującym zespołem roślinnym jest żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum*, w miejscach bytowania bobra wykształciły się zbiorowiska szuwarowe.

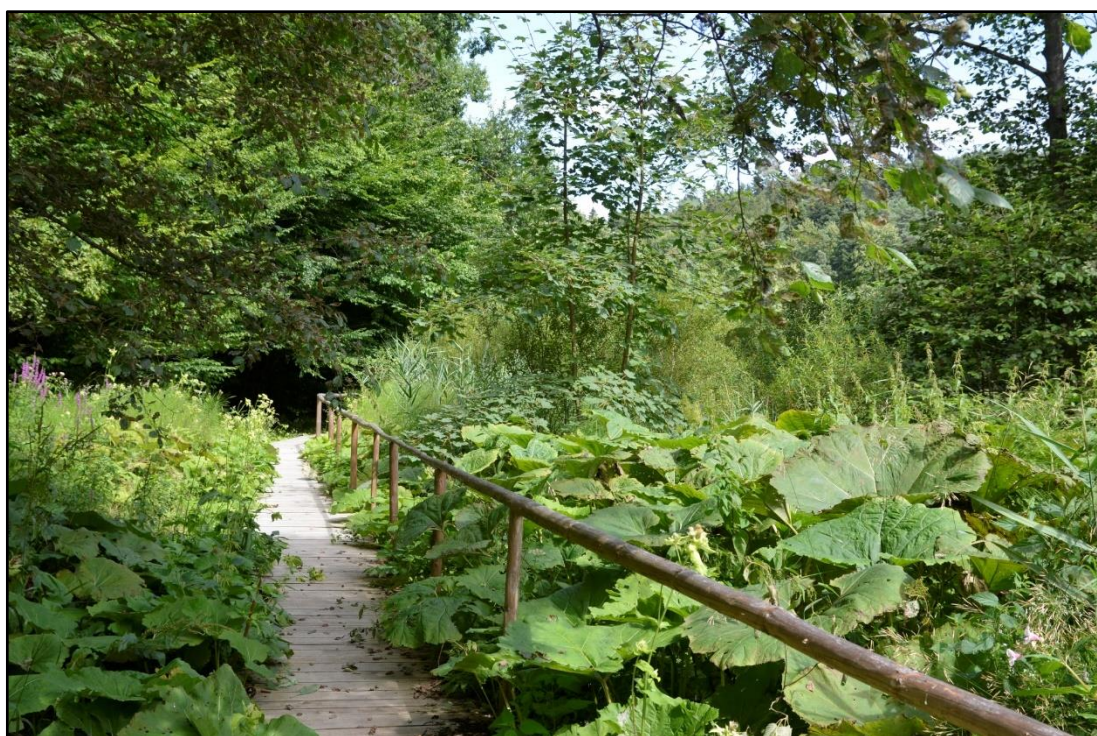
Rezerwat nie posiada planu ochrony ani zadań ochronnych.

Tab. 20. Wykaz działek, rodzaju powierzchni i adresów leśnych w danym rezerwacie

Działka/rodzaj powierzchni	Adres leśny	Powierzchnia [ha]
1231		
D-STAN	04-22-2-06-83 -a -00	5,99
SUKCESJA	04-22-2-06-83 -b -00	0,31
D-STAN	04-22-2-06-83 -c -00	7,23
SUKCESJA	04-22-2-06-83 -d -00	0,32
SUKCESJA	04-22-2-06-83 -f -00	0,06
D-STAN	04-22-2-06-83 -g -00	23,59
SUKCESJA	04-22-2-06-83 -h -00	2,39
D-STAN	04-22-2-06-83 -i -00	1,67
1452		
D-STAN	04-22-2-06-86 -a -00	4,70
3515/14		
D-STAN	04-22-2-06-81 -a -00	4,59
D-STAN	04-22-2-06-81 -b -00	7,62
SUKCESJA	04-22-2-06-81 -c -00	1,44
SUKCESJA	04-22-2-06-81 -d -00	0,32
D-STAN	04-22-2-06-81 -f -00	3,60
D-STAN	04-22-2-06-81 -g -00	10,29
D-STAN	04-22-2-06-81 -h -00	3,57
WIZURA	04-22-2-06-81 -~a -00	0,16
3515/3		
SUKCESJA	04-22-2-06-82 -a -00	1,07
D-STAN	04-22-2-06-82 -b -00	14,84
D-STAN	04-22-2-06-82 -c -00	5,86
D-STAN	04-22-2-06-82 -d -00	4,47
WIZURA	04-22-2-06-82 -~a -00	0,15
3515/4		
SUKCESJA	04-22-2-06-84 -a -00	1,97
D-STAN	04-22-2-06-84 -b -00	0,93
D-STAN	04-22-2-06-84 -c -00	0,73
D-STAN	04-22-2-06-84 -d -00	13,30
D-STAN	04-22-2-06-84 -f -00	18,77
D-STAN	04-22-2-06-84 -g -00	3,71
SUKCESJA	04-22-2-06-84 -h -00	0,51
LINIE	04-22-2-06-84 -~a -00	0,26
3515/5		
D-STAN	04-22-2-06-87 -a -00	9,95
D-STAN	04-22-2-06-87 -b -00	11,18
D-STAN	04-22-2-06-87 -c -00	4,47
LINIE	04-22-2-06-87 -~a -00	0,40

3515/6		
D-STAN	04-22-2-06-88 -a -00	26,79
D-STAN	04-22-2-06-88 -b -00	2,40
LINIE	04-22-2-06-88 -~a -00	0,48
3515/7		
D-STAN	04-22-2-06-85 -a -00	5,84
D-STAN	04-22-2-06-85 -b -00	18,74
D-STAN	04-22-2-06-85 -c -00	2,03
LINIE	04-22-2-06-85 -~a -00	0,35
3515/8		
D-STAN	04-22-2-06-89 -a -00	2,43
D-STAN	04-22-2-06-89 -b -00	14,74
D-STAN	04-22-2-06-89 -c -00	4,70
D-STAN	04-22-2-06-89 -d -00	2,60
D-STAN	04-22-2-06-89 -f -00	3,51
LINIE	04-22-2-06-89 -~a -00	0,39
3515/9		
D-STAN	04-22-2-06-86 -b -00	20,74
D-STAN	04-22-2-06-86 -c -00	8,09
D-STAN	04-22-2-06-86 -d -00	3,30
LINIE	04-22-2-06-86 -~a -00	0,25
Razem		287,80

Fot. 3. Fragment rezerwatu „Mójka”.

Rezerwat „Wilcze”

Podstawa prawna utworzenia: Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 lipca 1997 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (MP Nr 56, poz. 548 z dnia 8 września 1997 r.).

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnie: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 6 października 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Wilcze” (Dz.U. Woj. Podka. z dnia 12 października 2017 r. poz. 3360).

Powierzchnia: wg aktu powołującego rezerwat jego powierzchnia wynosi 340,80 ha.

Grunty w zarządzie Nadleśnictwa wg planu urządzenia lasu – 340,87 ha. Wartość obliczona na podstawie powierzchni ewidencyjnej działek wg EGiB, na których zlokalizowany jest rezerwat, w zarządzeniu podana powierzchnia geometryczna wyliczona jest na podstawie współrzędnych punktów załamania granic obszaru, co spowodowało rozbieżność.

Położenie: Leśnictwo Kąkolówka, oddział: 106a, 106b, 106~a, 106~b, 109a, 109b, 109c, 109d, 109f, 109g, 109~a, 109~b, 110a, 110b, 110c, 110~a, 110~b, 111a, 111b, 111~a, 112a, 112b, 112c, 112~a, 112~b, 113a, 113b, 114a, 114b, 114c, 114~a, 115a, 115b, 115c, 115d, 115f, 115g, 115~a, 115~b, 115~c, 115~d, 119a, 119b, 119c, 119d, 119f, 119~a, 120a, 120b, 120~a, 120~b, 121a, 121b, 121c, 121d, 121f, 121~a, 121~b.

Cel ochrony: Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych kompleksów jedlin podgórskich ze znacznym udziałem buka.

Rezerwat należy do rodzaju - leśny (L).

Dla rezerwatu określono typ i podtyp:

- 1) ze względu na dominujący przedmiot ochrony: typ – fitocenotyczny (PFI), podtyp: zbiorowisk leśnych (zl);
- 2) ze względu na główny typ ekosystemu: typ - leśny i borowy (EL), podtyp - lasów górskich i podgórskich (lgp).

W szacie roślinnej rezerwatu dominuje żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum*, na niewielkiej powierzchni wykształcił się grąd subkontynentalny *Tilio-Carpinetum*.

Rezerwat nie posiada planu ochrony ani zadań ochronnych.

Tab. 21. Wykaz działek, rodzaju powierzchni i adresów leśnych w danym rezerwacie

Działka/rodzaj powierzchni	Adres leśny	Powierzchnia [ha]
1092/10		
D-STAN	04-22-2-06-113 -a -00	9,76
D-STAN	04-22-2-06-113 -b -00	22,77
1092/6		
D-STAN	04-22-2-06-121 -a -00	2,14
D-STAN	04-22-2-06-121 -b -00	6,78
D-STAN	04-22-2-06-121 -c -00	9,32
D-STAN	04-22-2-06-121 -d -00	7,52
SUKCESJA	04-22-2-06-121 -f -00	0,45
LINIE	04-22-2-06-121 -~a -00	0,43
WIZURA	04-22-2-06-121 -~b -00	0,32
1092/7		
D-STAN	04-22-2-06-120 -a -00	14,05
D-STAN	04-22-2-06-120 -b -00	7,35
LINIE	04-22-2-06-120 -~a -00	0,41
WIZURA	04-22-2-06-120 -~b -00	0,44
1092/8		
D-STAN	04-22-2-06-115 -a -00	0,86
D-STAN	04-22-2-06-115 -c -00	0,62
D-STAN	04-22-2-06-115 -g -00	0,63
LINIE	04-22-2-06-115 -~a -00	0,11
WIZURA	04-22-2-06-115 -~b -00	0,01
1092/9		
D-STAN	04-22-2-06-114 -a -00	17,09
D-STAN	04-22-2-06-114 -b -00	23,43
D-STAN	04-22-2-06-114 -c -00	1,39
WIZURA	04-22-2-06-114 -~a -00	0,51
1271/13		
D-STAN	04-22-2-06-115 -b -00	5,09
D-STAN	04-22-2-06-115 -d -00	15,37
D-STAN	04-22-2-06-115 -f -00	5,19
LINIE	04-22-2-06-115 -~c -00	0,03
WIZURA	04-22-2-06-115 -~d -00	0,14
3511/1		
D-STAN	04-22-2-06-119 -a -00	9,10
SUKCESJA	04-22-2-06-119 -b -00	0,47
D-STAN	04-22-2-06-119 -c -00	4,61
D-STAN	04-22-2-06-119 -d -00	11,01
D-STAN	04-22-2-06-119 -f -00	25,82
DROGI L	04-22-2-06-119 -~a -00	0,11

Działka/rodzaj powierzchni	Adres leśny	Powierzchnia [ha]
3511/2		
D-STAN	04-22-2-06-112 -a -00	8,15
D-STAN	04-22-2-06-112 -b -00	2,11
D-STAN	04-22-2-06-112 -c -00	19,70
DROGI L	04-22-2-06-112 -~a -00	0,58
LINIE	04-22-2-06-112 -~b -00	0,40
3511/3		
D-STAN	04-22-2-06-110 -a -00	1,72
D-STAN	04-22-2-06-110 -b -00	10,09
D-STAN	04-22-2-06-110 -c -00	19,33
DROGI L	04-22-2-06-110 -~a -00	0,58
LINIE	04-22-2-06-110 -~b -00	0,34
3511/4		
D-STAN	04-22-2-06-111 -a -00	21,41
D-STAN	04-22-2-06-111 -b -00	2,32
LINIE	04-22-2-06-111 -~a -00	0,41
3511/5		
D-STAN	04-22-2-06-109 -a -00	2,98
D-STAN	04-22-2-06-109 -b -00	3,20
D-STAN	04-22-2-06-109 -c -00	2,11
D-STAN	04-22-2-06-109 -d -00	10,72
D-STAN	04-22-2-06-109 -f -00	4,33
D-STAN	04-22-2-06-109 -g -00	1,69
DROGI L	04-22-2-06-109 -~a -00	0,45
WIZURA	04-22-2-06-109 -~b -00	0,10
3511/8		
D-STAN	04-22-2-06-106 -a -00	23,06
D-STAN	04-22-2-06-106 -b -00	1,44
DROGI L	04-22-2-06-106 -~a -00	0,08
LINIE	04-22-2-06-106 -~b -00	0,24
Razem		340,87

Fot. 4. Fragment drzewostanu w rezerwacie „Wilcze”.

Rezerwat „Wielki Las”

Podstawa prawna utworzenia: Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 lipca 1997 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (MP Nr 56, poz. 547 z dnia 8 września 1997 r.).

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnię: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 2 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Wielki Las” (Dz.U. Woj. Podka. z dnia 3 listopada 2017 r. poz. 3579).

Powierzchnia: wg aktu powołującego rezerwat jego powierzchnia wynosi 87,89 ha. Rezerwat posiada otulinę o powierzchni 57,84 ha.

Położenie: Leśnictwo Wola Zgłobieńska, oddział: 250a, 250b, 250c, 250d, 250h, 250i, 250j, 251a, 251b, 251c, 251d, 251f, 252f, 256a, 256b, 256c, 256d, 256f, 250~a, 251~a. Otulina, Leśnictwo Wola Zgłobieńska, oddział: 239b, 239c, 239d, 239~b, 240a, 240f, 240g, 245a, 245c, 245f, 245~b, 252a, 252c, 252~c, 252~d, 256g, 256h.

Cel ochrony: Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie kompleksu leśnego z licznym udziałem starodrzewu bukowego.

Rezerwat należy do rodzaju - leśny (L).

Dla rezerwatu określono typ i podtyp:

- 1) ze względu na dominujący przedmiot ochrony: typ – fitocenotyczny (PFi), podtyp: zbiorowisk leśnych (zl);
- 2) ze względu na główny typ ekosystemu: typ - leśny i borowy (EL), podtyp - lasów górskich i podgórskich (lgp).

W szacie roślinnej rezerwatu dominuje żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum*.

Rezerwat nie posiada planu ochrony ani zadań ochronnych.

Tab. 22. Wykaz działek, rodzaju powierzchni i adresów leśnych w danym rezerwacie

Działka/rodzaj powierzchni	Adres leśny	Powierzchnia [ha]
8046		
D-STAN	04-22-2-12-251 -a -00	3,67
D-STAN	04-22-2-12-251 -b -00	2,38
D-STAN	04-22-2-12-251 -c -00	2,55
D-STAN	04-22-2-12-251 -d -00	14,65
D-STAN	04-22-2-12-251 -f -00	3,84
DROGI L	04-22-2-12-251 -~a -00	0,38
8047		
D-STAN	04-22-2-12-252 -f -00	15,45
8048		
D-STAN	04-22-2-12-250 -a -00	1,70
D-STAN	04-22-2-12-250 -b -00	11,99
D-STAN	04-22-2-12-250 -c -00	0,45
D-STAN	04-22-2-12-250 -d -00	4,97
D-STAN	04-22-2-12-250 -h -00	3,22
D-STAN	04-22-2-12-250 -i -00	4,42
D-STAN	04-22-2-12-250 -j -00	0,86
L ENERG	04-22-2-12-250 -~a -00	<0,01
8049		
D-STAN	04-22-2-12-256 -a -00	3,60
D-STAN	04-22-2-12-256 -b -00	4,98
D-STAN	04-22-2-12-256 -c -00	0,86
D-STAN	04-22-2-12-256 -d -00	5,18
D-STAN	04-22-2-12-256 -f -00	2,74
Razem		87,89

Fot. 5. Fragment drzewostanu w rezerwacie „Wielki Las”.

Rezerваты znajdujące się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa, zlokalizowane na gruntach nie będących w jego zarządzie.

Rezerwat „Lisia Góra”

Podstawa prawna utworzenia: Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz.U. Woj. Podka. z dnia 31 grudnia 1998 r. poz. 1223.).

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnię: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 9 kwietnia 2021 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody „Lisia Góra” (Dz.U. Woj. Podka. z dnia 12 kwietnia 2021 r. poz. 1441).

Powierzchnia: wg aktu powołującego rezerwat jego powierzchnia wynosi 8,49 ha. Rezerwat posiada otulinę o powierzchni 11,30 ha.

Cel ochrony: Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie starodrzewu dębowego z licznymi sędziwymi dębami szypułkowymi *Quercus robur* o okazałych rozmiarach.

Rezerwat należy do rodzaju - leśny (L).

Dla rezerwatu określono typ i podtyp:

- 1) ze względu na dominujący przedmiot ochrony: typ – nasadzeń i upraw (PNu), podtyp – starych drzew (sd);
- 2) ze względu na główny typ ekosystemu: typ - leśny i borowy (EL), podtyp - nizinnych (lni).

Rezerwat nie posiada planu ochrony ani zadań ochronnych.

Rezerwat „Szwajcaria Ropczycka”

Podstawa prawna utworzenia: Rozporządzenie Nr 116/99 Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz.U. Woj. Podka. Nr 2 z dnia 12 stycznia 2000 r. poz. 11.).

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnię: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 10 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu

przyrody „Szwajcaria Ropczycka” (Dz.U. Woj. Podka. z dnia 13 listopada 2017 r. poz. 3732).

Powierzchnia: wg aktu powołującego rezerwat jego powierzchnia wynosi 2,59 ha.

Cel ochrony: Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie zbiorowisk roślin i zwierząt posiadających charakter naturalny w środowisku miejskim oraz ochrona procesów geologicznych zachodzących w podłożu lessowym i powstałego na tej drodze osobliwego krajobrazu.

Rezerwat należy do rodzaju - przyrody nieożywionej (N).

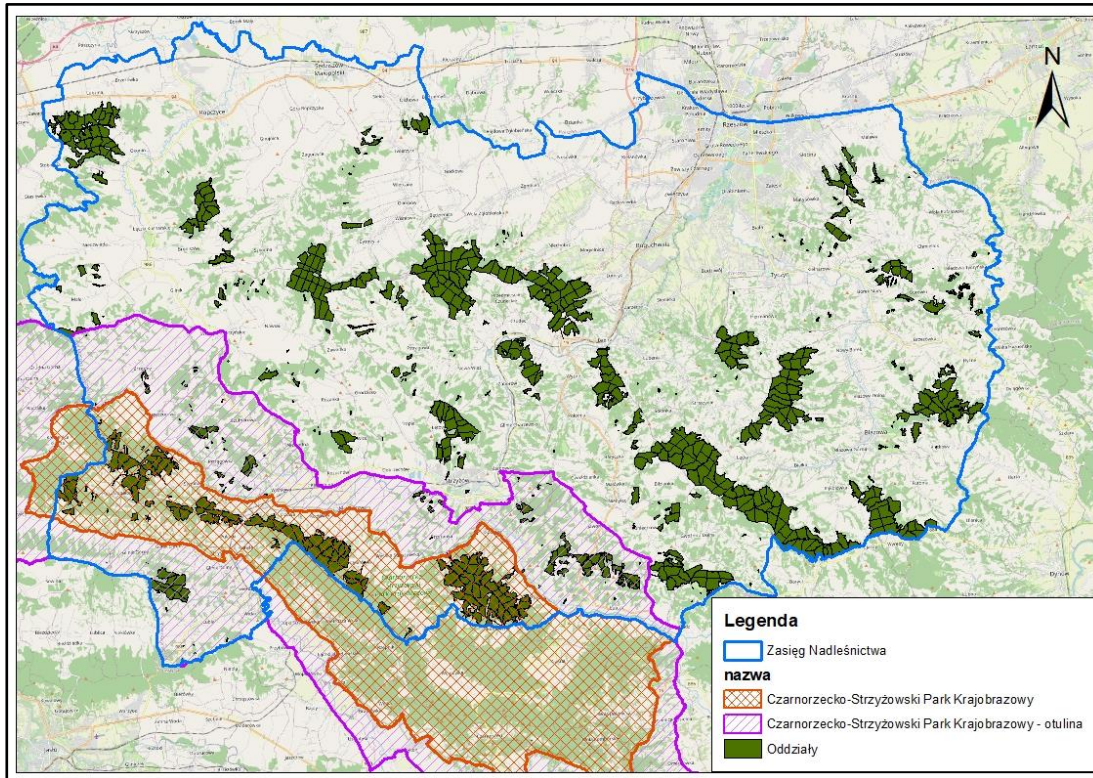
Dla rezerwatu określono typ i podtyp:

- 1) ze względu na dominujący przedmiot ochrony: typ – geologiczny i glebowy (PGg), podtyp – form tektonicznych i erozyjnych (te);
- 2) ze względu na główny typ ekosystemu: typ - leśny i borowy (EL), podtyp - nizinnych (Ini).

Rezerwat nie posiada planu ochrony ani zadań ochronnych.

PARKI KRAJOBRAZOWE

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo i w jego zasięgu terytorialnym znajduje się jeden park krajobrazowy – Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy. Zasięg parku ilustruje poniższa rycina.

Ryc. 3 Położenie parków krajobrazowych na terenie Nadleśnictwa

Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy

Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy powstał w 1993 roku, w celu ochrony walorów przyrodniczych oraz krajobrazowych Pogórza Strzyżowskiego i Dynowskiego rozdzielonych doliną Wisłoka, a także w myśl zasad zrównoważonego rozwoju stymulacji życia społeczno-gospodarczego, głównie poprzez turystykę i rekreację. Aktami ustanawiającymi Park były rozporządzenia trzech Wojewodów: Rzeszowskiego, Krośnieńskiego i Tarnowskiego. Jego powierzchnia wynosi 25 654 ha.

Park został utworzony w celu ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych obszaru Pogórza, położonych w strefie przejściowej między Karpatami Wschodnimi i Zachodnimi. Obejmuje pasmo łagodnych wzgórz znajdujących się na północ od Krosna, ciągnących się z północnego zachodu na południowy wschód, pomiędzy wsiami: Wola Komborska i Domaradz, a Januszkowicami i Kamienicą Górną.

Środowisko przyrodnicze Parku odznacza się unikatowością różnorodnych elementów przyrodniczych, wynikających z różnorodności fizjograficznej obszaru. Najwyższym wzniesieniem jest Sucha Góra (585 m n.p.m.), której towarzyszą m.in.: Królewska Góra (554 m n.p.m.), Kiczora (516 m n.p.m.) i Bardo (534 m n.p.m.). Grzbiety wzgórz porastają lasy, a niższe partie zboczy oraz doliny rzek i potoków zajmuje osadnictwo wraz z łąkami i polami uprawnymi.

Interesującym elementem krajobrazu jest przełom Wisłoka, który tworzy tzw. Bramę Frysztacką, a także częste wychodnie skalne piaskowców uformowane przez erozję w formie ciekawych i malowniczych ostańców. Są one poddane pod ochronę w formie pomników przyrody i rezerwatów przyrody, np. „Przędki” i „Herby”. Walory krajobrazowe tego rejonu wynikają z unikatowej budowy geologicznej, interesującej rzeźby terenu i występowania cennych zbiorowisk roślinnych.

Wysokie walory przyrodnicze Parku spowodowały objęcie licznych obiektów różnymi formami ochrony przyrody. Nie tylko przyrodnicze aspekty decydują o wyjątkowości tego terenu, ale także historyczno-kulturowe: stanowiska archeologiczne, zabytki, cmentarze czy regionalna drewniana wiejska zabudowa.

Tab. 23. Lokalizacja Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego.

Leśnictwo	Oddziały
Cieszyna	413W a,f-j; 423 a-n; 423W a-g; 424 a-g; 425 a-f,~a-~b; 425W a-b; 426 a-d,~a-~b; 427 a-d,~a; 428 a-j,~a-~b; 429 a-c,~a; 430 a,~a-~b; 431 a-f; 432 a-i,~a-~b; 433 a-b,~a; 434 a-c; 435 a-c; 436 a-b,~a; 437 a-d,~a; 438 a-b; 439 a-b,~a; 440 a-b; 441 a,~a; 442 a-d,~a-~b; 443 a-c,~a; 444 a-f; 445 a-b,~a; 446 a,~a; 447 a-g,~a; 448 a-d; 449 a-b,~a; 450 a-j,~a-~c; 451 a; 452 a-g,~a-~b; 453 a-b,~a; 454 a,~a; 455 a-c,~a-~b; 456 a-b,~a; 457 a-d,~a.
Godowa	326 a-d; 326W a-b; 327 a-b,~a; 328 a-b,~a; 329 a-b,~a; 330 a-c,~a-~b; 331 a-h,j-l,~a; 332 a-c,~a-~b; 333 a-c,~a-~b; 334 a-d,~a-~b; 335 a-c,~a-~c; 336

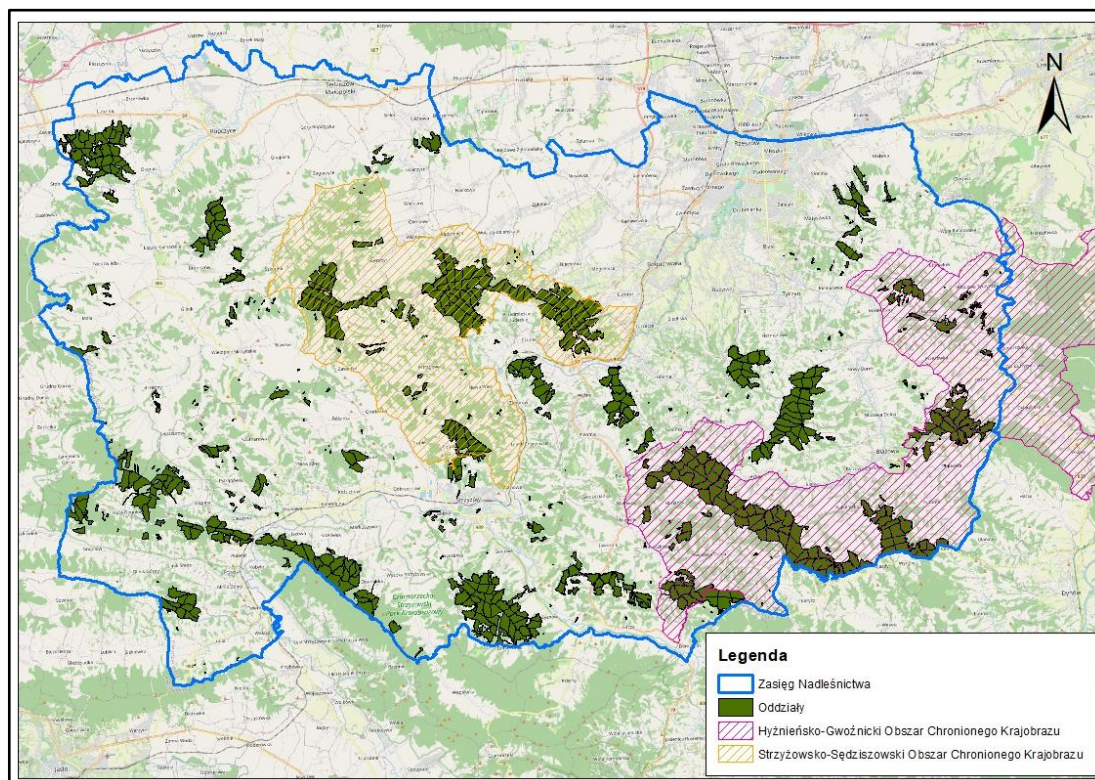
	a,~a~c; 337 a-i,n-p,s,~a~b; 338 a-c,~a~b; 339 a,~a; 340 a-c,~a; 341 a-h,~a~b; 342 a-d,~a; 343 a-d; 344 a-b,~a; 345 a-d,~a~b; 346 a-d,~a; 347 a-i,~a~b; 348 a-g,~a~b; 349 a-c,~a; 350 a-b,~a; 350W a; 351 a-b; 352 a-d,~a; 353 a-i,~a~f; 354 a-g,~a~b; 355 a-c,~a~b; 356 a-c,~a; 357 a-j,~a~b; 358 a-c; 358W a; 359 a-c; 360 a-i,~a~b; 361 a-j,~a; 362 a-j,~a~b.
Kozłówek	467 a-f,~a; 468 a-g,~a; 469 a-c,~a; 470 a-g,~a; 471 a-d,l-m; 472 a-b; 473 a-g,~a~b; 474 a-b,~a~b; 475 a-c,~a~b; 476 a-c,~a~b; 477 a-b,~a~b; 478 a-b,~a~b; 479 a-d,~a~b; 480 a-b,~a~b; 481 a-c,~a; 482 a-d,~a~b; 483 a-f; 484 a-b,~a; 485 a-d,~a; 486 a-b,~a; 487 a-c; 488 a-c,~a; 489 a-d; 489W a.

Park nie posiada obowiązującego planu ochrony. PUL nie koliduje z zapisami uchwał Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawie Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego.

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Strzyżów oraz w jego zasięgu terytorialnym znajdują się dwa obszary chronionego krajobrazu, ich usytuowanie przedstawia poniższa rycina.

Ryc. 4 Położenie Obszarów Chronionego Krajobrazu na terenie Nadleśnictwa

Hyżnieńsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu

Hyżnieńsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony na mocy rozporządzenia Nr 35 Wojewody Rzeszowskiego z dnia 14 lipca 1992 r. w sprawie zasad zagospodarowania obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa rzeszowskiego (Dz. Urz. Woj. Rzeszowskiego z 1992 r. Nr 7, poz. 74).

Obecnie obowiązujące granice oraz zakazy i nakazy zostały zatwierdzone Uchwałą nr XXXIX/781/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 12 listopada 2013 r. poz. 3584 z późn. zm.)

Aktualnie powierzchnia tego obszaru wynosi 24 449 ha. Obejmuje obszary położone na terenie gmin: Łańcut, Markowa w powiecie łańcuckim, Chmielnik,

Hyżne, Tyczyn, Błażowa, Lubenia w powiecie rzeszowskim oraz Niebylec w powiecie strzyżowskim.

Jednym z głównych celów utworzenia obszaru jest czynna ochrona ekosystemów, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej i leśnej, zmierzająca do zachowania różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Strzyżów leży 17 443,86 ha, a z tego 3 343,57 ha stanowią grunty będące w zarządzie Nadleśnictwa.

Tab. 24. Lokalizacja Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Strzyżów.

Leśnictwo	Oddziały
Hyżne	10W b; 12 a-d; 12A a,~a; 13 a-b,~a~b; 14 a-c,~a; 15 a-f; 16 a,~a; 17 a-k; 17A a; 18 a; 18A a-b; 19 a-c; 19A a-b; 20 a-ax, ay, bx, by, cx, cy, dx, dy, fx, fy, gx, gy, hx, hy, ix, iy, jx, jy, kx, ky, lx, ly, mx, my, nx, ny, ox, oy, px, py, rx, ry, sx, sy, tx, ty, wx, wy, xx-zx, ~a; 21 a-f; 22 a; 23 a-g; 24 a-d,~a~b; 25 a-k,~a~c; 26 a-f,~a; 27 a-c,~a; 28 a-d,~a; 29 a-i; 30 a-g; 31 a-f; 32 a-g,~a; 33 a-b,~a; 34 a-c; 35 a-d,~a~b; 36 a-i,~a; 37 a-h,~a~b; 38 a-c,~a; 39 a-b,d,~a; 39B a-b; 39W a-d.
Kąkolówka	78 a-g,~a~c; 78A a-c; 79 a-g,~a; 80 a-f,~a; 81 a-h,~a; 82 a-d,~a; 83 a-i; 84 a-h,~a; 85 a-c,~a; 86 a-f,~a; 87 a-c,~a; 88 a-c,~a; 89 a-f,~a; 90 a-d; 91 a; 92 a-b,~a; 93 a; 94 a-g,~a~c; 95 a; 97 a; 98 a-d,~a; 99 a-c; 100 a-g,~a; 101 a-d,~a; 102 a-b,~a; 103 a-f,~a~b; 104 a-d,~a~c; 105 a-d,~a~c; 106 a-b,~a~b; 107 a-l,~a; 108 a-h,~a~b; 109 a-g,~a~b; 110 a-c,~a~b; 111 a-b,~a; 112 a-c,~a~b; 113 a-b; 114 a-c,~a; 115 a-g,~a~d; 119 a-g,~a; 120 a-b,~a~b; 121 a-f,~a~b; 122 a-f.
Niebylec	158 a-d,~a; 158W a-c,g-i; 159 a-b; 160 a-g,~a; 161 a-k,~a~b; 162 a-j; 163 a,~a; 164 a-g,~a~b; 165 a-d,~a~c; 166 a-f,~a; 167 a-j,~a~b; 168 a-c,~a~b; 169 a-f,~a~b; 170A a; 170W b-d,g-h; 171 b-c.
Sołonka	116 a-f,~a~b; 117 a-j,~a; 118 a-d,~a; 123 a-b,~a~b; 124 a-c,~a~b; 125 a-f,~a~b; 126 a-h,~a; 127 a-c,~a~b; 128 a,~a; 129 a-b,~a; 130 a-f,~a~b; 131 a-d,~a~b; 132 a-b,~a; 133 a-h,~a~b; 134 a-k,~a~b; 135 a-g,~a~c; 136 a-d,~a~c; 137 a-f; 138 a-f,~a~b; 139 a-k,~a~c; 140 a-f,~a; 141 a-d,~a~b; 142 a-b,~a~b; 143 a-c,~a~c; 144 a-c,~a~b; 145 a-j,~a~b; 146 a-b,~a; 147 a-d,~a~c; 148 a-b,~a; 149 a-d,~a~b; 150 a-b,~a~c; 151 a-c; 152 a-c,~a; 153 a-c,~a; 154 a,~a; 157 a.

PUL nie koliduje z zapisami uchwał Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawie Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Strzyżowsko-Sędziszowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Strzyżowsko-Sędziszowski Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony na mocy rozporządzenia Nr 35 Wojewody Rzeszowskiego z dnia 14 lipca 1992 r. w sprawie zasad zagospodarowania obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa rzeszowskiego (Dz. Urz. Woj. Rzeszowskiego z 1992 r. Nr 7, poz. 74).

Obecnie obowiązujące granice oraz zakazy i nakazy zostały zatwierdzone Uchwałą nr XXXIX/782/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Hyznieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 12 listopada 2013 r. poz. 3585 z późn. zm.)

Aktualnie powierzchnia tego obszaru wynosi 14 336 ha, jest on zlokalizowany na terenie gmin: Strzyżów, Czudec w powiecie strzyżowskim, Boguchwała w powiecie rzeszowskim oraz Iwierzyce, Sędziszów Małopolski, Wielopole Skrzyńskie w powiecie ropczycko-sędziszowskim.

Jednym z głównych celów utworzenia obszaru jest czynna ochrona ekosystemów, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej i leśnej, zmierzająca do zachowania różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Strzyżów leży 14 336,45 ha, a z tego 2 659,98 ha stanowią grunty będące w zarządzie Nadleśnictwa.

Tab. 25. Lokalizacja Strzyżowsko-Sędziszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Strzyżów.

Leśnictwo	Oddziały
Babica	194 a-b; 195 a; 196 a-c,~a; 197 a-f,~a; 198 b-j,n-o,~a; 199 a-f,~a~b; 200 a-j,~a; 201 a-f,~a; 202 a-d,~a; 203 a-c,~a~b; 204 a-c,~a~c; 205 a-i,~a~c; 206 a-l,~a; 207 a-j,~a~b; 208 a-d,~a~b; 209 a-g,~a~b; 210 a-d,~a~b; 211 a-h,~a~c; 212 a-h,~a~b; 213 a-g,~a~b; 214 a-f; 215 a-g,~a~b; 216 a-f,~a~b; 217 a-f,~a~b; 218 a-i,~a; 309B a.
Łętownia	278 a-c; 279 a-c,~a~b; 280 a,~a; 281 a-b,~a~b; 282 a-f,~a~b; 283 a-d,~a; 284 a-d; 285 a-f,~a; 286 a-g,~a~b; 287 a-d; 288 a-h,~a~b; 289 a-c; 290 a-b,~a; 291 a-c,~a; 292 a-d,~a~b; 293 a-h,~a~c; 294 a-b,~a~b; 295 a-d,~a~b; 296 a-h,~a~b; 297 a-d,~a~b; 298 a-g,~a~b; 299 a-d,~a; 300 a-c,~a; 301 a-b,~a; 302 a-b,~a~b; 302W a-c,g,i-j; 303 a-g,~a~b; 304 a-c,~a~b; 305 a-h,~a; 305A a-b,~a; 305C a; 305W a; 306 a-j,~a; 307 a-g,~a; 308 a-g; 308W a-f; 309 a-b,~a; 309A a; 310 a-b,~a; 311 a-g,~a; 312 a,~a; 313 a-g,~a~b; 313W a; 314 a-d,~a~c; 315 a-d,~a; 316 a-f,~a~c; 317 a-g,~a~b; 318 a,c-g,~a; 319 d-f,~a~b; 320 d-g; 322 a-b.
Wola Zgłobieńska	192B b-d; 193 a-f; 193A a; 219 a-f,~a; 220 a-g,~a~b; 221 a-g,~a~b; 222 a-d,~a~b; 222A b-h; 223 a-f,~a~b; 224 a-c; 225 a-b,~a; 226 a-d; 227 a,~a; 228 a-c,~a; 229 a-f,~a; 230 a-f; 230A a-b; 231 a; 232 a-c; 233 a-f; 234 a-f,~a~b; 235 a-d,~a; 236 a-c,~a; 237 a-d,~a; 238 a-b,~a; 239 a-d,~a~b; 240 a-h; 241 a-c; 242 a-g; 243 a-b,~a; 244 a-d; 245 a-h,~a~b; 246 a,~a; 247 a-h,~a; 248 a,~a; 249 a-f; 250 a-n,~a; 251 a-f,~a; 252 a-f,~a~d; 253 a-d,~a~b; 254 a-b,~a~b; 255 a-i,k-l,~a~b; 256 a-h; 257 a-g,~a.

PUL nie koliduje z zapisami uchwał Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawie Strzyżowsko-Sędziszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

OBSZARY NATURA 2000

Tab. 26. Zestawienie powierzchni obszarów Natura 2000 na gruntach oraz w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Strzyżów

Obszar Natura 2000	Na gruntach Nadleśnictwa	Poza gruntami Nadleśnictwa w zasięgu terytorialnym	Razem
	[ha]	[ha]	[ha]
Specjalne Obszary Ochrony (SOO)			
Klonówka PLH180022	154,42	0,40	154,82
Wiśłok Środkowy z Dopływami PLH180030	10,72	672,45	683,17
Ostoja Czarnorzecka PLH180027	4,43	56,84	61,27
Razem	169,57	729,69	899,26

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Strzyżów znajdują się części obszarów Natura 2000 Klonówka PLH180022, Wiśłok Środkowy z Dopływami PLH180030, Ostoja Czarnorzecka PLH180027. Dla nich w ramach PUL zostały opracowane zadania ochronne zawierające zakres PZO, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.), a następnie uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie postanowieniem z dnia 19 października 2023 r. (znak. WPN.6320.3.2023.AC.4).

Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Strzyżów w tej części nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody art. 46 ust.1 pkt. 3.

Opisy tych obszarów znajdują się w rozdziale 7 Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Strzyżów.

Klonówka PLH180022

Obszar Klonówka PLH180022 obejmuje swoim zasięgiem górę Chełm (534 m n.p.m.). Jest to kraniec rozległego Pasma Klonowej Góry rozciągającego się między Kamienicą Górną na północnym-zachodzie a Stępiną na południowym-wschodzie. Od północy otaczają go rozległe tereny rolnicze wraz z zabudowaniami wsi Stęпина i Jaszczurowa. W obszarze dominuje żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum*, której towarzyszy grąd subkontynentalny *Tilio-Carpinetum*, z cechami buczyny. Wg SDF z 03.2023 r. powierzchnia obszaru Natura 2000 Klonówka PLH180022 wynosi 154,82 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa obszar Natura 2000 Klonówka PLH180022 zajmuje 154,82 ha, a na gruntach Nadleśnictwa Strzyżów 154,26 ha.

Przedmioty ochrony wg SDF

Typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony na terenie obszaru Natura 2000 Klonówka PLH180022 wg SDF.

Tab. 27. Typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF

Lp.	Kod	Nazwa
1	9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)
2	9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)
3	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)
4	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe</i>)

Gatunki zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony na terenie obszaru Natura 2000 Klonówka PLH180022 wg SDF.

Tab. 28. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF

Lp.	KOD	Nazwa łacińska	Nazwa polska
PŁAZY i GADY			
1	1193	<i>Bombina variegata</i>	Kumak górski

Ostoja Czarnorzecka PLH180027

Ostoja obejmuje swym zasięgiem zwarty kompleks leśny porastający najwyższe wzniesienia Pogórza Dynowskiego tj. pasmo Suchej Góry i pasmo Królewskiej Góry. Od północy i północnego zachodu otoczony jest przez inne pasma Pogórza Dynowskiego - Czarny Dział, Pasma Brzeżanki i Pasma Jazowej, które są oddzielone dolinami potoków: Kopytko i Krościenko. Od strony południowej góruje nad Kotliną Jasielsko-Krośnieńską z rozległą doliną Wisłoka.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa obszar Natura 2000 Ostoja Czarnorzecka PLH180027 zajmuje 61,30 ha, a na gruntach Nadleśnictwa Strzyżów 4,46 ha.

Przedmioty ochrony wg SDF

Typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony na terenie obszaru Natura 2000 Ostoja Czarnorzeka PLH180027.

Tab. 29. Typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF

Lp.	Kod	Nazwa
1	8310	Jaskinie niedostępne do zwiedzania
2	9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)
3	9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)
4	9180*	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)
5	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)
6	91P0	Jodłowy bór świętokrzyski (<i>Abietetum polonicum</i>)

Gatunki zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony na terenie obszaru Natura 2000 Ostoja Czarnorzeka PLH180027 wg SDF.

Tab. 30. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF

Lp.	KOD	Nazwa łacińska	Nazwa polska
SSAKI			
1	1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	Mopek
2	1323	<i>Myotis bechsteinii</i>	Nocek Bechsteina
3	1324	<i>Myotis myotis</i>	Nocek duży
PŁAZY I GADY			
4	1193	<i>Bombina variegata</i>	Kumak górski
5	2001	<i>Triturus montandoni</i>	Traszka karpacka

Wiśtok środkowy z dopływami PLH180030

Obszar obejmuje rzekę Wiśtok na odcinku od zapory w Sieniawie do zalewu w Rzeszowie oraz rzekę Stobnicę od Domaradza aż po ujście nieopodal Strzyżowa.

Ostoja położona jest w trzech mezoregionach. Na północy mały fragment dochodzący do zalewu w Rzeszowie leży w mezoregionie Podgórze Rzeszowskiego. Środkowy fragment wraz z rzeką Stobnicą przepływa przez mezoregion Pogórze Ciężkowicko-Dynowskiego, zaś południowa część leży w mezoregionie Obniżenie Środkowobeskidzkich.

Wisłok płynie szeroką doliną pomiędzy mozaiką pól uprawnych oraz użytków zielonych, mijając kolejne miejscowości. W wilgotniejszych, częściej zalewanych niższych tarasach występują lasy łęgowe.

Przedmioty ochrony wg SDF

Typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony na terenie obszaru Natura 2000 Wisłok środkowy z dopływami PLH180030 wg SDF.

Tab. 31. Typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF

Lp.	Kod	Nazwa
1.	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)
2.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)
3.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)
4.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)

Gatunki zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony na terenie obszaru Natura 2000 Wisłok środkowy z dopływami PLH180030 wg SDF.

Tab. 32. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF

Lp.	Kod	Nazwa łacińska	Nazwa polska
Ryby			
1.	1130	<i>Aspius aspius</i>	Boleń pospolity
2.	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>	Piskorz
3.	1163	<i>Cottus gobio</i>	Głowacz białopłetwy
4.	5264	<i>Barbus carpathicus</i>	Brzanka karpacka
5.	6143	<i>Romanogobio kesslerii</i>	Kiełb Kesslera
6.	6144	<i>Romanogobio albipinnatus</i>	Kiełb białopłetwy
Bezkręgowce			
1.	1060	<i>Lycaena dispar</i>	Czerwończyk nieparek
2.	6177	<i>Phengaris teleius</i>	Modraszek telejus
3.	6179	<i>Phengaris nausithous</i>	Modraszek nausitous

POMNIKI PRZYRODY

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Strzyżów znajduje się 18 pomników przyrody, na które składa się 17 pomników przyrody ożywionej w postaci drzew i jeden pomnik przyrody nieożywionej w postaci skały pochodzenia magmowego.

Tab. 33. Wykaz istniejących pomników przyrody zlokalizowanych na terenie Nadleśnictwa Strzyżów

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Opis obiektu				
		oddz. pododdz.	leśnictwo gmina	gatunek drzewa nazwa polska, nazwa łacińska, nazwa pomnika	obwód [cm]	wysokość [m]	stan zdrowotny*	uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Na gruntach Nadleśnictwa Strzyżów								
1	Ln 11/1/P/96/57 Nr 96 z 25 czerwca 1954 r.	209 a	Babica, Boguchwała	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	440	6	5	„Strzelny Buk”
2	Zarz. Nr 27/89 Woj. Rzesz. z 27 czerwca 1989 r.	200 a	Babica, Boguchwała	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	519	32	2	
3	Orz. PWRN w Rzeszowie Nr RLS. VI-7140-5/82 z 23 stycznia 1982 r.	79 f	Kąkolówka, Błażowa	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	405	28	3	„Miłosz”
4	Uchwała Nr XVII/142/2020 Rady Gminy Wiśniowa z dnia 17 lutego 2020r.	479 c	Kozłówek, Wiśniowa	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	99	10	2	Cis „Zawada”
5	UCHWAŁA NR XIX/105/2020 RADY MIEJSKIEJ W BŁAŻOWEJ z dnia 27 lutego 2020 r.	129 b	Sołonka, Błażowa	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	422	26	2	„Bronisław”
6		107 a	Kakolówka, Błażowa	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	325	25	2	„Michał”
7		84 g	Kakolówka, Błażowa	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	355	32	2	„Józef”
8		122 c	Kakolówka, Błażowa	Topola biała <i>Populus alba</i>	516	25	3	„Anna”
9	Uchwała nr XII/107/2020 Rady Gminy Chmielnik z dnia 28 maja 2020 r.	4 d	Hyżne, Chmielnik	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	352	31	2	„Dąb Stanisław”

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Opis obiektu				
		oddz. pododdz.	leśnictwo gmina	gatunek drzewa nazwa polska, nazwa łacińska, nazwa pomnika	obwód [cm]	wysokość [m]	stan zdrowotny*	uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9
10		4 d	Hyżne, Chmielnik	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	350	31	2	„Dąb Adam”
11	Uchwała nr XXIII.299.2020 Rady Miejskiej w Boguchwale z dnia 27 sierpnia 2020 r.	208 b	Babica, Boguchwała	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	389	31	2	„Dąb Henryk”
12	Uchwała Nr XXXVI/729/2020 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 25 sierpnia 2020 r.	6 b	Hyżne, Miasto Rzeszów	Modrzew europejski, <i>Larix decidua</i>	366	30	3	„Modrzew Słotek”
13	Uchwała nr XIX/156/2020 Rady Gminy Czudec z dnia 30 kwietnia 2020 r.	262 b	Babica, Czudec	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	370	26	2	„Zamkowy”
14		262 c	Babica, Czudec	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	364	27	2	„Maciek”
15		212 f	Babica, Czudec	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	358	29	2	„Rufin”
16		264 c	Babica, Czudec	Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i>	260	29	2	„Aleksandra”
17		305 d	Łętownia, Czudec	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	421	21	3	„Konstanty”
18	Orz. PWRN w Rzeszowie Nr RLS. VI-7140-6/82 z 23 stycznia 1982 r.	86 b	Kąkolówka, Błażowa	skała pochodzenia magmowego	450x550	1,1	-	„Błędny Kamień”

ROŚLINY CHRONIONE

Na terenie Nadleśnictwa Strzyżów i w jego zasięgu stwierdzono występowanie wielu gatunków roślin, w tym:

Ochrona ścisła

Tab. 34. Wykaz gatunków roślin objętych ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa - z dokładną lokalizacją na mapach przeglądowych walorów przyrodniczo-kulturowych		
1.	Buławnik mieczolistny	<i>Cephalanthera longifolia</i>
2.	Jęczyznik zwyczajny	<i>Phyllitis scolopendrium</i>
3.	Kłokoczka południowa (3)	<i>Staphylea pinnata</i>
4.	Kruszczyk siny	<i>Epipactis purpurata</i>
5.	Kukułka (storczyk) Fuchsa (1)	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>
6.	Lilia złotogłów	<i>Lilium martagon</i>
7.	Paprotnik Brauna	<i>Polystichum braunii</i>
8.	Paprotnik kolczysty	<i>Polystichum aculeatum</i>
W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa - bez dokładnej lokalizacji		
9.	Buławnik wielkokwiatowy	<i>Cephalanthera damasonium</i>
10.	Gółka długoostrogowa (1)	<i>Gymnadenia conopsea</i>

- (1) - gatunki wymagające ochrony czynnej;
- (2) - gatunki, których dotyczy zakaz transportu okazów gatunków roślin dziko występujących, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia [tj. zakaz zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów gatunku] oraz nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt 3 tj. zakaz umyślnego niszczenia i uszkodzania, a także przetrzymywania, posiadania, zbywania, oferowania do sprzedaży wymiany, darowizny i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1,2 i 5-7 (tj. zakaz umyślnego niszczenia; umyślnego zrywania lub uszkodzania; przetrzymywania lub posiadania okazów gatunku; zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów; wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków) nie dotyczy okazów gatunków pozyskanych poza granicami państwa i wwiezonych z zagranicy na podstawie zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska]
- (3) - gatunki, którego nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt 1 [tj. w stosunku do dziko występujących roślin należących do gatunków objętych ochroną ścisłą oraz częściową, zakazy umyślnego niszczenia i uszkodzania oraz niszczenia ich siedlisk, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1-3 (tj. zakaz umyślnego niszczenia; umyślnego zrywania lub uszkodzania; niszczenia ich siedlisk), nie dotyczą wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, jeżeli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie tych zakazów].

Ochrona częściowa

Tab. 35. Wykaz gatunków roślin objętych ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa - z dokładną lokalizacją na mapach przeglądowych walorów przyrodniczo-kulturowych		
1.	Bagno zwyczajne	<i>Ledum palustre</i>
2.	Bielistka siwa	<i>Leucobryum glaucum</i>
3.	Brodawkowiec czysty	<i>Pseudoscleropodium purum</i>
4.	Cebulica dwulistna (oszlach)	<i>Scilla bifolia</i>
5.	Ciemnocyca (ciemierzycy) zielona	<i>Veratrum lobelianum</i>
6.	Cis pospolity	<i>Taxus baccata</i>

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
7.	Czosnek niedźwiedzi	<i>Allium ursinum</i>
8.	Dzióbekowiec Zetterstedta	<i>Eurhynchium angustirete</i>
9.	Fałdownik nastroszony	<i>Rhytidadelphus squarrosus</i>
10.	Fałdownik trzyzędowy	<i>Rhytidadelphus triquetrus</i>
11.	Gnieźnik leśny	<i>Neottia nidus-avis</i>
12.	Gruszyca jednokwiatowa	<i>Moneses uniflora</i>
13.	Kruszczyk szerokolistny	<i>Epipactis helleborine</i>
14.	Listera jajowata	<i>Listera ovata</i>
15.	Obrazki alpejskie	<i>Arum alpinum</i>
16.	Parzydło leśne	<i>Aruncus sylvestris</i>
17.	Piórosz pierzasty	<i>Ptilium crista-castrensis</i>
18.	Pierwiosnek (pierwiosnka) wyniosły	<i>Primula elatior</i>
19.	Płaszczoniec marszczony	<i>Buckiella undulata</i>
20.	Płonnik pospolity	<i>Polytrichum commune</i>
21.	Podkolan biały	<i>Platanthera bifolia</i>
22.	Podrzeń żebrowiec	<i>Blechnum spicant</i>
23.	Pokrzyk wilcza-jagoda	<i>Atropa belladonna</i>
24.	Rokietnik pospolity	<i>Pleurozium schreberi</i>
25.	Skosatka zanokciowata	<i>Plagiochila asplenioides</i>
26.	Śnieżyczka przebiśnieg	<i>Galanthus nivalis</i>
27.	Tojad mołdawski	<i>Aconitum moldavicum</i>
28.	Torfowiec błotny	<i>Sphagnum palustre</i>
29.	Torfowiec kończysty	<i>Sphagnum fallax</i>
30.	Torfowiec ostrolistny	<i>Sphagnum capillifolium</i>
31.	Tujowiec tamaryszkowaty	<i>Thuidium tamariscinum</i>
32.	Wawrzynek wilczetyko	<i>Daphne mezereum</i>
33.	Widłak goździsty	<i>Lycopodium clavatum</i>
34.	Widłak jałowcowaty	<i>Lycopodium annotinum</i>
35.	Widłoząb kędzierzawy	<i>Dicranum polysetum</i>
36.	Widłoząb miotłowy	<i>Dicranum scoparium</i>
37.	Wroniec widlasty (widłak wroniec)	<i>Huperzia selago</i>
W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa - bez dokładnej lokalizacji		
38.	Centuria pospolita (centuria zwyczajna)	<i>Centaurium erythraea</i>
39.	Drabik drzewkowaty	<i>Climacium dendroides</i>
40.	Goryczka trojeściowa (goryczka trojeściowata)	<i>Gentiana asclepiadea</i>
41.	Gruszyca okrągłolistna	<i>Pyrola rotundifolia</i>
42.	Kruszczyk rdzawoczerwony	<i>Epipactis atrorubens</i>
43.	Orlik pospolity	<i>Aquilegia vulgaris</i>
44.	Kukułka (storczyk) plamista	<i>Dactylorhiza maculata</i>
45.	Kukułka (storczyk) szerokolistna	<i>Dactylorhiza majalis</i>
46.	Pióropusznik strusi	<i>Matteucia struthiopteris</i>
47.	Podkolan zielonawy	<i>Platanthera chlorantha</i>
48.	Torfowiec nastroszony	<i>Sphagnum squarrosum</i>
49.	Zimowit jesienny	<i>Colchicum autumnale</i>

Stanowiska chronionych gatunków roślin, dla których podana jest dokładna lokalizacja przedstawiono na „Mapie przeglądowej walorów przyrodniczych i kulturowych” w skali 1:25000.

Zgodnie z § 8 pkt 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, zakazy, o których mowa w § 6 pkt 1-3, w stosunku do gatunków dziko występujących roślin, objętych ochroną gatunkową, z wyjątkiem gatunków wymienionych w załączniku nr 1 i 2 do rozporządzenia oznaczonych symbolem (3), nie dotyczą wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, jeżeli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie tych zakazów.

Dla ułatwienia przedstawiania w tabelach, gatunki roślin chronionych, niebędących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000, podzielono na 3 grupy ze względu na cechy siedlisk przez nie zajmowane:

Tab. 36. Zbiorcze tabele roślin wg. siedlisk

Gatunki roślin związanych ze środowiskiem leśnym	
1.	<p>Bielistka siwa <i>Leucobryum glaucum</i>, Brodawkowiec czysty <i>Pseudoscleropodium purum</i>, Buławnik mieczolistny <i>Cephalanthera longifolia</i>, Buławnik wielkokwiatowy <i>Cephalanthera damasonium</i>, Cebulica dwulistna (oszloch) <i>Scilla bifolia</i>, Ciemiężycza (ciemierzycza) zielona <i>Veratrum lobelianum</i>, Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>, Czosnek niedźwiedzi <i>Allium ursinum</i>, Dzióbkwiec Zetterstedta <i>Eurhynchium angustirete</i>, Fałdownik nastroszony <i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>, Fałdownik trzyczędowy <i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>, Gnieźnik leśny <i>Neottia nidus-avis</i>, Goryczka trojeściowa (goryczka trojeściowata) <i>Gentiana asclepiadea</i>, Gruszczyka okrągłolistna <i>Pyrola rotundifolia</i>, Gruszczyk jedнокwiatowy <i>Moneses uniflora</i>, Jęczyznik zwyczajny <i>Phyllitis scolopendrium</i>, Kłokoczka południowa (3) <i>Staphylea pinnata</i>, Kruszczyk rdzawoczerwony <i>Epipactis atrorubens</i>, Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i>, Kruszczyk siny <i>Epipactis purpurata</i>, Kukułka (storczyk) Fuchsa (1) <i>Dactylorhiza fuchsii</i>, Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>, Listera jajowata <i>Listera ovata</i>, Obrazki alpejskie <i>Arum alpinum</i>, Orlik pospolity <i>Aquilegia vulgaris</i>, Paprotnik Brauna <i>Polystichum braunii</i>, Paprotnik kolczysty <i>Polystichum aculeatum</i>, Parzydło leśne <i>Aruncus sylvestris</i>, Pierwiosnek (pierwiosnka) wyniosły <i>Primula elatior</i>, Pióropusznik strusi <i>Matteucia struthiopteris</i>, Piórosz pierzasty <i>Ptilium crista-castrensis</i>, Płaszczeniec marszczony <i>Buckiella undulata</i>, Podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i>, Podkolan zielonawy <i>Platanthera chlorantha</i>, Podrzeń żebrowiec <i>Blechnum spicant</i>, Pokrzyk wilcza-jagoda <i>Atropa belladonna</i>, Rokietnik pospolity <i>Pleurozium schreberi</i>, Skosatka zanokcicowata <i>Plagiochila asplenoides</i>, Śnieżyczka przebiśnieg <i>Galanthus nivalis</i>, Tojad mołdawski <i>Aconitum moldavicum</i>, Tujowiec tamaryszkowaty <i>Thuidium tamariscinum</i>, Wawrzynek wilczetyko <i>Daphne mezereum</i>, Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i>, Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>, Widłoząb kędzierzawy <i>Dicranum polysetum</i>, Widłoząb miotłowy <i>Dicranum scoparium</i>, Wroniec widlasty (widłak wroniec) <i>Huperzia selago</i>.</p>
2.	<p style="text-align: center;">Gatunki roślin związane z terenami otwartymi</p> <p>Centuria pospolita (centuria zwyczajna) <i>Centaurium erythraea</i>, Gółka długoostrogowa (1) <i>Gymnadenia conopsea</i>, Kukułka (storczyk) plamista <i>Dactylorhiza maculata</i>, Kukułka (storczyk) szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i>, Zimowit jesienny <i>Colchicum autumnale</i>.</p>
3.	<p style="text-align: center;">Gatunki roślin związane z terenami podmokłymi i zabagnionymi</p> <p>Bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i>, Drabik drzewkowy <i>Climacium dendroides</i>, Płonnik pospolity, <i>Polytrichum commune</i>, Torfowiec błotny <i>Sphagnum palustre</i>, Torfowiec kończysty <i>Sphagnum fallax</i>, Torfowiec nastroszony <i>Sphagnum squarrosus</i>, Torfowiec ostrolistny <i>Sphagnum capillifolium</i>.</p>

GRZYBY I POROSTY CHRONIONE

Grzyby objęte ochroną częściową zestawiono na podstawie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów.

Ochrona częściowa

Tab. 37. Wykaz gatunków grzybów objętych ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa - z dokładną lokalizacją na mapach przeglądowych walorów przyrodniczo-kulturowych		
1.	Szyszkowiec łuskowaty	<i>Strobilomyces strobilaceus</i>
2.	Błyskoporek podkorowy (włóknouszek ukośny)	<i>Inonotus obliquus</i>
3.	Płomykowiec galaretowaty	<i>Tremiscus helvelloides</i>
W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa - bez dokładnej lokalizacji		
4.	Żagiew wielogłowa	<i>Polyporus umbellatus</i>

ZWIERZĘTA CHRONIONE

Zwierzęta objęte ochroną zestawiono na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Na terenie Nadleśnictwa Strzyżów i w jego zasięgu stwierdzono występowanie wielu gatunków zwierząt, w tym:

- 1 gatunek ślimaka;
- 1 gatunek małża;
- 1 gatunek pancerzowca;
- 19 gatunków owadów;
- 9 gatunków ryby;
- 14 gatunków płazów;
- 5 gatunków gadów;
- 123 gatunki ptaków;
- 32 gatunki ssaków.

Poniżej przedstawiono listy zwierząt stwierdzonych na terenie oraz w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa z uwzględnieniem kategorii ochronności z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Ślimaki**Ochrona częściowa**

Tab. 38. Wykaz gatunków ślimaków objętych ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym – brak dokładnej lokalizacji		
1.	Ślimak winniczek	<i>Helix pomatia</i>

Małże**Ochrona ścisła**

Tab. 39. Wykaz gatunków małży objętych ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym – brak dokładnej lokalizacji		
1.	Skójka gruboskorupowa	<i>Unio crassus</i>

Pancerzowce**Ochrona ścisła**

Tab. 40. Wykaz gatunków małży objętych ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym – brak dokładnej lokalizacji		
1.	Rak rzeczny (szlachetny)	<i>Astacus astacus</i>

Owady**Ochrona ścisła**

Tab. 41. Wykaz gatunków owadów objętych ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym – brak dokładnej lokalizacji		
1.	Czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>
2.	Kozioróg dębosz	<i>Cerambyx cerdo</i>
3.	Krasopani hera	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>
4.	Modliszka zwyczajna	<i>Mantis religiosa</i>
5.	Niepylak mnemosyna	<i>Parnassius mnemosyne</i>

Ochrona częściowa

Tab. 42. Wykaz gatunków owadów objętych ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym – brak dokładnej lokalizacji		
1.	Biegacz gładki	<i>Carabus glabratus</i>
2.	Biegacz pomarszczony	<i>Carabus intricatus</i>
3.	Biegacz skórzasty	<i>Carabus coriaceus</i>

4.	Biegacz zielonożłoty	<i>Carabus auronitens</i>
5.	Jelonek rogacz	<i>Lucanus cervus</i>
6.	Kozioróg bukowiec	<i>Cerambyx scopolii</i>
7.	Mrówka rudnica (m. ruda)	<i>Formica rufa</i>
8.	Paź żeglarz	<i>Iphiclidides podalirius</i>
9.	Tęcznik liszkarz	<i>Calosoma sycophanta</i>
10.	Tęcznik mniejszy	<i>Calosoma inquisitor</i>
11.	Trzmiel gajowy	<i>Bombus lucorum</i>
12.	Trzmiel leśny	<i>Bombus pratorum</i>
13.	Trzmiel kamiennik	<i>Bombus lapidarius</i>
14.	Trzmiel rudy	<i>Bombus pascuorum</i>

Dla ułatwienia dalszych analiz w tabeli XXII oraz w prognozie oddziaływania na środowisko, w tabeli poniżej, zestawiono gatunki niebędące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Strzyżów w grupy:

Tab. 43. Zbiorcze zestawienie owadów.

1.	MOTYLE: Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> , Krasopani hera <i>Callimorpha quadripunctaria</i> , Niepylak mnemosyna <i>Parnassius mnemosyne</i> , Paź żeglarz <i>Iphiclidides podalirius</i> ,
2.	TRZMIELE, MRÓWKI, CHRZĄSZCZE, MODLISZKI Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i> , Modliszka zwyczajna <i>Mantis religiosa</i> , Biegacz gładki <i>Carabus glabratus</i> , Biegacz pomarszczony <i>Carabus intricatus</i> , Biegacz skórzasty <i>Carabus coriaceus</i> , Biegacz zielonożłoty <i>Carabus auronitens</i> , Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i> , Kozioróg bukowiec <i>Cerambyx scopolii</i> , Mrówka rudnica (m. ruda) <i>Formica rufa</i> , Tęcznik liszkarz <i>Calosoma sycophanta</i> , Tęcznik mniejszy <i>Calosoma inquisitor</i> , Trzmiel gajowy <i>Bombus lucorum</i> , Trzmiel leśny <i>Bombus pratorum</i> , Trzmiel kamiennik <i>Bombus lapidarius</i> , Trzmiel rudy <i>Bombus pascuorum</i> .

Ryby

Ochrona częściowa

Tab. 44. Wykaz gatunków ryb objętych ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym – brak dokładnej lokalizacji		
1.	Brzanka	<i>Barbus peloponnesius</i> (<i>B. carpathicus</i> , <i>B. meridionalis</i>)
2.	Głowacz białopłetwy	<i>Cottus gobio</i>
3.	Kiełb białopłetwy	<i>Romanogobio albipinnatus</i>
4.	Kiełb Kesslera	<i>Romanogobio kessleri</i>
5.	Koza pospolita	<i>Cobitis taenia</i>
6.	Minóg strumieniowy	<i>Lampetra planeri</i>
7.	Piekielnica	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
8.	Piskorz	<i>Misgurnus fossilis</i>
9.	Różanka	<i>Rhodeus amarus</i> (<i>Rhodeus sericeus</i>)

Płazy**Ochrona ścisła**

Tab. 45. Wykaz gatunków płazów objętych ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym – brak dokładnej lokalizacji		
1.	Grzebiuszka ziemna	<i>Pelobates fuscus</i>
2.	Kumak górski	<i>Bombina variegata</i>
3.	Ropucha zielona	<i>Bufo viridis</i>
4.	Rzekotka drzewna	<i>Hyla arborea</i>
5.	Traszka grzebieniasta	<i>Triturus cristatus</i>
6.	Traszka karpacka	<i>Lissotriton montandoni</i>
7.	Żaba moczarowa	<i>Rana arvalis</i>

Ochrona częściowa

Tab. 46. Wykaz gatunków płazów objętych ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym – brak dokładnej lokalizacji		
1.	Ropucha szara	<i>Bufo bufo</i>
2.	Salamandra plamista	<i>Salamandra salamandra</i>
3.	Traszka góraska	<i>Ichthyosaura alpestris</i>
4.	Traszka zwyczajna	<i>Triturus vulgaris</i>
5.	Żaba jeziorkowa	<i>Pelophylax lessonae</i>
6.	Żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>
7.	Żaba wodna	<i>Rana esculenta</i>

Gady**Ochrona częściowa**

Tab. 47. Wykaz gatunków gadów objętych ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym – brak dokładnej lokalizacji		
1.	Jaszczurka zwinka	<i>Lacerta agilis</i>
2.	Jaszczurka żyworodna	<i>Lacerta vivipara</i>
3.	Padalec zwyczajny	<i>Anguis fragilis</i>
4.	Zaskroniec zwyczajny	<i>Natrix natrix</i>
5.	Żmija zygzakowata	<i>Vipera berus</i>

Najliczniejszą grupę kręgowców na gruntach Nadleśnictwa i w jego zasięgu terytorialnym stanowią ptaki. Można je spotkać we wszystkich biotopach, wykazują aktywność zarówno dzienną jak i nocną.

Ochrona ścisła

Tab. 48. Wykaz gatunków ptaków objętych ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1.	Białorzotka	<i>Oenanthe oenanthe</i>
2.	Błotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>
3.	Bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>
4.	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>
5.	Bogatka	<i>Parus major</i>
6.	Brodziec piskliwy	<i>Actitis hypoleucos</i>
7.	Brzegówka	<i>Riparia riparia</i>
8.	Brzęczka	<i>Locustella luscinioides</i>
9.	Cierniówka	<i>Sylvia communis</i>
10.	Cyranka	<i>Anas querquedula</i>
11.	Czajka	<i>Vanellus vanellus</i>
12.	Czarnogłówek	<i>Poecile montanus</i>
13.	Czubatka	<i>Lophophanes cristatus</i>
14.	Czyż	<i>Carduelis spinus</i>
15.	Derkacz	<i>Crex crex</i>
16.	Dudek	<i>Upupa epops</i>
17.	Dymówka	<i>Hirundo rustica</i>
18.	Dzięcioł białoszy	<i>Dendrocopos syriacus</i>
19.	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>
20.	Dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>
21.	Dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>
22.	Dzięcioł zielonosiwy	<i>Picus canus</i>
23.	Dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>
24.	Dzięciołek	<i>Dendrocopos minor</i>
25.	Dziwonia	<i>Carpodacus erythrinus</i>
26.	Dzwoniec	<i>Carduelis chloris</i>
27.	Gajówka	<i>Sylvia borin</i>
28.	Gawron – osobniki poza obszarem administracyjnym miast	<i>Corvus frugilegus</i>
29.	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>
30.	Gil	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>
31.	Grubodziób	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>
32.	Jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i>
33.	Jastrząb	<i>Accipiter gentilis</i>
34.	Jemiołuszka	<i>Bombycilla garrulu</i>
35.	Jerzyk	<i>Apus apus</i>
36.	Kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>
37.	Kawka	<i>Corvus monedula</i>
38.	Kłaskawka	<i>Saxicola torquata</i>
39.	Kobuz	<i>Falco subbuteo</i>
40.	Kokoszka	<i>Gallinula chloropus</i>
41.	Kopciuszek	<i>Phoenicurus ochruros</i>
42.	Kszyk	<i>Gallinago gallinago</i>
43.	Kos	<i>Turdus merula</i>
44.	Kowalik	<i>Sitta europaea</i>
45.	Krętogłów	<i>Jynx torquilla</i>
46.	Krogulec	<i>Accipiter nisus</i>
47.	Kukułka	<i>Cuculus canorus</i>

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
48.	Kulczyk	<i>Serinus serinus</i>
49.	Kwiczół	<i>Turdus pilaris</i>
50.	Lelek	<i>Caprimulgus europaeus</i>
51.	Lerka	<i>Lullula arborea</i>
52.	Łabędź niemy	<i>Cygnus olor</i>
53.	Łozówka	<i>Acrocephalus palustris</i>
54.	Makolągwa	<i>Carduelis cannabina</i>
55.	Mazurek	<i>Passer montanus</i>
56.	Modraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>
57.	Muchołówka białoszyja	<i>Ficedula albicollis</i>
58.	Muchołówka mała	<i>Ficedula parva</i>
59.	Muchołówka szara	<i>Muscicapa striata</i>
60.	Muchołówka żałobna	<i>Ficedula hypoleuca</i>
61.	Mysikrólik	<i>Regulus regulus</i>
62.	Myszolów	<i>Buteo buteo</i>
63.	Oknówka	<i>Delichon urbicum</i>
64.	Orlik krzykliwy	<i>Clanga pomarina</i>
65.	Ortolan	<i>Emberiza hortulana</i>
66.	Paszkot	<i>Turdus viscivorus</i>
67.	Pęzacz leśny	<i>Certhia familiaris</i>
68.	Pęzacz ogrodowy	<i>Certhia brachydactyla</i>
69.	Perkoz dwuczuby	<i>Podiceps cristatus</i>
70.	Perkoz rdzawoszyi	<i>Podiceps grisegena</i>
71.	Perkozek	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
72.	Piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i>
73.	Pieczę	<i>Sylvia curruca</i>
74.	Pierwiosnek	<i>Phylloscopus collybita</i>
75.	Pleszka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
76.	Pliszka góraska	<i>Motacilla cinerea</i>
77.	Pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>
78.	Pliszka żółta	<i>Motacilla flava</i>
79.	Płomykówka	<i>Tyto alba</i>
80.	Pokląska	<i>Saxicola rubetra</i>
81.	Pokrzywnica	<i>Prunella modularis</i>
82.	Potrzeszcz	<i>Emberiza calandra</i>
83.	Potrzos	<i>Emberiza schoeniclus</i>
84.	Pójdźka	<i>Athene noctua</i>
85.	Przepiórka	<i>Coturnix coturnix</i>
86.	Pustułka	<i>Falco tinnunculus</i>
87.	Puszczyk uralski	<i>Strix uralensis</i>
88.	Puszczyk	<i>Strix aluco</i>
89.	Raniuszek	<i>Aegithalos caudatus</i>
90.	Remiz	<i>Remiz pendulinus</i>
91.	Rudzik	<i>Erithacus rubecula</i>
92.	Rybitwa rzeczna	<i>Sterna hirundo</i>
93.	Sierpówka	<i>Streptopelia decaocto</i>
94.	Sikora uboga	<i>Poecile palustris</i>
95.	Skowronek	<i>Alauda arvensis</i>
96.	Słowik szary	<i>Luscinia luscinia</i>
97.	Sosnówka	<i>Parus ater</i>
98.	Sójka	<i>Garrulus glandarius</i>

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
99.	Srokosz	<i>Lanius excubitor</i>
100.	Strumieniówka	<i>Locustella fluviatilis</i>
101.	Strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>
102.	Szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>
103.	Szpak	<i>Sturnus vulgaris</i>
104.	Śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>
105.	Śmieszka	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>
106.	Świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>
107.	Świergotek łąkowy	<i>Anthus pratensis</i>
108.	Świergotek polny	<i>Anthus campestris</i>
109.	Świstunka leśna	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
110.	Trzciniak	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>
111.	Trzmielojad	<i>Pernis apivorus</i>
112.	Trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>
113.	Turkawka	<i>Streptopelia turtur</i>
114.	Uszatka	<i>Asio otus</i>
115.	Wilga	<i>Oriolus oriolus</i>
116.	Wróbel	<i>Passer domesticus</i>
117.	Zaganiacz	<i>Hippolais icterina</i>
118.	Zięba	<i>Fringilla coelebs</i>
119.	Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>

Ochrona częściowa

Tab. 49. Wykaz gatunków ptaków objętych ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1.	Czapla siwa	<i>Ardea cinerea</i>
2.	Gawron – osobniki w obszarze administracyjnym miast	<i>Corvus frugilegus</i>
3.	Kruk	<i>Corvus corax</i>
4.	Sroka	<i>Pica pica</i>
5.	Wrona siwa	<i>Corvus cornix</i>

Dla ułatwienia późniejszego przedstawiania w tabelach ptaków, niebędących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000, pogrupowano je w trzy grupy ze względu na cechy siedlisk przez nie zajmowanych:

Tab. 50. Zestawienie ptaków wg. siedlisk

1.	<p style="text-align: center;"><u>Gatunki ptaków związane ze środowiskiem leśnym:</u></p> <p>Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>, Bogatka <i>Parus major</i>, Czarnogłówka <i>Poecile montanus</i>, Czubatka <i>Lophophanes cristatus</i>, Czyż <i>Carduelis spinus</i>, Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>, Dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i>, Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i>, Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>, Dzięcioł zielony <i>Picus viridis</i>, Dzięciołek <i>Dendrocopos minor</i>, Gajówka <i>Sylvia borin</i>, Gil <i>Pyrrhula pyrrhula</i>, Grubodziób <i>Coccothraustes coccothraustes</i>, Jastrząb <i>Accipiter gentilis</i>, Jemiołuszka <i>Bombycilla garrulus</i>, Kobuz <i>Falco subbuteo</i>, Kos <i>Turdus merla</i>, Kowalik <i>Sitta europaea</i>, Krętogłów <i>Jynx torquilla</i>, Krogulec <i>Accipiter nisus</i>, Kruk <i>Corvus corax</i>, Kukułka <i>Cuculus canorus</i>, Kwiczół <i>Turdus pilaris</i>, Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>, Modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i>, Muchotówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>, Muchotówka mała <i>Ficedula parva</i>, Muchotówka szara <i>Muscicapa striata</i>, Muchotówka żałobna <i>Ficedula hypoleuca</i>, Mysikrólik <i>Regulus regulus</i>, Myszołów <i>Buteo buteo</i>, Paszkot <i>Turdus viscivorus</i>, Pełzacz leśny <i>Certhia familiaris</i>, Pełzacz ogrodowy <i>Certhia brachydactyla</i>, Piecuszek <i>Phylloscopus trochilus</i>, Pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i>, Pokrzywnica <i>Prunella modularis</i>, Puszczyk uralski <i>Strix uralensis</i>, Puszczyk <i>Strix aluco</i>, Raniuszek <i>Aegithalos caudatus</i>, Rudzik <i>Erithacus rubecula</i>, Sikora uboga <i>Poecile palustris</i>, Sosnowka <i>Periparus ater</i>, Sójka <i>Garrulus glandarius</i>, Strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i>, Szpak <i>Sturnus vulgaris</i>, Śpiewak <i>Turdus philomelos</i>, Świergotek drzewny <i>Anthus trivialis</i>, Świstunka leśna <i>Phylloscopus sibilatrix</i>, Trzmielojad <i>Perenis apivorus</i>, Turkawka <i>Streptopelia turtur</i>, Uszatka <i>Asio otus</i>, Wilga <i>Oriolus oriolus</i>, Zięba <i>Fringilla coelebs</i>.</p>
2.	<p style="text-align: center;"><u>Gatunki ptaków związane z terenami rolniczymi, zakrzaczonymi i zabudowanymi:</u></p> <p>Białorzytka <i>Oenanthe oenanthe</i>, Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>, Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>, Brzegówka <i>Riparia riparia</i>, Cierniówka <i>Sylvia communis</i>, Czajka <i>Vanellus vanellus</i>, Derkacz <i>Crex crex</i>, Dudek <i>Upupa epos</i>, Dymówka <i>Hirundo rustica</i>, Dzięcioł białoszyi <i>Dendrocopos syriacus</i>, Dzwoniec <i>Chloris chloris</i>, Gawron <i>Corvus frugilegus</i>, Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>, Jarzębatka <i>Sylvia nisoria</i>, Jerzyk <i>Apus apus</i>, Kapturka <i>Sylvia atricapilla</i>, Kawka <i>Corvus monedula</i>, Kląskawka <i>Saxicola torquata</i>, Kopciuszek <i>Phoenicurus ochruros</i>, Kulczyk <i>Serinus serinus</i>, Lerka <i>Lullula arborea</i>, Makolągwa <i>Carduelis cannabina</i>, Mazurek <i>Passer montanus</i>, Oknówka <i>Delichon urbicum</i>, Orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i>, Ortolan <i>Emberiza hortulana</i>, Piegża <i>Sylvia curruca</i>, Pleszka <i>Phoenicurus phoenicurus</i>, Pliszka siwa <i>Motacilla alba</i>, Pliszka żółta <i>Motacilla flava</i>, Płomykówka <i>Tyto alba</i>, Pokląskwa <i>Saxicola rubetra</i>, Potrzyszcz <i>Emberiza calandra</i>, Pójdźka <i>Athene noctua</i>, Przepiórka <i>Coturnix coturnix</i>, Pustułka <i>Falco tinnunculus</i>, Sierpówka <i>Streptopelia decaocto</i>, Skowronek <i>Alauda arvensis</i>, Słowik szary <i>Luscinia luscinia</i>, Sroka <i>Pica pica</i>, Srokosz <i>Lanius excubitor</i>, Szczygieł <i>Carduelis carduelis</i>, Świergotek łąkowy <i>Anthus pratensis</i>, Świergotek polny <i>Anthus campestris</i>, Trznadel <i>Emberiza citrinella</i>, Wrona siwa <i>Corvus cornix</i>, Wróbel <i>Passer domesticus</i>, Zaganiacz <i>Hippolais icterina</i></p>
3.	<p style="text-align: center;"><u>Gatunki ptaków związane ze środowiskiem wodnym:</u></p> <p>Brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>, Brzęczka <i>Locustella luscinioides</i>, Cyranka <i>Anas querquedula</i>, Czapla siwa <i>Ardea cinerea</i>, Dziwonia <i>Carpodacus erythrinus</i>, Kokoszka <i>Gallinula chloropus</i>, Kszyk <i>Gallinago gallinago</i>, Łabędź niemy <i>Cygnus olor</i>, Łozówka <i>Acrocephalus palustris</i>, Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i>, Perkoz rdzawoszyi <i>Podiceps grisegena</i>, Perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i>, Pliszka górská <i>Motacilla cinerea</i>, Potrzoz <i>Emberiza schoeniclus</i>, Remiz <i>Remiz pendulinus</i>, Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>, Strumieniówka <i>Locustella fluviatilis</i>, Śmieszka <i>Chroicocephalus ridibundus</i>, Trzciniak <i>Acrocephalus arundinaceus</i>, Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>.</p>

Ssaki

Ochrona ścisła

Tab. 51. Wykaz gatunków ssaków objętych ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym – brak dokładnej lokalizacji		
1.	Borowiec wielki	<i>Nyctalus noctula</i>
2.	Chomik europejski	<i>Cricetus cricetus</i>
3.	Gacek brunatny	<i>Plecotus auritus</i>
4.	Gacek szary	<i>Plecotus austriacus</i>
5.	Karlik malutki	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>
6.	Mroczek późny	<i>Eptesicus serotinus</i>
7.	Nocek Bechsteina	<i>Myotis bechsteinii</i>
8.	Nocek duży	<i>Myotis myotis</i>
9.	Nocek wąsatek	<i>Myotis mystacinus</i>
10.	Kozatka	<i>Dryopys nitedula</i>
11.	Orzesznica	<i>Muscardinus avellanarius</i>
12.	Ryś	<i>Lynx lynx</i>
13.	Smużka leśna	<i>Sicista betulina</i>
14.	Wilk	<i>Canis lupus</i>

Ochrona częściowa

Tab. 52. Wykaz gatunków ssaków objętych ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym – brak dokładnej lokalizacji		
1.	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>
2.	Wydra	<i>Lutra lutra</i>
3.	Badylarka	<i>Micromys minutus</i>
4.	Gronostaj	<i>Mustela erminea</i>
5.	Jeż wschodni	<i>Erinaceus roumanicus</i>
6.	Karczownik ziemnowodny - osobniki znajdujące się poza terenem ogrodów, upraw ogrodniczych, szkótek leśnych	<i>Arvicola amphibius</i>
7.	Kret	<i>Talpa europaea</i>
8.	Łasica	<i>Mustela nivalis</i>
9.	Mysz zaroślowa	<i>Apodemus sylvaticus</i>
10.	Mysz zielna (m. małooka)	<i>Apodemus uralensis</i>
11.	Popielica	<i>Glis glis</i>
12.	Ryjówka aksamitna	<i>Sorex araneus</i>
13.	Ryjówka malutka	<i>Sorex minutus</i>
14.	Rzęsorek mniejszy	<i>Neomys anomalus</i>
15.	Rzęsorek rzeczek	<i>Neomys fodiens</i>
16.	Wiewiórka pospolita	<i>Sciurus vulgaris</i>
17.	Zębiełek biały	<i>Crocidura leucodon</i>
18.	Zębiełek karliczek	<i>Crocidura suaveolens</i>

Dla ułatwienia późniejszego przedstawiania w tabelach gatunków ssaków, niebędących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000, pogrupowano je w trzy grupy ze względu na cechy siedlisk przez nie zajmowanych:

Tab. 53. Zestawienie ssaków wg. siedlisk

1.	<p><u>Gatunki ssaków związane ze środowiskiem leśnym:</u></p> <p>Borowiec wielki <i>Nyctalus noctula</i>, Gacek brunatny <i>Plecotus auritus</i>, Gronostaj <i>Mustela erminea</i>, Jeż wschodni <i>Erinaceus concolor</i>, Łasica <i>Mustela nivalis</i>, Karlik malutki <i>Pipistrellus pipistrellus</i>, Kret <i>Talpa europaea</i>, Mroczek późny <i>Eptesicus serotinus</i>, Mysz zielna <i>Apodemus uralensis</i>, Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i>, Nocek duży <i>Myotis myotis</i>, Nocek wąsatek <i>Myotis mystacinus</i>, Koszatka <i>Dryopys nitedula</i>, Popielica <i>Glis glis</i>, Ryjówka aksamitna <i>Sorex araneus</i>, Ryjówka malutka <i>Sorex minutus</i>, Ryś <i>Lynx lynx</i>, Smużka leśna <i>Sicista betulina</i>, Orzesznica <i>Muscardinus avellanarius</i>, Wiewiórka pospolita <i>Sciurus vulgaris</i>, Wilk <i>Canis lupus</i>, Zębiek karliczek <i>Crocidura suaveolens</i>.</p>
2.	<p><u>Gatunki ssaków związane z terenami rolniczymi, zakrzaczonymi i zabudowanymi:</u></p> <p>Badyłarka <i>Micromys minutus</i>, Chomik europejski <i>Cricetus cricetus</i>, Gacek szary <i>Plecotus austriacus</i>, Mysz zaroślowa <i>Apodemus sylvaticus</i>, Zębiek białawy <i>Crocidura leucodon</i>.</p>
3.	<p><u>Gatunki ssaków związane ze środowiskiem wodnym:</u></p> <p>Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>, Karczownik ziemnowodny <i>Arvicola amphibius</i>, Rzęsorek mniejszy <i>Neomys anomalus</i>, Rzęsorek rzeczek <i>Neomys fodiens</i>, Wydra <i>Lutra lutra</i>.</p>

Strefy ochrony

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Strzyżów nie ustalono obecnie żadnej strefy ochrony gatunkowej.

3.2. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Plan urządzenia lasu nie zawiera działań mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Żadne z działań wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r., w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych warunków związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko nie jest wpisane w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzyżów.

3.3. OKREŚLENIE OBSZARÓW POTENCJALNEJ KOLIZJI MIĘDZY CELAMI OCHRONY PRZYRODY A GOSPODARKĄ LEŚNĄ

Potencjalne miejsca lub obszary, gdzie może nastąpić istotna kolizja między zapisami *Planu* a wymogami ochrony przyrody to:

- zaplanowanie użytkowania w miejscach, gdzie znajdują się stanowiska gatunków zwierząt lub roślin, bez podania sposobów ochrony stanowiska lub siedliska gatunku podczas zabiegów,
- zaplanowanie użytkowania w sposób zmieniający właściwą dla danego gatunku strukturę wiekową i gatunkową drzewostanów,
- zamieszczenie w *Planie* zapisów (bądź brak takich zapisów) uszczegóławiających sposoby prowadzenia gospodarki leśnej w miejscach szczególnie istotnych dla danego gatunku.

Oddziaływanie *Planu* na pozostałe elementy środowiska przyrodniczego jest również rozpatrywane pod kątem:

- zakresu korelacji przyjętych składów gatunkowych upraw i typów drzewostanów z naturalnymi składami drzewostanów w ramach siedlisk przyrodniczych z załącznika I DS,
- wpływu zaplanowanych zabiegów na populacje rzadkich i chronionych gatunków ptaków, roślin i zwierząt, zwłaszcza gatunków z załącznika II DS,
- wpływu zapisów *Planu* na pozostałe elementy środowiska przyrodniczego.

3.4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI *PLANU*

- brak kompletnej wiedzy na temat możliwości przemieszczania się saproksylobiontów, co utrudnia planowanie rozmieszczenia kęp drzew do naturalnego rozkładu,
- konieczność uwzględniania wymagań wszystkich gatunków (celów ochrony), które mogą się wzajemnie wykluczać,
- naciski na uzyskiwanie właściwego stanu ochrony (FV), dla drzewostanów na siedliskach przyrodniczych w przeciągu krótkiego okresu czasu,
- brak planu ochrony dla rezerwatu na terenie Nadleśnictwa.

3.5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI *PLANU*

Planowanie gospodarki leśnej jest wymogiem ustawowym. Tak, więc nie można zaniechać ani sporządzania planu urządzenia lasu ani zaprzestać jego realizacji. W związku z tym, że nie ma możliwości odstąpienia od realizacji *Planu*, nie ma potrzeby analizowania zmian, jakie niesie brak jego realizacji. Można jedynie zaznaczyć, że byłyby to zarówno skutki społeczne jak również ekonomiczne i przyrodnicze.

Ponadto brak realizacji *PUL* spowoduje bez wątpienia opóźnienie zakładanej przebudowy przekształconych ekosystemów leśnych w kierunku uzgodnienia ich składów gatunkowych z warunkami siedliskowymi metodami gospodarki leśnej (np. zaniechanie przebudowy drzewostanów na gruntach porolnych), co stanowi naruszenie ustawowego wymogu przebudowy drzewostanów nie zapewniających osiągnięcia celów gospodarki leśnej zawartych w *PUL* (art. 13 ustawy o lasach). Zaniechanie realizacji ustaleń *PUL* może przyczynić się ponadto np. do spontanicznego rozwoju roślinności, na niektórych siedliskach przyrodniczych, niezgodnych z celem ich ochrony.

Do skutków społecznych wynikających z hipotetycznej sytuacji braku realizacji *Planu* należy przede wszystkim istotne ograniczenie rynku pracy. Dotknęłoby ono zarówno kadrę zatrudnionych w nadleśnictwach jak i pracowników firm zajmujących się pozyskaniem drewna, przetwórstwem i zbytem. Z kolei do ekonomicznych skutków braku realizacji *Planu*, poza skutkami finansowymi dla Lasów

Państwowych, zaliczyć wypada straty w gospodarce narodowej, w której udział rynku drzewnego jest duży.

W odniesieniu do przyrodniczych skutków braku realizacji *Planu* należy wspomnieć o konieczności jak najszerszego wykorzystywania w procesach gospodarczych surowców odnawialnych. W przypadku znacznych ograniczeń w pozyskiwaniu drewna, spodziewać się należy wzrostu popytu na inne surowce np.: materiały sztuczne, plastyki, metale wykorzystywane w meblarstwie, czy węgiel kamienny przeznaczony do domowych kotłowni. Szersze wykorzystanie tworzyw sztucznych niesie ze sobą groźne konsekwencje w postaci zanieczyszczeń powietrza emitowanych podczas ich produkcji i przetwórstwa oraz problemów związanych z ich późniejszą utylizacją.

Przyrodniczym skutkiem braku realizacji *Planu* jest także ograniczenie możliwości ingerencji w niekorzystne procesy zachodzące w przyrodzie. W przypadku, kiedy przekształcenia środowiska przyrodniczego wskutek urbanizacji i postępującej antropopresji są tak znaczne jak to ma miejsce obecnie i kurczy się areal siedlisk dostępnych dla wielu gatunków, aktywne kształtowanie przestrzeni zdanej do bytowania niejednokrotnie jest kluczem do ich ochrony. Przy odpowiednio nakreślonych celach działań ochronnych i właściwym zdefiniowaniu zasad prowadzenia zabiegów, gospodarka leśna nie tylko nie musi szkodzić, ale wręcz wspomagać działania ochronne. Bez planowych działań, obliczonych na dziesięciolecia, trudne byłoby osiągnięcie zadania, które w wyłączonym z ingerencji ekosystemie potrwałoby setki lat.

Zapisy w ustawie o ochronie przyrody, które wyłączają LP z odszkodowań za straty wynikające z bytowania zwierząt chronionych, przerzucają na Nadleśnictwo cały ciężar, jaki trzeba ponieść, aby zachować niektóre gatunki.

4. OCENA WPŁYWU PLANU NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000

W trakcie określania, analizy i oceny oddziaływania wpływu realizacji *Planu* na środowisko uwzględniono następujące ogólne kryteria:

Bezpośrednie – oddziaływanie wynikające z bezpośredniej interakcji między planowanym działaniem w ramach projektu a środowiskiem. Powstaje w związku z realizacją i funkcjonowaniem przedsięwzięcia, najczęściej ma miejsce w bezpośrednim otoczeniu przedsięwzięcia, wyznaczonym przez zasięg prowadzonych robót. Przedmiotem oddziaływania są lokalne zasoby środowiska. Oddziaływanie bezpośrednie jest na ogół odwracalne. Zanika po ustąpieniu czynnika – źródła oddziaływania.

Pośrednie – oddziaływanie określane jako wpływ drugiego, trzeciego stopnia. Zasięg może być rozległy i dotyczyć, poza bliskim otoczeniem, także obszarów znacznie oddalonych od źródła oddziaływania. Przedmiotem mogą być zarówno zasoby lokalne – w tym odległe, jak też zasoby globalne. Oddziaływanie pośrednie nie ustępuje natychmiast po likwidacji czynnika, bodźca, źródła oddziaływania, może być nawet nieodwracalne.

Wtórne – oddziaływanie wynikające z oddziaływań bezpośrednich lub pośrednich, będące skutkiem późniejszych interakcji ze środowiskiem.

Skumulowane – to suma skutków realizacji różnych rodzajów działalności i zamierzeń, w tym działań realizowanych już wcześniej, rozpatrywanych łącznie. Mogą one powodować przewidywalne zmiany w środowisku w różnym okresie czasu. Na wystąpienie tego typu oddziaływań mogą mieć wpływ przedsięwzięcia same w sobie nieznaczące – jednak łącznie i w interakcji z innymi, występując przez pewien okres czasu lub stale, skutkują zmianami w środowisku.

Krótkoterminowe – oddziaływanie trwające jedynie przez ograniczony czas (np. tylko podczas trwania budowy), ustające po zakończeniu danego działania bądź na skutek wykorzystania środków łagodzących lub prac rekultywacyjnych lub też naturalnego powrotu do stanu wyjściowego.

Średnioterminowe – oddziaływanie utrzymujące się na całym etapie realizacji oraz do kilku lat po zakończeniu wykonaniu prac.

Długoterminowe – oddziaływanie, które utrzymuje się przez dłuższy okres czasu. Konsekwencje są widoczne, odczuwalne bezpośrednio lub pośrednio, trwale, w okresie wielu miesięcy od wystąpienia oddziaływania do nawet wielu lat czy w okresie dłuższym – kilku pokoleń.

Stałe – oddziaływanie występujące w trakcie realizacji projektu i powodujące trwałe zmiany w dotkniętych zasobach oddziaływania bądź utrzymujące się przez dłuższy czas po zakończeniu okresu eksploatacji projektu.

Chwilowe – oddziaływania nieregularne i sporadyczne, trwające krótko, zwykle odwracalne.

Pozytywne – oddziaływanie powodujące poprawę w stosunku do sytuacji wyjściowej lub wprowadzające nowy pożądany czynnik.

Negatywne – oddziaływanie powodujące niekorzystną zmianę w stosunku do sytuacji wyjściowej lub wprowadzające nowy niepożądany czynnik.

4.1. ODDZIAŁYWANIE PLANU NA ŚRODOWISKO

Plan nie jest typowym „planem wyznaczającym ramy dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko”. Nie stwierdzono, aby jakiegokolwiek zapisy i wskazania zamieszczone w *Planie*, wpływały znacząco negatywnie na całość środowiska przyrodniczego w zasięgu Nadleśnictwa Strzyżów. Jednak prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w oparciu o *Plan*, a więc ingerencja w ekosystemy, może zawierać pewne elementy kwalifikujące się, jako negatywne. Wobec tego poniżej scharakteryzowano, stosownie do stanu prawa krajowego, międzynarodowych konwencji i dyrektyw obowiązujących na obszarze Unii, a także do zawartości i stopnia szczegółowości *Planu*, poszczególne komponenty środowiska oraz ocenę wpływu *Planu* na te elementy.

4.1.1. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

Zgodnie z Konwencją o różnorodności biologicznej (przyjętą 5 czerwca 1992 r., ratyfikowaną przez Polskę 18 stycznia 1996 r.), różnorodność biologiczna to zróżnicowanie wszystkich żywych organizmów występujących na Ziemi w ekosystemach lądowych, morskich i słodkowodnych oraz w zespołach ekologicznych, których są częścią. Można ją rozpatrywać na trzech poziomach: genetycznym, gatunkowym i krajobrazowym, i na tych trzech poziomach winna być chroniona, do czego zobowiązują wspomniane wcześniej akty prawa krajowego i międzynarodowego.

Zapisy Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzyżów nie wpływają negatywnie na żaden z trzech poziomów bioróżnorodności.

Sposób zagospodarowania lasów pogórza, preferowanie odnowień naturalnych wpływają bezpośrednio pozytywnie na zachowanie środowiska w stanie zbliżonym do naturalnego.

Pewnym mankamentem ochrony genowej w formie drzewostanów nasiennych był fakt, że o kryteriach wyboru drzewostanów decydowała przede wszystkim wysoka jakość techniczna surowca drzewnego (Zawadzka 2002 r.). Nie umiemy obecnie przewidzieć, jakie genotypy są najlepsze ze względu na trwałość gatunku i możliwości zmian warunków zewnętrznych. Mankament ten niwelowany jest przez bardzo dużą liczbę odnowień naturalnych, które przekazują wszelkie możliwe genotypy do następnych pokoleń lasu.

Różnorodność gatunkową gwarantuje na tym obszarze zmienność siedlisk oraz wielkość i łączność kompleksów leśnych. Sprawia to, że nawet duże ssaki chronione znajdują tu dogodne warunki do bytowania. Żyzność siedlisk wpływa na dużą liczbę gatunków tu występujących oraz szybkie i samoistne tworzenie się stref przejściowych – ekotonów.

Typy drzewostanów (TD) przyjmowane w Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzyżów zakładają wprowadzanie składów mieszanych. Były one przyjęte podczas KZP na podstawie „Zasad hodowli lasu” z uwzględnieniem sugestii zawartych w dokumentacjach siedliskowych oraz uznanych publikacjach z zakresu fitosocjologii (np. J.M. Matuszkiewicz: „Zespoły leśne Polski” [PWN, Warszawa 2007]; „Geobotaniczne rozpoznanie tendencji rozwojowych zbiorowisk leśnych w wybranych regionach Polski”, [Monografie PAN, Warszawa 2007]).

Odpowiednio dobrane typy drzewostanów uwzględniają naturalny, właściwy dla danego siedliska skład drzewostanu, co **eliminuje potencjalny negatywny wpływ** gospodarki leśnej związany z uproszczeniem lub przekształceniem struktury gatunkowej fitocenozy leśnych.

Enklawy śródleśne, w tym polany i łąki, na których stwierdzono stanowiska gatunków chronionych związanych z terenami otwartymi **nie przeznaczają się do zalesienia**. Należy utrzymywać je w niepogorszonym stanie poprzez usuwanie, w razie potrzeby, drzew i krzewów oraz koszenie z usuwaniem biomasy.

Działania zapisane w projekcie planu urządzenia lasu będą oddziaływać bezpośrednio i pośrednio pozytywnie na bioróżnorodność. Oddziaływanie to jest stałe i wybiega daleko poza ramy czasowe tego planu. Trwałe utrzymanie pokrycia terenu zróżnicowaną roślinnością drzewiastą, która daje dogodne warunki bytowania różnorodnym gatunkom roślin i zwierząt, zwiększa bioróżnorodność tego obszaru.

4.1.2. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI

Plan urządzenia lasu nie ma wpływu negatywnego na ludzi. Jedyne jego realizacja w terenie może wpływać na jednostki znajdujące się w bezpośredniej bliskości. Ścinka drzew zawsze była obarczona niebezpieczeństwem, ale odpowiednie stosowanie się do przepisów BHP minimalizuje te zagrożenia.

Ponieważ plan urządzenia lasu gwarantuje utrzymanie powierzchni leśnej, która wpływa dodatnio na wiele elementów środowiska, **ocenia się, że ma on pośrednie i stałe pozytywne oddziaływanie na ludzi.**

4.1.3. ODDZIAŁYWANIE NA SIEDLISKA, ROŚLINY I ZWIERZĘTA, W SZCZEGÓLNOŚCI NA GATUNKI CHRONIONE

Pierwszą grupę stanowią gatunki chronione, występujące na terenie Nadleśnictwa, które ujęto łącznie w grupach o podobnych wymaganiach ekologicznych (w tym gatunki z załącznika II DS. które nie są przedmiotami ochrony poza obszarami Natura 2000).

Drugą grupę, dla której również wykonano analizy wpływu realizacji *Planu*, są siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/WE niebędące przedmiotami ochrony poza siedliskowymi obszarami Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Strzyżów.

W *POP* wszystkie te gatunki są przeanalizowane w rozdziale 4.2.8.

Tabele w tym rozdziale są opracowane na podstawie „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu”, załącznik nr 2-4. Tabele z tych załączników podzielono na dwa rodzaje tabel:

- 1) tabela z ogólnymi uwagami o siedlisku przyrodniczym, siedlisku gatunku,
- 2) tabela z oceną wpływu planowanych czynności na przedmioty ochrony, ewentualnym negatywnym oddziaływaniu oraz działaniami ograniczającymi negatywne oddziaływanie.

Terminy obowiązywania zaleceń ochronnych:

- ✓ ogólnie należy przyjąć, że termin przestrzegania zaleceń będzie obowiązywać cały rok,

- ✓ jeśli terminy zaleceń są okresowe podano je bezpośrednio przy zaleceniach dla poszczególnych gatunków chronionych.

Działając zgodnie z Zarządzeniem 28/2014 z późn. zm. w trakcie szacunków brakarskich należy sporządzać szkice terenowe i przeprowadzać wizje terenowe dla wszystkich pozycji rębnych oraz przedrębnych (trzebieżowych), na których należy zaznaczyć miejsca występowania gatunków chronionych. Informacje o przedmiotach ochrony na powierzchni roboczej winny być przekazane wykonawcy prac przed ich rozpoczęciem.

W Nadleśnictwie należy prowadzić monitoring rezerwatów przyrody, obszarów Natura 2000, pomników przyrody oraz roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową zlokalizowanych na gruntach SP zarządzanych przez PGL LP, w sposób opisany w pkt. 2 części IV tomu I IOL.

Podczas wykonywania prac gospodarczych związanych z realizacją *Planu* przestrzegane są obowiązujące przepisy prawa, wewnętrzne zarządzenia oraz instrukcje stosowane w PGL LP.

Ogranicza to w wystarczającym stopniu negatywne oddziaływanie działań związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej na siedliska przyrodnicze, gatunki chronione oraz ich siedliska.

Uwzględniono to podczas wykonywania poniższych ocen eksperckich.

Ogólna charakterystyka gatunków

Tab. 54. Ogólna charakterystyka gatunków i siedlisk występujących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Strzyżów

L.p.	Nazwa gatunku lub grupy gatunków chronionych	Ogólne uwagi o siedlisku
Ptaki będące pod ochroną ścisłą i częściową występujące na terenie Nadleśnictwa Strzyżów		
1.	Gatunki ptaków związane ze środowiskiem leśnym (szczegóły w POP rozdz. 4.2.8)	Teren Nadleśnictwa. Lasy. Wg raportu GIOŚ z 2018 r. liczebność populacji ptaków leśnych w Polsce stale wzrasta od 10 lat i tendencja ta nadal może się utrzymywać. Spadek zauważa się jedynie w niektórych populacjach: sikory czarnogłówki i ubogiej, pełzacza ogrodowego, gajówki, zięby, gila i mysikrólika
2.	Gatunki ptaków związane z terenami rolniczymi, zakrzaczonymi i zabudowanymi (szczegóły w POP rozdz. 4.2.8)	Teren Nadleśnictwa. Tereny otwarte, poza lasami.
3.	Gatunki ptaków związane ze środowiskiem wodnym (szczegóły w POP rozdz. 4.2.8)	Zasięg terytorialny Nadleśnictwa. Rzeki, potoki, zbiorniki wodne i ich obrzeża.

Lp	Nazwa i kod gatunku chronionego	Ogólne uwagi o siedlisku
1	2	3
Owady niebędące przedmiotami ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa Strzyżów		
4.	Motyle (szczegóły w POP rozdz. 4.2.8)	Teren Nadleśnictwa. Tereny otwarte, poza lasami.
5.	Trzmiele, mrówki, chrząszcze, modliszki (szczegóły w POP rozdz. 4.2.8)	Teren Nadleśnictwa. Lasy i obrzeża lasów.
Płazy niebędące przedmiotami ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa Strzyżów		
6.	Płazy (szczegóły POP rozdz. 4.2.8)	Teren Nadleśnictwa. Bagna, zbiorniki wodne, niewielkie okresowe zlewiska wodne.
Gady niebędące przedmiotami ochrony		
7.	Gady (szczegóły POP rozdz. 4.2.8)	Teren Nadleśnictwa. Siedliska z odpowiednią ilością schronień, drzewa martwe.

Ssaki niebędące przedmiotami ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa Strzyżów		
8.	Gatunki ssaków związane ze środowiskiem leśnym_(szczegóły w POP rozdz. 4.2.8)	Teren Nadleśnictwa. Siedliska z odpowiednią ilością schronień, drzewa martwe.
9.	Gatunki ssaków związane z terenami rolniczymi, zakrzaczonymi i zabudowanymi (szczegóły w POP rozdz. 4.2.8)	Teren Nadleśnictwa. Tereny otwarte, zakrzaczone.
10.	Gatunki ssaków związane ze środowiskiem wodnym_(szczegóły w POP rozdz. 4.2.8)	Teren Nadleśnictwa. Rzeki, potoki i ich obrzeża.
Roślin i grzyby niebędące przedmiotami ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa Strzyżów		
11.	Kłokoczka południowa <i>Staphylea pinnata</i>	Lokalizacja wg bazy SILP.
12.	Gatunki roślin i grzybów związanych ze środowiskiem leśnym (szczegóły w POP rozdz. 4.2.8)	Teren Nadleśnictwa. Lasy.
13.	Gatunki roślin związane z terenami otwartymi (szczegóły w POP rozdz. 4.2.8)	Teren Nadleśnictwa. Tereny otwarte.
14.	Gatunki roślin związane z terenami zabagnionymi (szczegóły w POP rozdz. 4.2.8)	Teren Nadleśnictwa. Bagna i niewielkie zbiorniki wodne.

Rodzaje siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/WE niebędące przedmiotami ochrony poza siedliskowymi obszarami Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Strzyżów		
15.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	Teren Nadleśnictwa (poza obszarem Natura 2000). Lokalizacja wg bazy SILP .
16.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)	Teren Nadleśnictwa (poza obszarem Natura 2000). Lokalizacja wg bazy SILP .
17.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)	Teren Nadleśnictwa (poza obszarem Natura 2000). Lokalizacja wg bazy SILP .
18.	9180* Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	Teren Nadleśnictwa (poza obszarem Natura 2000). Lokalizacja wg bazy SILP .
19.	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe</i>)	Teren Nadleśnictwa (poza obszarem Natura 2000). Lokalizacja wg bazy SILP .

Oddziaływanie na gatunek

Tab. 55. Oddziaływanie na gatunki występujące w Nadleśnictwie Strzyżów

L.p.	Nazwa i kod gatunku lub siedliska chronionego	Kryteria ¹⁾ zachowania stanu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ²⁾ na zachowanie stanu ochrony				Uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń Planu
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnia złożona		
1	2	3	4	5	6	7	9	10
Ptaki będące pod ochroną ścisłą i częściową występujące na terenie Nadleśnictwa Strzyżów								
1.	Gatunki ptaków związane ze środowiskiem leśnym (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	0	0	0	Niszczenie schronień przez usuwanie martwego drewna. Zniekształcona struktura pionowa drzewostanów, którą tworzą drzewostany o małym zróżnicowaniu wiekowym.	Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie drzew biocenotycznych. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych do naturalnego rozpadu ok. 5% drzewostanów osiągających w PUL wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym oraz ostoi ksylobiontów i stref przypotokowych, zarówno na obszarach Natura 2000 jak i poza nimi. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów może być wyznaczane w dowolnej liczbie powierzchni (pojedyncza powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów).
		2	brak	0	0	0		
		3	brak	0	0	0		
2.	Gatunki ptaków związane	1	brak	brak	brak	brak	Zaprzestanie użytkowania kośnego.	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza
		2	brak	brak	brak	brak	Zmiana sposobu użytkowania gruntu.	

	z terenami rolniczymi, zakrzaczonymi i zabudowanymi (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	3	brak	brak	brak	brak	Zalesianie terenów otwartych.	się pozostawianie powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.
3.	Gatunki ptaków związane ze środowiskiem wodnym (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	brak	brak	brak	Głównym zagrożeniem jest zanikanie środowisk wodnych.	PUL nie formułuje zadań z tego zakresu.
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		
Owady niebędące przedmiotami ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa								
4.	Motyle (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	brak	brak	brak	Zaprzestanie użytkowania kośnego. Zmiana sposobu użytkowania gruntu. Zalesianie terenów otwartych.	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się pozostawianie powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		
5.	Trzmiele, chrząszcze, modliszki (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	0	0	0	Brak	Brak
		2	brak	0	0	0		
		3	brak	0	0	0		
Płazy niebędące przedmiotami ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa								
6.	Płazy (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	0	0	0	Brak	Brak
		2	brak	0	0	0		
		3	brak	0	0	0		
Gady niebędące przedmiotami ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa								
7.	Gady	1	brak	0	0	0	Brak odpowiednich kryjówek.	Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji
		2	brak	0	0	0		

	(szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	3	brak	0	0	0		klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie drzew biocenotycznych. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających w planach urządzenia lasu wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów może być wyznaczane w dowolnej liczbie powierzchni (pojedyncza powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów). Pozostawianie ostoi ksylobiontów i stref przypotokowych.
Ssaki niebędące przedmiotami ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa								
8.	Gatunki ssaków związane ze środowiskiem leśnym: (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	0	0	0	Niszczenie schronień przez usuwanie martwego drewna. Zniekształcona struktura pionowa drzewostanów, którą tworzą drzewostany o małym zróżnicowaniu wiekowym.	Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie drzew biocenotycznych. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych do naturalnego rozpadu ok. 5% drzewostanów osiagających w PUL wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach Natura 2000 jak i poza nimi. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów może być wyznaczane w dowolnej liczbie powierzchni (pojedyncza powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów). Pozostawianie ostoi ksylobiontów i stref przypotokowych.
		2	brak	0	0	0		
		3	brak	0	0	0		
9.	Gatunki ssaków związane	1	brak	brak	brak	brak	Zaprzestanie użytkowania kośnego.	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza
		2	brak	brak	brak	brak	Intensywne koszenie lub intensyfikacja użytkowania.	

	z terenami rolniczymi, zakrzaczonymi i zabudowanymi (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	3	brak	brak	brak	brak		się pozostawianie powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.
10.	Gatunki ssaków związane ze środowiskiem wodnym (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	brak	brak	brak	Brak.	Brak.
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		
Roślin i grzyby niebędące przedmiotami ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa Strzyżów								
11	Kłokoczka południowa <i>Staphylea pinnata</i>	1	brak	0	-1	-1	Nadmierne zacinienie w drzewostanie.	Należy prześwietlać drzewostany, w których występuje gatunek. W bezpośrednim rejonie występowania gatunku cięcia należy wykonywać ostrożnie, aby nie niszczyć roślin.
		2	brak	0	+1	+1		
		3	brak	0	+1	+1		
12.		1	brak	0	0	0	Brak	Preferowanie odnowień naturalnych.
		2	brak	0	0	0		

	Gatunki roślin i grzybów związanych ze środowiskiem leśnym (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	3	brak	0	0	0		Zmniejszanie ilości gatunków obcych w trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających w planach urządzenia lasu wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów może być wyznaczane w dowolnej liczbie powierzchni (pojedyncza powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów). Pozostawianie ostoi ksylobiontów i stref przypotokowych. W trakcie szacunków brakarskich sporządzanie szkiców terenowych i wizji terenowych dla wszystkich pozycji rębnych oraz przedrębnych (trzebieżowych), na których należy zaznaczyć miejsca występowania gatunków chronionych. Informacje o przedmiotach ochrony na powierzchni roboczej winny być przekazane wykonawcy prac przed ich rozpoczęciem.
13.	Gatunki roślin związane z terenami otwartymi (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	brak	brak	brak	Zaprzestanie użytkowania kośnego. Zmiana sposobu użytkowania gruntu. Zalesianie terenów otwartych.	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się pozostawianie powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		
14.	Gatunki roślin związane z terenami	1	brak	brak	brak	brak	Głównym zagrożeniem jest zanikanie środowisk wodnych.	Plan nie formułuje zadań z tego zakresu.
		2	brak	brak	brak	brak		

	zabagnionymi (szczegóły w POP rozd. 4.2.9)	3	brak	brak	brak	brak		
Rodzaje siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/WE niebędące przedmiotami ochrony poza siedliskowymi obszarami Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Strzyżów								
15.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	1	brak	brak	0	0	Prowadzenie gospodarki niezgodnie z ZHL. Wprowadzanie obcych gatunków ekologicznie.	Zakładanie upraw zgodnie z przyjętymi TD. Preferowanie odnowień naturalnych. Zmniejszanie ilości gatunków obcych ekologicznie w trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających w planach urządzenia lasu wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów może być wyznaczane w dowolnej liczbie powierzchni (pojedyncza powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów). Pozostawianie ostoi ksylobiontów i stref przypotokowych.
		2	brak	brak	0	0		
		3	brak	brak	0	0		
16.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-</i>	1	brak	0	0	0	Prowadzenie gospodarki niezgodnie z ZHL. Wprowadzanie obcych gatunków ekologicznie.	Zakładanie upraw zgodnie z przyjętymi TD. Preferowanie odnowień naturalnych.
		2	brak	0	0	0		

Prognoza oddziaływania na środowisko Planu urządzenia lasu
dla Nadleśnictwa Strzyżów

	<i>Fagenion, Galio odorati-Fagenion)</i>	3	brak	0	0	0		<p>Zmniejszanie ilości gatunków obcych ekologicznie w trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia.</p> <p>Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego).</p> <p>Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających w planach urządzenia lasu wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów może być wyznaczane w dowolnej liczbie powierzchni (pojedyncza powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów). Pozostawianie ostoi ksylobiontów i stref przypotokowych.</p>
17.	9170 Grąd środkowoeuropejski	1	brak	0	0	0	Prowadzenie gospodarki niezgodnie z ZHL.	Zakładanie upraw zgodnie z przyjętymi TD. Preferowanie odnowień naturalnych.
		2	brak	0	0	0	Wprowadzanie obcych gatunków ekologicznie.	

	i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	3	brak	0	0	0		Zmniejszanie ilości gatunków obcych ekologicznie w trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających w planach urządzenia lasu wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów może być wyznaczane w dowolnej liczbie powierzchni (pojedyncza powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów). Pozostawianie ostoi ksylobiontów i stref przypotokowych.
18.	9180* Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	1	brak	brak	brak	brak	Prześwietlenie drzewostanu	Pozostawić bez wskazań gospodarczych.
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		
19.	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)	1	brak	0	0	0	Nadmierne przerzedzanie warstwy drzew, w wyniku czego następuje dominacja w runie gatunków porębowych.	Utrzymanie siedliska poprzez pozostawienie go bez użytkowania gospodarczego.
		2	brak	0	0	0		
		3	brak	0	0	0		

¹⁾ Kryteria zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000:

- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych/ ocenia się: zwiększenie liczebności (+), bez zmian (0), zmniejszenie liczebności (-)/,

- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się/ocenia się: zwiększenie naturalnego zasięgu (+), bez zmian (0), zmniejszenie naturalnego zasięgu (-)/,

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się/ ocenia się: zwiększenie powierzchni siedlisk (+), bez zmian (0), zmniejszenie powierzchni siedlisk (-)/;

²⁾ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na przedmioty ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – brak znaczącego wpływu, - (minus) wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe (np. symbol -3. ujemnego oddziaływania długookresowego uznaje się jako równoznaczny z oddziaływaniem znacząco negatywnym)

Przy planowaniu wykonania zadań gospodarczych w przypadku gatunków chronionych zamieszczonych w tabeli powyżej należy brać zawsze pod uwagę zapisy rozporządzeń Ministra Środowiska dotyczących ochrony grzybów, roślin i zwierząt.

Tab. 56. Wykaz odnotowanych stanowisk gatunków roślin i grzybów chronionych z uwzględnieniem wskazań gospodarczych i siedliskowych typów lasu

Gatunek/wskazanie gospodarcze	LGŚW	LWYŻ	LWYŻŚW	LWYŻW	OLWYŻ	Suma
Aconitum moldavicum			1			1
TP;			1			1
Allium ursinum	1	1	25			27
BRAK WSK;	1	1	9			11
CP;CW;PRZEST;			1			1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			2			2
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW;CP;			1			1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PIEL;CP;			1			1
IVD;CP;CW;			1			1
IVD;CW;CP;			1			1
TP;			5			5
TP;CP;			1			1
TW;			3			3
Arum alpinum			9			9
BRAK WSK;			4			4
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			3			3
TP;			1			1
TW;			1			1
Aruncus sylvestris			1			1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			1			1
Atropa belladonna			13			13
BRAK WSK;			2			2
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			5			5
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;			1			1
IVD;CP;CW;			1			1
TP;			4			4
Blechnum spicant			34			34
BRAK WSK;			3			3
CP;CW;			1			1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			5			5
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;			3			3
IVD;CW;CP;			1			1

TP;			17			17
TP;CP;			1			1
TP;CP;PRZEST;			3			3
Buckiella undulata			1			1
TP;			1			1
Cephalanthera longifolia	1		12			13
BRAK WSK;	1		4			5
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			4			4
TP;			4			4
Dactylorhiza fuchsii			3			3
BRAK WSK;			1			1
TP;CP;PRZEST;			2			2
Daphne mezereum	1	3	104	2	1	111
BRAK WSK;	1	3	26	1		31
CP;PRZEST;			1			1
IVD;			2			2
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			14			14
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;			5			5
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW;			2			2
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW;CP;			4			4
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PIEL;				1		1
IVD;CP;			3			3
TP;			33		1	34
TP;CP;			2			2
TP;CP;PRZEST;			1			1
TW;			9			9
TW;CP;PRZEST;			1			1
TW;PRZEST;			1			1
Dicranum polysetum			5			5
BRAK WSK;			1			1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			2			2
TP;			2			2
Dicranum scoparium			10			10
BRAK WSK;			4			4
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			2			2
IVD;CP;			1			1
TP;			2			2
TP;CW;CP;			1			1
Epipactis helleborine			7	1		8
BRAK WSK;			4	1		5
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			1			1
TP;			2			2
Epipactis purpurata			1			1

IVD;			1		1
Eurhynchium angustirete			11		11
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;CW;			1		1
TP;			8		8
Galanthus nivalis			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			1		1
Huperzia selago			6		6
BRAK WSK;			3		3
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			2		2
TP;			1		1
Inonotus obliquus			1		1
TP;			1		1
Ledum palustre			2	1	3
BRAK WSK;			2	1	3
Leucobryum glaucum			25		25
BRAK WSK;			7		7
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			7		7
TP;			11		11
Lilium martagon	2	2	4		8
BRAK WSK;	1	2			3
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;	1		2		3
IVD;CP;			1		1
TP;			1		1
Listera ovata	1	1	1		3
BRAK WSK;	1	1	1		3
Lycopodium annotinum			17		17
BRAK WSK;			4		4
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;			3		3
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW;CP;			1		1
IVD;CP;			1		1
TP;			6		6
TP;CP;PRZEST;			1		1
Lycopodium clavatum			26		26
BRAK WSK;			3		3
CP;			1		1
CP;CW;			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW;CP;			1		1
IVD;CP;			1		1

IVD;CW;CP;			2		2
TP;			8		8
TW;			1		1
TW;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PRZEST;			2		2
TW;CP;			1		1
TW;CP;PRZEST;			1		1
TW;PRZEST;			2		2
Moneses uniflora			2		2
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW;CP;			2		2
Neottia nidus-avis			16		16
BRAK WSK;			6		6
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			3		3
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;			1		1
TP;			5		5
TP;CP;PRZEST;			1		1
P omykowiec galaretowaty			1		1
TP;			1		1
Phyllitis scolopendrium			6		6
BRAK WSK;			6		6
Plagiochila asplenoides			3		3
TP;			3		3
Platanthera bifolia			4		4
BRAK WSK;			3		3
TP;			1		1
Pleurozium schreberi			23		23
BRAK WSK;			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			6		6
IVD;CP;			2		2
IVD;PIEL;			1		1
TP;			11		11
TW;			1		1
TW;PRZEST;			1		1
Polystichum aculeatum			33		33
BRAK WSK;			10		10
IVD;			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			3		3
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PIEL;			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PIEL;CP;			1		1
IVD;PIEL;CW;CP;			1		1
TP;			12		12
TW;			3		3
Polystichum braunii			10		10

BRAK WSK;			4		4
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			2		2
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;			3		3
TP;			1		1
Polytrichum commune			4		4
BRAK WSK;			1		1
TP;			2		2
TP;CP;PRZEST;			1		1
Primula elatior			25		25
BRAK WSK;			8		8
CP;PRZEST;			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW;CP;			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PIEL;CP;			2		2
IVD;CP;CW;			1		1
TP;			6		6
TP;CP;PRZEST;			3		3
TW;			1		1
Pseudoscleropodium purum			3		3
TP;			1		1
TW;PRZEST;			2		2
Ptilium crista-castrensis			1		1
TP;			1		1
Rhytidiadelphus squarrosus			4		4
IVD;CP;			2		2
TP;			2		2
Rhytidiadelphus triquetrus			2		2
TP;			2		2
Scilla bifolia		2	25		27
BRAK WSK;		2	4		6
CP;PRZEST;			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			3		3
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PIEL;CP;			1		1
IVD;CP;			6		6
TP;			8		8
TW;PRZEST;			1		1
Sphagnum capillifolium			1		1
BRAK WSK;			1		1
Sphagnum fallax			7		7
BRAK WSK;			2		2
TP;			3		3

TP;CP;PRZEST;			1			1
TW;PRZEST;			1			1
Sphagnum palustre			4			4
BRAK WSK;			2			2
TP;			2			2
Staphylea pinnata			13			13
BRAK WSK;			2			2
CP;PRZEST;			1			1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			2			2
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;			1			1
TP;			6			6
TP;CP;CW;			1			1
Strobilomyces strobilaceus			1			1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			1			1
Taxus baccata			5			5
BRAK WSK;			1			1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			1			1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;			1			1
TP;PIEL;			1			1
TW;			1			1
Thuidium tamariscinum			53			53
BRAK WSK;			8			8
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			9			9
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;			2			2
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PIEL;CP;			1			1
TP;			31			31
TP;CP;PRZEST;			1			1
TW;PRZEST;			1			1
Veratrum lobelianum			1			1
TP;			1			1
Suma końcowa	6	9	567	4	1	587

Analiza zabiegów zaplanowanych na gruntach leśnych w odniesieniu do gatunków chronionych oraz ich siedlisk pozwala stwierdzić, że dla żadnego gatunku **nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu realizacji planu urządzenia lasu**. Dla części gatunków zapisy Planu, mogą w pewnych przypadkach powodować bezpośrednio, krótkoterminowe, negatywne oddziaływanie, które będzie zminimalizowane poprzez realizację wszystkich ustaleń programu ochrony przyrody oraz zaleceń zamieszczonych w niniejszej Prognozie. Właściwy stan siedliska dla niektórych gatunków ptaków wiąże się z odpowiednią ilością starodrzewi, w których ptaki te mogą zakładać gniazda. Udział starodrzewi w wyniku realizacji Planu,

powinien wzrosnąć na terenie całego Nadleśnictwa. W połączeniu z zaleceniem pozostawiania drzew dziuplastych, martwych i obumierających, daje to możliwość prognozowania, że ilość martwego drewna na terenie Nadleśnictwa nie zmniejszy się, a nawet wzrośnie. Jest to istotne dla wszelkich saproksylobiontów, czyli gatunków uzależnionych od martwego drewna w lesie.

W ostatecznym rozrachunku realizacja PUL wpłynie pozytywnie w długim okresie na populację zwierząt i roślin.

4.1.4. ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ

Plan nie zawiera zapisów i nie planuje działań w odniesieniu do ekosystemów wodnych. Negatywny wpływ na te ekosystemy i zasoby wodne mógłby wystąpić w przypadku, gdyby realizowane na terenach leśnych zabiegi gospodarcze mogły spowodować zniekształcenie siedlisk newralgicznych dla ochrony wód.

W programie ochrony przyrody zawarto zapisy o konieczności ochrony stosunków wodnych poprzez:

- dopuszczanie zrywki w poprzek potoków (cieków stałych) tylko w miejscach do tego przystosowanych (np.: przepusty, brody itp.) lub w okresie zimowym przy zamrożonym lustrze wody i dużej pokrywie śnieżnej [Zarządzenie nr 28/2014 z późn. zm.];
- pozostawianie na siedliskach łęgowych (w tym siedliskach przyrodniczych 91E0) w miarę możliwości nieużytkowanych fragmentów lasu (tzw. strefy przypotokowe) wokół potoków. W uzasadnionych przypadkach strefy przypotokowe można tworzyć na innych leśnych siedliskach przyrodniczych lub typach siedliskowych lasu. Wyznaczenie stref przypotokowych może mieć miejsce, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. W strefach tych nie będzie prowadzone pozyskanie drewna, poza sytuacjami masowego zamierania jesionu i konieczności usuwania zamierających i martwych drzew w celu ratowania pozostałych i niedopuszczenia do ustąpienia gatunku z siedliska. Strefy przypotokowe winny zapewniać odpowiednie warunki dla ochrony wszystkich elementów ekosystemów zbiorowisk łęgowych i innych oraz być oparte o naturalne ukształtowanie terenu [Zarządzenie nr 28/2014 z późn. zm.];
- prowadzenie w lasach wodochronnych gospodarki leśnej w sposób zapewniający ciągłe spełnienie przez nie celów, dla których zostały wydzielone;
- kontynuowanie sposobów zagospodarowania dostosowanych do potrzeb maksymalizacji funkcji lasów wodochronnych [Zasady postępowania w

lasach ochronnych reguluje rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 25 sierpnia 1992 r. (Dz. U. Nr 67 z 1992 r. poz. 337)] w szczególności poprzez zachowanie trwałości lasów w drodze:

- ograniczania trwałego odwadniania bagien śródleśnych do przypadków, w których w wyniku przeprowadzonych badań i ekspertyz wykluczają niekorzystny wpływ tego zabiegu na stosunki wodne w lasach ochronnych;
- w celu powiększania różnorodności biologicznej zachowania w stanie nienaruszonym śródleśnych nieużytków jak np.: trzęsawiska, mszary, torfowiska, wrzosowiska, wraz z ich florą i fauną.

Ponadto dopuszcza się na potokach do samorzutnego formowania naturalnych tam z powalonych drzew lub fragmentów kłód sprzyjających ograniczeniu erozji wodnej z wyłączeniem sytuacji mogących zagrażać bezpieczeństwu publicznemu.

Plan nie zawiera zapisów mogących znacząco negatywnie wpływać na wody. W wyniku analiz ocenia się, że PUL stale i pośrednio oddziałuje pozytywnie na stosunki wodne.

4.1.5. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE

Zabiegi gospodarcze zapisane w Planie nie wpłyną na pogorszenie stanu powietrza atmosferycznego. Ogólne można stwierdzić, że sumarycznie ilość masy zielonej zostanie zachowana, a nawet nieznacznie wzrośnie. Bilans pobierania przez las CO₂ nie zostanie pogorszony, a co za tym idzie nie nastąpi znaczące oddziaływanie na powietrze.

Oddziaływanie Planu na powietrze jest bezpośrednie i stałe, poprzez produkcję tlenu do powietrza.

Plan nie zawiera zapisów mogących znacząco negatywnie wpływać na powietrze.

4.1.6. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Plan nie zawiera zapisów mogących znacząco negatywnie wpływać na powierzchnię ziemi. Oddziaływanie planu na powierzchnię gleby jest bezpośrednie i stałe, poprzez zachowanie ciągłości występowania lasu, która zapewnia stałą pokrywę roślinną, zabezpieczając powierzchnię ziemi przed erozją.

4.1.7. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ

Zgodnie z zasadami dobrej praktyki w leśnictwie na etapie planowania działań z zakresu gospodarki leśnej uwzględniono potrzebę zachowania zróżnicowania faz rozwojowych drzewostanów na poziomie krajobrazowym.

W Planie nie zaplanowano gruntów do zalesienia. Granica leśna jest już utrwalona i w trakcie obowiązywania Planu nie ulegnie zmianie. Plan zakłada stosowanie wielu typów rębni, dzięki czemu zostanie zachowany zróżnicowany krajobraz wewnątrz lasu.

Oddziaływanie Planu na krajobraz jest bezpośrednie i stałe, poprzez trwałe utrzymywanie roślinności leśnej.

Plan nie zawiera zapisów, których realizacja może znacząco negatywnie oddziaływać na krajobraz.

4.1.8. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT

Realizacja zapisów *Planu* ma charakter lokalny. Trwale zrównoważona gospodarka leśna nie ma wpływu na klimat. Jedynie wylesienia na bardzo dużych powierzchniach w skali kraju mogą wpłynąć znacząco negatywnie na klimat. *Plan* takich zapisów nie posiada.

Oddziaływanie Planu na klimat jest bezpośrednie i stałe, poprzez trwałe utrzymywanie roślinności leśnej.

Plan nie zawiera zapisów, których realizacja może znacząco negatywnie oddziaływać na klimat.

4.1.9. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE

Zasobem naturalnym, na który ustalenia *Planu* mają wpływ jest drewno. Surowiec ten wykorzystywany na szeroką skalę, jest relatywnie szybko odnawialny, łatwo biodegradowalny i w związku z tym jego użytkowanie nie przynosi szkód środowisku.

Gospodarka leśna prowadzona jest obecnie na zasadach zachowania i powiększania zasobów drzewnych i prowadzi do zapewnienia trwałości lasu. *Plan* jest dokumentem wyznaczającym ramy dla takiego postępowania gospodarczego, które ma umożliwić trwały wzrost lub co najmniej utrzymanie stanu i wielkości zasobów drzewnych.

Oddziaływanie *Planu* na zasoby naturalne jest bezpośrednie i stałe, poprzez trwałe utrzymywanie roślinności leśnej.

***Plan* nie zawiera zapisów, których realizacja może znacząco negatywnie oddziaływać na zasoby naturalne.**

4.1.10. ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA KULTURY MATERIALNEJ

Zinwentaryzowane na gruntach Nadleśnictwa zabytki kultury materialnej zostały opisane w Programie ochrony przyrody, a ich lokalizacja wskazana na mapie przeglądowej walorów przyrodniczo-kulturowych. W miejscach tych zaleca się pozostawienie naturalnych stref ekotonowych lub ich tworzenie, w szczególności poprzez sadzenie krzewów. Ponadto w odniesieniu do zabytków kultury materialnej zaleca się porządkowanie otoczenia, okresową konserwację oraz prowadzenie prac leśnych w sposób niezagrażający ich trwałości.

Tego rodzaju zapisy właściwie zabezpieczają elementy kultury materialnej zlokalizowane na gruntach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa. Ich realizacja będzie miała charakter **zdecydowanie pozytywny**.

Oddziaływanie *Planu* na zabytki jest pośrednie i stałe poprzez trwałe utrzymywanie roślinności leśnej.

4.1.11. ZESTAWIENIE ZBIORCZE WPŁYWU PLANU NA ŚRODOWISKO

Ocena wpływu polega głównie na ocenie eksperckiej, wynikającej z określenia najistotniejszych elementów przyrody i podsumowania wpływu planu na te elementy. Podsumowanie nie wynika z prostej „średniej arytmetycznej”, ale jest wypadkową zarówno ważności danego elementu przyrodniczego, jak i nasileniem zabiegów gospodarczych, mających możliwy do określenia wpływ na dany element przyrodniczy.

Tab. 57. Zbiorcze zestawienie wpływu projektu Planu na elementy środowiska przyrodniczego w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Strzyżów

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych ²⁾ oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ¹⁾ na elementy środowiska			Oddziaływanie łączne- planowanych czynności i zadań gospodarczych
		Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	
1.	Różnorodność biologiczna	+3	0	+3	+3
2.	Ludzie	0	0	0	0
3.	Zwierzęta	+3	0	+3	+3
4.	Rośliny	+3	0	+3	+3
5.	Woda	0	0	0	0
6.	Powietrze	0	0	0	0
7.	Powierzchnia ziemi	0	0	0	0
8.	Krajobraz	0	0	0	0
9.	Klimat	0	0	0	0
10.	Zasoby naturalne	+3	+3	+3	+3
11.	Zabytki	0	0	0	0
12.	Dobra materialne	0	0	0	0

¹ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na elementy środowiska oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny,

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe,

2. oddziaływanie średnioterminowe,

3. oddziaływanie długoterminowe.

W zakresie żadnego z powyższych elementów środowiska przyrodniczego Nadleśnictwa nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania projektu Planu.

4.2. ODDZIAŁYWANIE PLANU NA SIEDLISKA PRZYRODNICZE Z ZAŁĄCZNIKA I DYREKTYWY SIEDLISKOWEJ

WERYFIKACJA LEŚNYCH SIEDLISK PRZYRODNICZYCH

W 2023 roku, w ramach sporządzania planu urządzenia lasu, skorygowano zasięg siedlisk przyrodniczych w oparciu o inwentaryzację leśną, wykonaną w ramach pul, prac glebowo-siedliskowych oraz dane z projektu „Ocena stanu różnorodności biologicznej w wybranych nadleśnictwach RDLP w Krośnie na podstawie wybranych elementów przyrodniczych i kulturowych – kontynuacja” przekazanych z DGLP za pośrednictwem RDLP w Krośnie.

Zestawienie obejmujące aktualne dane powierzchniowe zamieszczono poniżej.

Tab. 58. Rodzaje siedlisk przyrodniczych zinwentaryzowanych na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Strzyżów wraz z podziałem na stan ich zachowania

Kod siedliska	Stan A	Stan B	Stan C	Razem
	pow, [ha]	pow, [ha]	pow, [ha]	pow, [ha]
Siedliska łącznie w całym Nadleśnictwie				
9110		5,31	12,49	17,8
9130	1 021,57	5 036,17	2 714,02	8 771,76
9170	23,84	756,72	170,25	950,81
9180	2,06	0,18		2,24
91E0	2,26	40,27	8,95	51,48
Razem	1 049,73	5 838,65	2 905,71	9 794,09

łącznie siedliska przyrodnicze na terenie Nadleśnictwa zajmują 9 794,09 ha powierzchni geometrycznej. Ogółem na terenie Nadleśnictwa stwierdzono 5 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy siedliskowej. Wśród nich, największą powierzchnię wykazuje siedlisko 9130 tj. żyzne buczyny.

TYPY DRZEWOSTANU

Typy drzewostanów (TD) były przyjęte podczas KZP na podstawie „Zasad hodowli lasu” z uwzględnieniem sugestii zawartych w dokumentacjach siedliskowych oraz uznanych publikacjach z zakresu fitosocjologii (np. J.M. Matuszkiewicz: „Zespoły leśne Polski” [PWN, Warszawa 2007]; „Geobotaniczne rozpoznanie tendencji rozwojowych zbiorowisk leśnych w wybranych regionach Polski”, [Monografie PAN, Warszawa 2007]).

Tab. 59. Zestawienie docelowych składów gatunkowych dla siedlisk przyrodniczych wyróżnionych w Nadleśnictwie Strzyżów

Kod siedliska	Nazwa siedliska przyrodniczego	Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu na siedliskach przyrodniczych	Orientacyjny docelowy skład gatunkowy drzewostanu	Rodzaj rębni	Okres odnowienia
9110	Kwaśna buczyna górską	LG, Lwyż, LMwyż	Bk	Bk80, Jw, Jd i inne 20	IV	30
			Jd-Bk	Bk60, Jd20, inne 20	IV	30
9130	Żyzna buczyna górską	LG, Lwyż	Bk	Bk80, Jw, Jd, Db i inne 20	IV	30
			Jd-Bk	Bk60, Jd20, Jw, Kl, Db i inne 20	IV	30
			Bk-Jd	Jd50, Bk30, Jw, Kl, Db i inne 20	IV	50
			Jw-Bk	Bk60, Jw20, Jd, Kl, Db i inne 20	IV	30
			Db-Bk	Bk50, Db30, Gb, Jd, Jw, Lp, Kl, Wz i inne 20	III/IV	20
			Db-Bk-Jd	Jd40, Bk 30, Db 20, Js i inne 10	IV	30
			Jd	Jd 70, Bk, Jw i inne 30	IV	50
9170	Grąd subkontynentalny (typowy)	Lwyż, LMwyż	Gb-Db	Db50, Gb30, Lp, Jd, Kl, Jw, Czr i inne 20	III/IV	20
			Gb-Db-Bk	Bk40, Db20, Gb20, Jd, Jw, Lp, Kl, Wz i inne 20	IV	20
			Bk-Gb-Db	Db40, Gb30, Bk20, Jd, Jw, Js, Wz, Czr i inne 10	III/IV	20
			Jd-Gb-Db	Db40, Gb30, Jd20, Bk, Jw, Js, Wz, Czr i inne10	III/IV	20
			Gb-Db-Jd	Jd40, Db20, Gb20, Bk, Kl, Jw, Wz, Lp i inne 20	IV	30
			Lp-Gb-Db	Db40, Gb30, Lp20, Bk, Jd, Jw, Czr i inne 10	III/IV	20
			Db- Bk	Bk50, Db30, Gb, Jd, Jw, Lp, Kl, Wz i inne 20	IV	20
			Db-Bk- Jd	Jd40, Bk30, Db20, Js i inne 10	IV	30
			Gb-Bk-Db	Db40, Bk20, Gb20, Jd, Jw, Lp, Kl, Wz i inne 20	III/IV	20

Kod siedliska	Nazwa siedliska przyrodniczego	Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu na siedliskach przyrodniczych	Orientacyjny docelowy skład gatunkowy drzewostanu	Rodzaj rębni	Okres odnowienia
91PO	Jodłowy bór świętokrzyski	Lwyż	Jd	Jd80, Bk, KL, Jw i inne 20	IV	50
9180	Jaworzyny	Lwyż	Bk-Jw	Jw 70, Bk 20, Jrz i inne 10	-	-
91E0b	Łęg olszowo-jesionowy	Lłwyż, Ollwyż	Js-Ol	Olcz70, Js20, Db, Gb, Wz, Jw, Kl, Wb i inne 10	-	-
			Js	Js70, Olcz20 Db, Gb, Wz, Jw, Kl, Wb i inne 10	-	-
			Ol	Olcz90, Js, Wb i inne 10	-	-

Zaproponowane w tabeli typy drzewostanu zostały przyjęte dla wszystkich siedlisk przyrodniczych na terenie Nadleśnictwa Strzyżów, to pozwoli zachować właściwy skład gatunkowy na tych siedliskach.

Tab. 60. Zestawienie docelowych składów gatunkowych poza siedliskami przyrodniczymi
w Nadleśnictwie Strzyżów

Typ siedlisk. lasu	Typ d-stanu	Orientacyjny skład % odnowień	Rodzaj rębni	Nawrót cięć/ okres odnowienia (lata)
OLJ	Ol-Js	Js60, Ol30, i inne 10	IV	20
LŁ	Js - Db	Db50, Js30, Jd i inne 20	IV	20
Lwyż	Db-Bk-Jd	Jd40, Bk30, Db20, Js i inne 10	IV	30
	Bk - Db	Db50, Bk30, Md, Jd i inne 20	III/IV	20
	Db-Bk	Bk50, Db30, Jd, Md i inne 20	III/IV	20
	Bk	Bk60, Db, Jd, Md i inne liściaste – 40	IV	30
	Jd-Bk	Bk40, Jd30, Md, Db i inne 30	IV	30
	Bk-Jd	Jd50, Bk – 30, Md, Db i inne 20	IV	50
	Jd	Jd70, Bk, Md i inne 30	IV	50
LG	Bk	Bk60, Jd, Md, Jw i inne 40	IV	30
	Jd-Bk	Bk50, Jd30, Md i inne 20	IV	30
	Bk-Jd	Jd60, Bk30, Md, Db i inne 10	IV	50
	Jd	Jd70, Bk, Md i inne 30	IV	50
LMwyż	Bk-Jd	Jd50, Bk30, Md i inne 20.	IV	50
	So-Bk	Bk50, So30, Jd i inne 20	IV	20
	So-Jd	Jd50, So30, Db i inne 20	IV	20

* - Typy drzewostanów nie zawarte w KZP, wnioskowane do przyjęcia w PUL.

Tab. 61. Zestawienie powierzchni siedlisk przyrodniczych wg zaplanowanych zabiegów

Obszar/siedlisko przyrodnicze/wskazanie gospodarcze	A	B	C	Suma
Klonówka	48.77	89.78		138.55
9130	48.77	85.46		134.23
BRAK WSK;	48.77	85.46		134.23
9170		4.32		4.32
BRAK WSK;		4.32		4.32
Ostoja Czarnorzeczka		4.25		4.25
9130		4.25		4.25
BRAK WSK;		4.25		4.25
Wisłok Środkowy z Dopytywami		9.44	0.45	9.89
9170		9.44		9.44
BRAK WSK;		0.50		0.50
TP;		8.94		8.94
91E0			0.45	0.45
BRAK WSK;			0.45	0.45
Poza siedliskowymi obszarami Natura 2000	1000.96	5735.18	2905.26	9641.40
9110		5.31	12.49	17.80
CP;		5.31		5.31
CP;PRZEST;			3.41	3.41

TP;			9.08	9.08
9130	972.80	4946.46	2714.02	8633.28
BRAK WSK;	172.70	273.69	440.50	886.89
CP;	6.38	15.87	13.94	36.19
CP;AGROT;ODN-ZŁOŻ;			1.88	1.88
CP;CW;		19.93		19.93
CP;CW;PRZEST;		18.33	9.67	28.00
CP;PIEL;			7.65	7.65
CP;PRZEST;	47.94	65.52	12.21	125.67
IVD;	3.44	13.04	30.30	46.78
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;	84.21	740.39	323.78	1148.38
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;	139.80	327.82	159.48	627.10
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;CW;	32.52		31.71	64.23
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;PIEL;		16.06		16.06
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW;	19.25	11.49	23.18	53.92
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW;CP;	5.59	31.66	6.03	43.28
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PIEL;	39.17	41.85		81.02
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PIEL;CP;		54.14	7.89	62.03
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PIEL;CW;			17.23	17.23
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PIEL;CW;CP;			24.68	24.68
IVD;CP;	157.82	332.14	62.75	552.71
IVD;CP;CW;		24.80		24.80
IVD;CP;PIEL;		3.52		3.52
IVD;CW;		2.68		2.68
IVD;CW;CP;	15.04	6.07		21.11
IVD;ODN-ZŁOŻ;		2.25		2.25
IVD;PIEL;CW;CP;		13.48		13.48
TP;	76.60	2469.66	1238.29	3784.55
TP;CP;	34.61	187.71	76.58	298.90
TP;CP;CW;			23.24	23.24
TP;CP;PRZEST;	6.59	27.04	55.92	89.55
TP;CW;			7.20	7.20
TP;CW;CP;	17.61	18.35		35.96
TP;PIEL;			30.52	30.52
TP;PRZEST;		18.17	15.60	33.77
TP;PRZEST;CP;		28.91		28.91
TW;	37.20	46.26	40.32	123.78
TW;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PRZEST;		11.23		11.23
TW;CP;	53.22		30.93	84.15
TW;CP;PRZEST;		57.56		57.56
TW;CW;		2.15	4.01	6.16
TW;CW;PRZEST;		1.87		1.87
TW;PIEL;			16.45	16.45

TW;PRZEST;	23.11	62.82	2.08	88.01
9170	23.84	742.96	170.25	937.05
AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;PRZEST;		6.86		6.86
BRAK WSK;	2.90	48.72	7.23	58.85
CP;		0.93		0.93
IVD;	4.25	22.62		26.87
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;	10.50	45.24	21.36	77.10
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;		2.32	12.55	14.87
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP;CW;		8.80		8.80
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW;			5.75	5.75
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PIEL;CP;		2.18	2.69	4.87
IVD;CP;		21.49		21.49
TP;	6.19	564.54	91.98	662.71
TP;PIEL;		12.62		12.62
TP;PRZEST;			16.02	16.02
TW;		6.64	5.80	12.44
TW;PRZEST;			6.87	6.87
9180	2.06	0.18		2.24
BRAK WSK;	2.06	0.18		2.24
91E0	2.26	40.27	8.50	51.03
BRAK WSK;	2.26	29.42	8.50	40.18
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;		3.85		3.85
TP;		7.00		7.00
Suma końcowa	1049.73	5838.65	2905.71	9794.09

Spośród zabiegów wymienionych w powyższej tabeli, jedynie rębnie mogą wpływać na zmiany struktury przestrzennej i wieku drzewostanów. Wykonanie zabiegów w trakcie obowiązywania *Planu* nie wpłynie znacząco negatywnie na siedliska przyrodnicze. Zaplanowane w PUL rębnie na siedliskach przyrodniczych to rębnie złożone, które pozwalają na zachowanie właściwej struktury wiekowej i przestrzennej drzewostanów. Składy gatunkowe drzewostanów nie zmienią się znacząco, wzrośnie liczba drzewostanów w klasie odnowienia. Zwiększy się również ilość drzew starych co przyczyni się do wzrostu zagrożenia dla drzewostanów od czynników biotycznych i abiotycznych. W kolejnych rewizjach PUL należy zakładać stopniowe odmładzanie drzewostanów poprzez zwiększanie powierzchniowego rozmiaru użytkowania rębego przy jednoczesnym stosowaniu w większym zakresie rębni złożonych. Decyzję o takim sposobie postępowania należy podjąć po ocenie realizacji wskazań gospodarczych zaplanowanych w bieżącej rewizji.

4.3. ODDZIAŁYWANIE PLANU NA OBSZARY NATURA 2000

Celem ochrony dla obszaru Natura 2000 jest utrzymanie tzw. „właściwego stanu ochrony” gatunków i siedlisk, dla których został powołany. W stosunku do siedlisk powinny być spełnione trzy warunki:

- naturalny zasięg lub powierzchnia nie zmniejsza się w sposób ciągły, mogą występować okresowe fluktuacje,
- zachowane są specyficzne struktury i funkcje,
- brak jest zagrożeń i negatywnych trendów wobec siedliska przyrodniczego.

W przypadku gatunków, korzystny status ochronny określa sytuację, gdy:

- liczebność lokalnej populacji gatunku nie zmniejsza się w sposób ciągły, mogą występować okresowe fluktuacje,
- zasięg występowania lokalnej populacji gatunku nie zmniejsza się w sposób ciągły,
- istnieje dostatecznie duża powierzchnia siedlisk niezbędnych dla występowania gatunku.

Oddziaływanie na obszary: Klonówka PLH180022, Ostoja Czarnorzecka PLH180027, Wisłok Środkowy z Dopływami PLH180030

W tej części PUL nie podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, ze względu na uwzględnienie w nim zapisów służących ochronie przyrody (zadania ochronne/plan zadań ochronnych), zgodnie z art. 46 ust 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zadania ochronne dla obszarów Klonówka PLH180022, Ostoja Czarnorzecka PLH180027, Wisłok Środkowy z Dopływami PLH180030 są przedstawione w punkcie 7 Programu Ochrony Przyrody.

4.3.1. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PLANU NA INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Zgodnie z art. 5. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

„Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1d) integralność obszaru Natura 2000 - spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono obszar Natura 2000”.

Przez integralność obszarów Natura 2000 rozumie się spójność wewnętrzną i zewnętrzną obszaru, a więc trwałość zachowania celów ochrony, dla których wyznaczono obszar.

Analiza zabiegów gospodarczych zaprojektowanych w *Planie* jak i zalecenia i wytyczne zawarte w *Programie* pozwalają stwierdzić, iż spójność wewnętrzna obszaru będzie zachowana. Nie wpłyną one znacząco negatywnie na przedmioty ochrony, co więcej, w niektórych przypadkach możliwy jest pozytywny wpływ tych zabiegów na ich stan. **Tak, więc nie można stwierdzić, że ustalenia planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzyżów wpłyną negatywnie na integralność Obszarów Natura 2000.**

W wyniku realizacji działań zaplanowanych w PUL nie nastąpi fragmentacja siedlisk, zmniejszenie obecności istotnych gatunków i siedlisk przyrodniczych oraz pogorszenie stanu ich zachowania i ochrony. Warunki ekologiczne, w tym parametry fizyczne i chemiczne (np. stosunki wodne) nie pogorszą się.

Plan w swych zapisach w żaden sposób nie narusza również spójności zewnętrznej polegającej na ingerencji w elementy środowiska mające znaczenie dla funkcjonowania populacji gatunków również poza obszarem Natura 2000. Realizacja *Planu* nie wpłynie na jakość i wielkość korytarzy ekologicznych, a tym samym nie utrudni migracji zwierząt w ogólnej koncepcji spójności sieci Natura 2000 mającej na celu ochronę obszarów „naturowych” oraz przestrzennych połączeń między nimi.

4.4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Lasy Nadleśnictwa Strzyżów nie przylegają do granicy państwa. W związku z tym nie zachodzi konieczność przeprowadzania postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZASTOSOWANYCH W *PLANIE*

Proces tworzenia *Planu* zawiera w sobie elementy analizy i wyboru wariantów alternatywnych, których efektem jest taki kształt zapisów, które zapewnią realizację założonych celów *Planu* przy minimalizacji skutków negatywnych. Wariantowanie *Planu* odbywa się poprzez rozpatrywanie możliwości lokalizacji zabiegów, ich czasowego wykonania oraz technicznych sposobów wykonywania.

Sporządzanie *Planu* podlega wariantowaniu już na etapie ustalania wytycznych do wykonania prac urządzeniowych. Polega to na wyborze dla siedliskowych typów lasu, celów hodowlanych, składów gatunkowych upraw, typów drzewostanów, sposobów zagospodarowania.

W *Programie* zamieszczono opis obiektów cennych przyrodniczo na terenie Nadleśnictwa oraz propozycje dotyczące modyfikacji zabiegów gospodarczych, które mogłyby wpłynąć negatywnie na te obiekty.

Hipotetyczne rozwiązanie alternatywne to model gospodarki bezplanowej, który jest jednak bardziej obciążony wysokim ryzykiem negatywnego oddziaływania na środowisko, niż analizowany *Plan*. Skutki zastosowania takiego modelu przedstawiono w punkcie 3.5.

Można zastosować wariant pozostawienia lasów bez ingerencji, co skutkowałoby naturalnymi procesami przyrodniczymi. Taka alternatywa byłaby najbardziej realna. Jednak lasy objęte *Planem* są w części pochodzenia sztucznego, głównie sośniny na gruntach porolnych i wymagają podjęcia takich działań gospodarczych, aby ograniczyć ich degradujący wpływ na siedliska. Przy takim scenariuszu następowałoby starzenie się drzewostanów, co w konsekwencji doprowadziłoby do zachwiania struktury wiekowej i gatunkowej oraz pogorszenia stanu zdrowotnego lasów.

Należy podkreślić, że oba przedstawione rozwiązania wykraczają poza ramy gospodarki leśnej określone ustawą o lasach. Plan urządzenia lasu jest dokumentem, którego obowiązek sporządzania na okresy 10-letnie nakłada ustawa o lasach, co powoduje, że nie można zaniechać ani sporządzania planu urządzenia lasu ani zaprzestać jego realizacji.

6. DOKUMENTACJA UZUPEŁNIAJĄCA

6.1. MAPA PRZEGLĄDOWA OBSZARÓW CHRONIONYCH I FUNKCJI

Załącznikiem graficznym do niniejszej *Prognozy* jest **Mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu** (w skali 1:25000) z lokalizacją siedlisk przyrodniczych oraz gatunków chronionych.

6.2. LITERATURA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE

W OPRACOWANIU *PROGNOZY*

- Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) 2004. Gatunki Zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 6, s. 500.
- Gliwicz J. Ochrona różnorodności biologicznej w programie kompleksowej ochrony zasobów leśnych. Maszynopis.
- Gromadzki M. i in. Zakres ochrony ptaków i zasady gospodarowania na obszarach proponowanych do objęcia ochroną jako obszary specjalnej ochrony, powoływane w ramach systemu NATURA 2000 w Polsce. Zakład Ornitologii PAN.
- Gromadzki M., Błaszowska B., Chylarecki P., Gromadzka J., Sikora A., Wieloch M., Wójcik B. 2002. Sieć ostoi ptaków w Polsce. Wdrażanie Dyrektywy Unii Europejskiej o Ochronie Dzikich Ptaków. OTOP, Gdańsk.
- Gutowski J. i in. 2000: Leśnictwo a ochrona przyrody. Las Polski 13-14.
- Herbich J. (red). 2004. Lasy i Bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 5,
- Herbich J. (red.). 2004. Murawy, łąki, ziołorośla, wrzosowiska, zarośla. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 3., s. 101.
- Instrukcja sporządzania programu ochrony przyrody w Nadleśnictwie. Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Departament Leśnictwa, Warszawa 1996 r.
- Jakmik S., Kryt N. i inni 2012 Ochrona gatunkowa rysia, wilka i niedźwiedzia w Polsce Warszawa (Raport z projektu nr PL0349 WWF Polska.)
- Kapuściński R. 2000. Ochrona przyrody w lasach.

- Kondracki J. 2011. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Matuszkiewicz J. M. 2007. Zespoły leśne Polski. PWN, Warszawa.
- Matuszkiewicz J. M. Geobotaniczne rozpoznanie tendencji rozwojowych zbiorowisk leśnych w wybranych regionach Polski. Monografie JG i PZ PAN 2007 r. z załącznika w zapisie numerycznym i Regionalne składy gatunkowych drzewostanów w typach siedliskowych lasu i zespołach leśnych.
- Pawlaczyk P. Postulaty przyrodnicze dotyczące planowania gospodarki leśnej na obszarach Natura 2000 oraz gospodarki leśnej w chronionych siedliskach przyrodniczych i w siedliskach chronionych gatunków (w tym zainwentaryzowanych w ramach inwentaryzacji 2007).
- Pawlaczyk P. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu - jak zrobić to najlepiej.
- Solon i inni 2018. Geographia Polonica 2018 Volume 91, Issue 2, pp. 143-170.
- Zajac A., Zajac M. (Eds.) 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. - Distribution Atlas of Vascular Plants in Poland. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków - Edited by Laboratory of Computer Chorology, Institute of Botany, Jagiellonian University, Kraków.
- Zarzycki K., Trzcńska-Tacik H., Różański W., Szelaż Z., Wołek J., Korzeniak U., 2002. Ecological indicator values of vascular plants of Poland (Ekologiczne liczby wskaźnikowe roślin naczyniowych Polski). Seria: Biodiversity of Poland, Vol. 2. Pod redakcją Z. Mirka. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences. Kraków.
- Zielony R., Kliczkowska A., 2012. Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010, CILP, Warszawa.

7. ZAŁĄCZNIKI

7.2. Zestawienie buforów przy potokach w Nadleśnictwie Strzyżów

Tab. 62. Wydzielenia, w których wyznaczono strefy przypotokowe

Adres leśny	Powierzchnia SILP
04-22-2-01-208 -d -00	1,15
04-22-2-01-209 -d -00	2,02
04-22-2-01-210 -d -00	0,30
04-22-2-01-212 -h -00	1,75
04-22-2-01-213 -g -00	1,69
04-22-2-01-214 -f -00	0,81
04-22-2-03-355 -b -00	0,93
04-22-2-04-57 -h -00	2,73
04-22-2-04-58 -d -00	0,53
04-22-2-04-67 -a -00	1,04
04-22-2-05-25 -k -00	0,86
04-22-2-05-26 -f -00	1,07
04-22-2-06-82 -a -00	1,07
04-22-2-06-83 -b -00	0,31
04-22-2-06-83 -d -00	0,32
04-22-2-06-83 -f -00	0,06
04-22-2-06-83 -h -00	2,39
04-22-2-06-84 -a -00	1,97
04-22-2-06-84 -h -00	0,51
04-22-2-06-100 -a -00	1,87
04-22-2-06-103 -c -00	1,18
04-22-2-06-103 -f -00	0,36
04-22-2-06-104 -d -00	1,07
04-22-2-06-106 -b -00	1,44
04-22-2-06-107 -c -00	0,88
04-22-2-06-107 -f -00	1,16
04-22-2-06-107 -g -00	1,52
04-22-2-06-108 -f -00	0,70
04-22-2-06-108 -g -00	0,60
04-22-2-06-109 -g -00	1,69
04-22-2-08-376 -d -00	1,78
04-22-2-09-278 -b -00	3,52
04-22-2-10-166 -f -00	2,43
04-22-2-10-167 -f -00	0,81
04-22-2-11-117 -i -00	3,79

Adres leśny	Powierzchnia SILP
04-22-2-11-126 -g -00	1,70
04-22-2-11-127 -c -00	1,69
04-22-2-11-134 -f -00	2,27
04-22-2-11-135 -g -00	2,24
04-22-2-11-136 -d -00	1,32
04-22-2-11-137 -f -00	2,73
04-22-2-11-138 -f -00	1,86
04-22-2-11-139 -k -00	1,35
04-22-2-12-247 -a -00	0,52
Suma	61,99

7.2. Zestawienie 5% wyłączone z użytkowania w Nadleśnictwie Strzyżów

Tab. 63. Wydzielenia, w których wyznaczono do naturalnego rozpadu ok. 5% drzewostanów osiagających w PUL wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębnego

Adres leśny	Powierzchnia SILP
04-22-2-01-206 -g -00	1,32
04-22-2-01-215 -g -00	0,95
04-22-2-01-216 -f -00	1,44
04-22-2-01-258 -i -00	0,50
04-22-2-02-423 -f -00	1,55
04-22-2-02-423 -h -00	1,28
04-22-2-02-423 -k -00	3,94
04-22-2-02-423 -n -00	1,64
04-22-2-02-424 -a -00	4,09
04-22-2-02-424 -f -00	17,07
04-22-2-02-425 -b -00	23,02
04-22-2-02-425 -c -00	5,79
04-22-2-02-425 -d -00	3,32
04-22-2-02-426 -a -00	3,48
04-22-2-02-426 -c -00	2,47
04-22-2-02-426 -d -00	2,20
04-22-2-02-428 -a -00	3,11
04-22-2-02-428 -b -00	1,21
04-22-2-02-429 -b -00	2,19
04-22-2-02-442 -c -00	2,02
04-22-2-02-447 -a -00	1,32
04-22-2-03-355 -b -00	0,93
04-22-2-04-52 -c -00	1,68
04-22-2-04-54 -b -00	2,48
04-22-2-04-59 -c -00	1,45
04-22-2-04-59 -f -00	2,21

Adres leśny	Powierzchnia SILP
04-22-2-05-35 -d -00	1,09
04-22-2-05-39 -c -00	3,45
04-22-2-06-79 -d -00	1,30
04-22-2-06-81 -g -00	10,29
04-22-2-06-82 -b -00	14,84
04-22-2-06-82 -c -00	5,86
04-22-2-06-83 -a -00	5,99
04-22-2-06-83 -g -00	23,59
04-22-2-06-84 -g -00	3,71
04-22-2-06-85 -a -00	5,84
04-22-2-06-85 -c -00	2,03
04-22-2-06-86 -a -00	4,70
04-22-2-06-86 -b -00	20,74
04-22-2-06-86 -c -00	8,09
04-22-2-06-87 -c -00	4,47
04-22-2-06-88 -a -00	26,79
04-22-2-06-89 -a -00	2,43
04-22-2-06-89 -b -00	14,74
04-22-2-06-89 -c -00	4,70
04-22-2-06-100 -a -00	1,87
04-22-2-06-106 -a -00	23,06
04-22-2-06-106 -b -00	1,44
04-22-2-06-109 -a -00	2,98
04-22-2-06-109 -b -00	3,20
04-22-2-06-109 -d -00	10,72
04-22-2-06-110 -b -00	10,09
04-22-2-06-110 -c -00	19,33
04-22-2-06-111 -a -00	21,41
04-22-2-06-112 -a -00	8,15
04-22-2-06-114 -a -00	17,09
04-22-2-06-114 -b -00	23,43
04-22-2-06-115 -a -00	0,86
04-22-2-06-115 -b -00	5,09
04-22-2-06-115 -c -00	0,62
04-22-2-06-115 -d -00	15,37
04-22-2-06-119 -c -00	4,61
04-22-2-06-119 -f -00	25,82
04-22-2-06-120 -a -00	14,05
04-22-2-06-120 -b -00	7,35
04-22-2-06-121 -a -00	2,14
04-22-2-06-121 -b -00	6,78

Adres leśny	Powierzchnia SILP
04-22-2-06-121 -c -00	9,32
04-22-2-06-121 -d -00	7,52
04-22-2-07-414 -d -00	0,65
04-22-2-07-415 -c -00	1,45
04-22-2-07-468 -f -00	8,84
04-22-2-07-468 -g -00	7,69
04-22-2-07-469 -b -00	4,29
04-22-2-07-469 -c -00	3,13
04-22-2-07-470 -b -00	9,25
04-22-2-07-470 -f -00	2,08
04-22-2-07-470 -g -00	8,07
04-22-2-07-471 -b -00	4,08
04-22-2-07-471 -c -00	1,76
04-22-2-07-489 -c -00	4,22
04-22-2-08-365 -c -00	1,68
04-22-2-08-368 -a -00	4,01
04-22-2-08-402 -a -00	2,51
04-22-2-09-303 -g -00	1,56
04-22-2-09-323 -g -00	3,35
04-22-2-10-158 -c -00	0,93
04-22-2-10-162 -b -00	1,94
04-22-2-10-185 -a -00	5,16
04-22-2-10-185 -b -00	10,99
04-22-2-10-187 -d -00	0,69
04-22-2-11-153 -a -00	4,25
04-22-2-12-250 -b -00	11,99
04-22-2-12-250 -d -00	4,97
04-22-2-12-250 -i -00	4,42
04-22-2-12-251 -c -00	2,55
04-22-2-12-251 -d -00	14,65
04-22-2-12-251 -f -00	3,84
04-22-2-12-252 -f -00	15,45
04-22-2-12-256 -a -00	3,60
04-22-2-12-256 -b -00	4,98
04-22-2-12-256 -c -00	0,86
04-22-2-12-256 -f -00	2,74
Suma	662,24

7.5. Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko.

Przemyśl 21.12.2023 r

OŚWIADCZENIE

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f w zw. z art. 74a ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405) oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy – legitymuję się wykształceniem wyższym z dziedziny nauk leśnych.

Niniejsze oświadczenie składam w związku z opracowaniem prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzyżów na lata 2024-2033.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Piotr Hałucha

mgr inż. Leszek Reizer

